

200
125
Frederik Christensen:

Ungdommens Svømmebog

Axel Mathiesen

Steen Hasselbalchs Forlag Kbhvn

Reglementerede
FODBOLD-
HOCKEY-
BADE-
SVØMME-
ATHLET-
ATHLETIK-
GYMNASTIK-
DRAGTER —
SPORTSSKO &
-STØVLER

leverer

Poul Holm
Silkegade 11

LEVERANDØR TIL DE FLESTE FORENINGER OG SPORTSKLUBBER

Fr. Christensens

Svømmeskole

paa Gl. Helgoland

(Kalkbrænderimolen)

Telefon: Strand 571

UNGDOMMENS SVØMMEBOG

FREDERIK CHRISTENSEN

UNGDOMMENS SVØMMEBOG

FRISVØMMEREN FORTÆLLER
OM SVØMNING, LIVREDNING
:: OG OM NOGLE DANSKE ::
REDNINGSHELTES BEDRIFTER

STEEN HASSELBALCHS FORLAG
KØBENHAVN 1916

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
<i>Forord</i>	9
<i>Doktorens Mening om Svømning og hans Raad til Forældrene</i>	13
<i>Svømmeundervisningsplan for et Barn</i>	17
 I. <i>Frisvømmeren fortæller om Svømning:</i>	
Frisvømmeren præsenterer sig.....	21
Hvad Fa'r og Mo'r lærte min Søster og mig.....	25
Jeg skal lære at svømme. Onkel Tyksens første og sidste Svømmetur	27
Blandt Skolekammerater. — »Svømmere« og »Vand- skrækkere«	32
Paa Svømmeskolen. — Helge og Jørgen.....	33
Første Dukkert paa Svømmeskolen.....	34
»Hundesvømning«. (»Kravle« eller »gaa paa fire«)	36
Brystsvømning	37
Flydning.....	43
Rygsvømning	45
Vandtrædning.....	48
Dykning	50
Undervandssvømning. (Dykning i Længden).....	51
Udspring	53
Svømning med Tøjet paa	60
Badning fra Baad. — En slem Bommerl.....	61
Sommerferie. — Gode Raad og Formaninger. — Helge og Jørgen rejser	64
Dagligt Liv paa Badeanstalten. — Jeg ser en druknende. Vinterbadning.....	69

	Side
Brev fra Jørgen fra Landet paa Fyn.....	73
Brev fra Helge oppe fra Skagen	77
Helge viser sig som en Helt paa Skagen.....	79
Den store Kapsvømning. Helge deltager i den	81
En dansk Mestersvømmer, Hjalmar Saxtorph, og en dansk Mestersvømmerske, Fru E. Sødring, f. Kannevorff .	93
Andre Svømmemaader. (Sidesvømning — »Haand over Haand« eller Trudgeon — Crawl).....	95

II. *Frisvømmeren fortæller om Livredning:*

Er Livredning en særlig Kunst? Er der Brug for den Kunst?	98
De mange Ulykker. Hvem drukner ved Badning?... 100	
Livredningsøvelserne:	
1. Udspring.....	103
2. Hurtigsvømning med Tøjet paa	104
3. Dykning	104
4. Frigørelsesgrebene under Kampen paa Liv og Død	107
5. Bjergning	112
6. Oplivningsforsøg (kunstigt Aandedræt).....	115
Jeg øver mig i Livredning, tager min sidste Prøve og bliver Frisvømmer. Min Søster bliver Frisvømmerske.....	120

III. *Frisvømmeren fortæller om nogle danske Redningsheltes Bedrifter:*

Redningshelte. — Redningsmedaillen. — Carnegies Belønningsfond for Heltemod	123
Redningsbedrifter, udførte ved forskellige Ulykker:	
Paa Hovedet i Christianshavns Kanal. En rask Dreng.	126
Da Karlens Hest stejlede i Vandet. En rask Pige.....	128
Da lille Carl og hans Kammerat vilde fiske ved Gammel Strand.....	129
I Havnen en iskold Vinternat.....	130
En Kamp i Vandet ved Kvæsthusbroen.....	132
I Vandet fra Dronning Louises Bro efter en, som vilde drukne sig.....	133

	Side
Lille Fanny i Odense Aa	135
En Tvekamp i en Tørvegrav. Svømning paa Landet...	137
Lille Jens i Brønden.....	139

Redningsbedrifter, udførte ved Badeulykker:

To Skolekammerater. En rask Dreng	141
I Strømmen ved Hornbæk	143
En modig Dame.....	145
I et farligt Hul i Aaen.....	146
Naar man bilder sig ind at kunne svømme.....	148
Naar en beruset Person gaar i Vandet.....	150

Redningsbedrifter, udførte ved Ulykker paa Isen:

Da Isen brast paa Møledammen. En rask Dreng.....	152
Gennem Isen paa Limfjorden	153
I Strøm og Is paa Fjorden.....	155
Inde under Isen paa en Mergelgrav.....	157
En Moder sætter Livet til for sin Dreng.....	159
Gennem Isen paa en dyb Dam.....	161
Fejge Kammerater. Et Par Lussinger.....	163
En Sorgens Dag	164

Redningsbedrifter, udførte ved Sejladsulykker:

Under en kærtret Baad paa Furesøen	168
En skæbnesvanger Rotur. En rask Dreng	170
En god Kammerat.....	172
Over Bord i det biscayiske Hav	174
I Storm og Strøm ved Sydfyn	175
Kaproernes Tur over Smaalandsbugten	176
Over Bord paa Ringkøbing Fjord	178
Han blev dernede	180
En uhyggelig December-Aften ved Bornholm	181
I Brændingen ved Bovbjerg en Oktober-Aften.....	183
Paa Hesteryg i Brændingen	185
Under den store Verdenskrig	187

FORORD

*»Neque literas neque naturæ didicit.«
»Han har hverken lært at læse og skrive
eller at svømme,« sagde Romerne om en Per-
son, som ikke var blevet ordentlig opdraget.*

N AAR jeg herved i Skikkelse af »Frisvømmeren«, fortæller »mine« »Svømmeoplevelser« m. m., er det, fordi det ligger mig paa Sinde at hjælpe til med at vække Interesse for Svømning i større Kredse i vort Folk end de hidtilværende. Medens ellers alle Svømmebøger, saa vidt mig bekendt, udelukkende er rent instruktive og derfor særlig henvender sig til Svømmelærere og andre specielt svømmeinteresserede, vilde jeg gerne, om det var muligt, have andre og — om jeg saa maa sige — mere almindelige Mennesker i Tale. Og der er særlig to Parter, som jeg kunde ønske at komme i nærmere Forbindelse med, nemlig de Unge og deres Forældre.

Nu først de Unge! — Jeg har i adskillige Aar undervist i Svømning og derved haft Lejlighed til at erfare, hvilken »Oplevelse« det er for Børn at »komme til at svømme«. Naturligvis! Thi fra de er ganske smaa, hører de jo — heldigvis — Tale om det farlige Vand, som de skal holde sig borte fra, og at kunne blive i Stand til at bevæge sig, svømme, i dette mærkværdige Element, ja, det staar selvfølgelig for dem som noget af det mærkeligste, morsomste og mest spændende, som tænkes kan. Jeg tror næppe, der findes nogen anden Idræt, der i samme Grad som Svømning formaar at sætte Børnenes Tanker og Fantasi i Bevægelse og at fremkalde og udvikle saa mange gode Egenskaber hos dem.

Jeg har derfor tænkt, om det ikke ogsaa kunde lade sig gøre at faa Ungdommen til at læse om Svømning, saa den derved fik yderligere In-

teresse for og Forstaaelse af den Idræt. De helt Unge, de vordende Svømmere, kan her læse om, hvorledes det »gaar til«, naar de skal begynde at lære Svømning. Og de allerede noget øvede vil formodentlig, jævnsides med at de faar Undervisning, kunne hente sig adskillig Belæring, navnlig ved at fordybe sig i Afsnittet om Livredning. Endelig er der jo en Del unge — og jeg havde nær ogsaa sagt ældre — Mennesker, som ikke mere faar Undervisning, men som maaske kunde have godt af at genopfriske og supplere et eller andet af deres »Børnelærdom«.

Som man ser, behandler jeg Livredning ret udførligt, fordi jeg finder den Sag overordentlig vigtig og gerne vil have slaaet fast, at Færdighed heri ufravigelig bør høre med til enhver Svømmeuddannelse. Jeg haaber, at de medtagne Redningshistorier skal virke ikke blot oplysende og advarende, men ogsaa ansporende paa de Unge, saa de faar Lyst og Vilje til selv at blive ligesaa dygtige som de bedste Redningshelte. — Jeg tør maaske her være saa ubeskeden at bemærke, at der ligger et ikke ringe Forarbejde, foretaget dels i Rigsarkivet og dels i Justitsministeriet, til Grund for Fremskaffelsen og Affattelsen af disse Beretninger.

Og dernæst Forældrene! — Ja, det vilde være mig kært, om jeg kunde faa dem til at »kigge lidt med« i Bogen; thi de har ofte de besynderligste Forestillinger om, hvorledes Børn nu om Stunder lærer at svømme, og hvor meget Børn bør lære. Alt dette giver jeg forhaabentlig fyldig Besked om. Jeg søger ogsaa at give Læserne et Indtryk af det fornøjelige Liv der rører sig, hvor de Unge er sammen for at øves og kappes. Kunde jeg blot faa Forældrene til at indse, at de næppe kan give deres Børn, især i Alderen fra 8—14 Aar, nogen bedre Gave hver Sommer end at lade dem gaa til Svømning. Mange, mange Aar gaar Børnene i Skole, ikke altid med lige stor Lyst og ofte med stor Bekostning fra Hjemmets Side. Er det da ikke den bagvendte Verden, naar der endnu findes en Del Forældre, som ikke lader deres Børn lære noget saa sundt og nyttigt som Svømning, hvortil Udgifterne er forholdsvis rent ubetydelige, og som tilmed i enestaaende Grad formaar at fange Børnenes Lyst og Interesse? Den, der som Barn har faaet en god Uddannelse i Svømning, er derved kommet i Besiddelse af en stor Skat, som giver gode Renter hele Livet igennem, medens den, som ikke har faaet det lært, tit og ofte senere i Livet vil ærgre sig over, at han er ganske ukyndig og udygtig i en Færdighed, som det jo endog kan komme til at koste Livet ikke at besidde.

Jeg formoder, at der gives ikke saa faa Forældre (eller andre Voksne), som selv vil hjælpe Børnene med at faa lært Svømning. Derfor

har jeg forsøgt at forklare Øvelserne saa ligefremt som muligt, og jeg bruger overalt det fortrolige »du«, saa at jeg haaber, det skal falde Forældrene temmelig let at »spille Lærerens Rolle«.

De kortfattede Spørgsmaal og Rettelser efter flere af Kapitlerne, har jeg tænkt, kunde bidrage til at fastslaa Hovedindholdet af det læste.

»Nyere« Svømmemaader, Kunstsvømning og Kunstudspring omtaler jeg kun ret flygtigt. Jeg har kun taget det med, som jeg synes, at enhver dansk Dreng og Pige bør kunne. Men jeg tvivler ikke om, at faar vi først rigtig mange Frisvømmere i dette Ords rette og her i Bogen nærmere fastslaaede Betydning, saa vil der ogsaa blandt dem være en Del, som ønsker at »gaa videre« og udvikle deres Færdighed i mere speciel Retning.

Jeg skulde mene, at ogsaa Lærere, som underviser i Svømning, kunde have Udbytte af at benytte Bogen. Jeg kunde f. Eks. tænke mig, at de oplæste og forklarede nogle af Redningshistorierne for Eleverne for derved at indskærpe dem, hvilken stor Betydning det har, at man er dygtig baade til Svømning og Livredning.

Jeg føler mig i Taknemmelighedsgæld til flere Mænd, som elskværdigt har givet mig adskillige gode Raad og Oplysninger. Det gælder min gamle Lærer Hr. Gymnastiklærer I. L. Danielsen, Hr. Inspektør I. P. V. Hansen, »Helgoland«, Hr. Kaptajn Holger Nielsen (Forfatter til »Svøm«, Haandbog i Svømning og Livredning), Hr. Oberstløjtnant A. Hermann, Hr. Asmus Diemer. Endvidere skylder jeg en Tak til Hr. Direktør A. Berg, Formand for Redningsmedailleselskabet, og til de øvrige Mænd indenfor nævnte Selskab, som har ydet mig Støtte. Ligeledes takkes de Elever og andre interesserede, som med stor Velvilje har overladt mig Billeder.

København i Maj 1916.

Frederik Christensen.

Doktorens Mening om Svømning og hans Raad til Forældrene.

At *H. P. Lund.*

Bade- og Massagelæge ved Kommunehospital.

DET hænder ikke saa sjældent, at en bekymret moder henvender sig til mig med spørgsmaalet, om hendes barn nu kan taale »at gaa i vandet«.

Det er næsten det vanskeligste spørgsmaal, man kan gøre en læge om hygiejniske forhold, fordi den ene sjældent mener det samme som den anden med de ord »at gaa i vandet«.

Hvis man endda kom og spurgte mig saaledes: »jeg har nu talt med vor huslæge, og han siger, at drengen er rask, og jeg har talt med den dygtige Svømmelærer, som vi talte om forleden dag, om at lære drengen at svømme; vil De nu, som har saa meget med svømning og badning at gøre, sige mig, om det ikke er for tidligt, drengen er jo kun 6 aar, og om det i det hele er saa sundt at bade, som saa mange siger?« Ja, saa var svaret let nok:

Svømning er den sundeste form for legemsøvelse, og et raskt og sundt barn kan overhovedet ikke gøre noget bedre for at bevare sin sundhed eller for at styrke sit legeme end at lære at svømme.

Men ser De, der ligger netop sagens kærne: *barnet skal lære at svømme.* Det kan være meget godt med at soppe rundt ved bredden eller at vade saa langt ud, at man lige kan faa en dukkert; først naar barnet faar lært at svømme, faar han det fulde udbytte af at gaa i vandet.

Hvis jeg derfor nu skal give Dem et par hygiejniske vink med paa vejen, gaar vi da ud fra, at barnet er naaet over de første vanskelige skridt og er bleven saa fortrolig med det vaade element, at han ikke behøver at have fast bund under fødderne hele tiden.

Og heri ligger da ogsaa straks besvarelsen paa et af de almindeligste spørgsmaal: *hvor gammelt skal et barn være, før det kan begynde at gaa i vandet?* Seks aar eller deromkring kan vel være en passende alder; før den tid kan det næppe lære at svømme, og dets constitution er i det hele før den alder en saadan, at det ikke evner at skaffe en tilstrækkelig kraftig reaktion mod det kolde vand. — Men man siger, vil De indvende, at det skal »hærde« barnet saa godt, saa det bliver mere modstandsdygtigt mod forkølelssygdomme. — Ja vel hærder det kolde vand, men der stilles rigtignok den fordring til en afhærdning, at huden er tilstrækkelig kraftig til at kunne forsvare sig mod den voldsomme afkøling, et strandbad er, og den forsvarsevne har det lille barn kun i meget ringe grad; vil De hærde et lille barn saa »bad« det i luften, lad det tumle sig uden tøj paa i kortere eller længere tid alt efter aarstid, dagstid, temperatur og alder.

De spørger, hvornaar paa aaret barnet maa begynde at bade? Det er vanskeligt at besvare; jo bedre barnet kan tumle sig i vandet, des før kan det begynde; om vandets temperatur er 9 eller 11 grader, siger igrunden ikke saa meget; af større betydning er egentlig luftens temperatur; og at barnet er nogenlunde varmt, inden det plumper ud.

Her rører jeg ved to punkter, som maaske kan forundre Dem. — Jo jeg sagde virkeligt, at barnet skal være varmt; det gør ikke noget — tværtimod — at turen til badet er gaaet lidt raskt, og at tøjet er kommen af i en fart, blot ikke at farten har været saa stærk, at barnet staar og hiver efter vejret, og hjertet slaar generalstorm; *varm, ja svedig hud og roligt aandedræt og pulsslag er de bedste forudsætninger for et godt bad.* Og saa skal man »plumpe« i, paa hoved eller hale som

man nu bedst kan, men hurtigt i skal man i hvert fald og aldrig kravlende, trin for trin, ned ad trappen.

Og hvor længe maa man saa blive i vandet?

Ja, derfor kan der ikke gives gyldig almen regel; kun en ting kan man med sikkerhed sige, at begynder barnet at ryste — ikke den første korte gysning, for den betyder intet ondt, — og klaprer tænderne, og bliver det blaamarmorert paa arme og ben, — ja saa har det været for længe i, og man maa næste gang afkorte tiden.

Og naar saa barnet kommer op af badet, ja saa vil det som regel først forsynde sig mod sundheden. Det er det *ulyksalige solbad*, det saa er galt med; der er gaaet mode i den mulatbrune farve, og fra de mindste poter ser man dem ligge i lange rader og lade sig brunstege af solen. Jamen det er da netop saa sundt, indvender De, det hører man da overalt, at sollyset er en ren sundhedskilde. Ganske vist, men det kommer skam an paa, hvorledes, hvornaar og hvormeget man oser af den kilde. Jeg kan desværre ikke her gaa nærmere ind paa dette spørgsmaal, men De faar nøjes med mit ord for, *at De aldrig bør tillade Deres barn at ligge og dase i solen, efter at han har været i vandet*; lad ham straks frottere sig med et groft haandklæde, og lad ham saa nogen løbe lidt omkring i skyggen og lidt i solen; »luftbadet« hærder, det gør solbadet ikke; eller lad ham straks klæde sig paa og gaa en rask tur efter badet, det er lige saa godt. Og her vil jeg benytte lejligheden til at anke over den urimelige brug af *badedragt*, de senere aar har indført selv for ganske smaa børn; selvom det for os voksne i enkelte tilfælde kan blive nødvendigt at borttage halvdelen af nydelsen og nytten af et friskt strandbad ved en badedragt, lad saa dog endelig børnene være fri, saa længe de endnu er børn.

Og hvor langt hen paa efteraaret kan man saa lade børnene blive ved med badning? Ja ogsaa her bliver det i det enkelte tilfælde noget af en skønssag; men sikkert er det, at man kan blive ved med at bade meget længere, end det almindeligt an-

tages, og at man taaler lavere vandtemperatur om efteraaret end om foraaet, fordi man imidlertid er bleven hærdet; men lige saa sikkert er det ogsaa, at vinterbadet »vikingebadet« er absolut forkasteligt overfor børn, saa kan man iøvrigt diskutere denne badeforms berettigelse overfor voksne.

Inden jeg slutter disse faa og kortfattede vink, der i det store og hele er beregnede for raske børn, var det maaske paa sin plads ogsaa at sige et par ord om de svagø, de skrantende børn. I almindelighed maa det anbefales at raadspørge den læge, der kender børnene, for-heldigvis er der jo en mængde sygelige tilstande, der netop paavirkes saa udmærket af en fornuftigt gennemført badning, og overfor hvilke man med visse modificationer kan gaa frem efter ovenanførte regler, modificationer som lægen i hvert tilfælde vil anføre for Dem. Men der er ogsaa tilfælde, som man rent glemmer at betragte som sygelige, og her vil jeg, nu vi taler om badning, navnlig pege paa reconvalescensen efter febersygdomme og de lettere tilfælde af leddegigt, der almindelig er kendt som »voksværk«; her vil en meget forsigtig og kortvarig badning være paa sin plads, medens et ufornuftigt, langvarigt vandpjaskeri kan give uanet alvorlige forværrelser. Ogsaa overfor børn, der vokser stærkt, advarer jeg mod ukontrolleret badning, thi deres hjærte er ofte mindre modstandsdygtigt end man tror, og navnlig naar man svømmer meget — og det blev vi jo enige om var det vigtigste — skal hjærtet være stærkt.

Ja der kunne siges meget andet om badets hygiejne, men pladsen er begrænset, og jeg haaber, at De af dette par ord har faaet det indtryk, at sundheden befordres gennem et vel gennemført svømmebad, og naar det saa desuden er saa nemt, som det er, at faa børnene til det — saa maa og kan man ikke af misforstaaende ømhed og forsigtighed hindre dem deri.

Svømmeundervisningsplan for et Barn.

1. Enhver sund dansk Dreng og Pige, som har Lejlighed til at bade, bør lære at svømme, fordi Svømning er en saavel i legemlig som sjælelig Henseende fortrinlig Legemsøvelse og desuden en til Livets Sikkerhed ofte nødvendig Færdighed.
2. Ethvert Barn har — heldigvis og med Rette — i større eller mindre Grad en naturlig Angst for Vandet. Paa den anden Side er det alle Børns Lyst og Stolthed at kunne sige: »Jeg kan svømme«.
3. Intet Barn bør have Lov til *paa egen Haand* at gaa i Vandet, før det har faaet fornøden Vejledning og Øvelse i at omgaas dette ligesaa farlige som herlige Element.
4. Den fornødne Vejledning kan ydes Barnet dels, naturligvis, af Svømmelærere og Svømmelærerinder, dels af andre Voksne, som kan svømme ordentligt og har nogen Evne til at lære fra sig. Bedst var det selvfølgelig, hvis hvert Barn lærte Svømning i Skolen.
5. Hvis Forholdene tillader det, kan Barnet godt begynde at lære ved 6 Aars Alderen. I de fleste Tilfælde er Forholdet imidlertid saaledes, at Barnet alene maa begive sig til Undervisningsstedet enten til Fods, paa Cykle eller med Sporvogn, og det er da ikke raadeligt at lade det tage af Sted før ved 8—10 Aar Alderen.

6. Barnet skal vænnes til Vandet lidt efter lidt. Det skal i Begyndelsen have Lov til at gaa ned og plaske rundt, hvor det kan bunde. Snart vil det af sig selv tage en Dukkert, og det vil være stolt af og og glad for at faa Lejlighed til at vise sig raskt og modigt. Det skal overtales og maa ikke tvinges, overraskes, narres eller i det hele taget gøres bange eller ked af det.
7. Det morer i Begyndelsen Barnet meget at faa en Sele paa og selv ligge og kravle — »svømme« — rundt. Selen maa endelig ikke stramme.
8. Den egentlige Undervisning begynder med korte, nøjagtige Lektioner i Brystsvømning.
9. Snart faar Barnet Lyst til at prøve at springe ud paa Benene enten fra Trappen eller Broen.
10. I Løbet af et Par Uger — eller lidt kortere eller længere Tid — kan Barnet i Reglen svømme Brystsvømning med Sele paa.
11. Nu og da prøver det at flyde paa Ryggen, idet Selen drejes om paa Brystet.
12. Naar det kan svømme nogle Omgange korrekt, faar det Lov at prøve uden Sele.
13. Saa tages ogsaa fat paa Rygsvømning.
14. Naar Barnet kan svømme Brystsvømning sikkert og desuden flyde, faar det Lov at prøve at komme ud i det dybe Bassin.
15. Det skal nu begynde at lære Udspring paa Hovedet. Bryst- og Rygsvømning øves stadig.
16. Der begyndes paa Vandtrædning. Bryst- og Rygsvømning øves udholdende og hurtigt.
17. Dykning og Undervandssvømning paabegyndes gradvis og sigtigt.
18. Bjergning og de øvrige Livredningsøvelser indøves tilsidst.

I Løbet af 2—4 Sæsoner — alt efter Dygtighed og Anlæg — vil Barnet være Frisvømmer.

Det vilde være glædeligt, hvis saa mange Børn som muligt, efter at være blevet Frisvømmere, fik Lejlighed til at lære dels andre, nyere Svømmemaader, og dels de mere sammensatte Udspring. Derved vilde Svømmesporten i høj Grad fremmes og komme til at indtage den Plads, som den bør have i et Land, hvor saa mange har nem Adgang til det herlige Vand.

NB. Forstaaelsen af Ordet »Frisvømmer« er meget forskellig baade hos Børn og Voksne. Her forstaaes ved »Frisvømmer« et Barn — eller Voksen — som man trygt kan lade gaa i Vandet paa egen Haand. Men det kan man kun gøre, naar man véd, at vedkommende ogsaa kender til, hvorledes man skal bære sig ad under farefulde Forhold, hvilke jo let kan indtræffe. Med andre Ord: Kendskab til Livredning bør forlanges af enhver »Frisvømmer« ligesaa vel som Kendskab til og Færdighed i alle de andre ovennævnte Øvelser.

I. DEL

Frisvømmeren fortæller om Svømning.

Frisvømmeren præsenterer sig.

Om jeg hedder Per eller Povl eller noget andet noget kan være dig lige meget. Jeg er Frisvømmer, rigtig Frisvømmer vel at mærke, og hvad det vil sige, skal jeg straks fortælle dig. Saa ved du allerede saa meget mere end de fleste andre Mennesker.

Rigtig Frisvømmer er enhver Dreng, Pige eller Voksen, som har aflagt Prøve, og naturligvis klaret sig fint, i følgende syv Færdigheder: Brystsvømning, Flydning, Rygsvømning, Udspring, Vandtrædning, Dykning og Livredning.

En Frisvømmer maa være i Besiddelse af tre store Egenskaber: han maa være modig, udholdende og — forsigtig, saa han aldrig finder paa at begaa Dumheder.

Der er mange »falske« Frisvømmere til, idet en Del Mennesker bilder sig ind, at de er Frisvømmere, naar blot de kan svømme nogle Omgange i et Svømmebassin. Ja, nogle tror endog, at de er det, selv om de kun kan jappe af Sted fra »Bro til Bro« eller fra »Trappe til Trappe«.

Maaske der ogsaa er en eller anden af dine Kammerater eller Veninder, som vil imponere dig ved at kalde sig Frisvømmer. Saa skal du ganske roligt spørge vedkommende: »Kan du svømme 300 Meter i Søgang uden at blive meget træt? Kan du springe ordentligt ud paa Hovedet? Kan du hente en »forulykket« Kammerat op nede fra Bunden, og kan du bjærge

ham ind til Land, svømmende med Tøjet paa? Har du lært at overholde alle Forsigtighedsreglerne? Har du Svømmebevis for, at du er Frisvømmer?»

Hvis din Kammerat kan svare et ærligt Ja til alle de Spørgs-

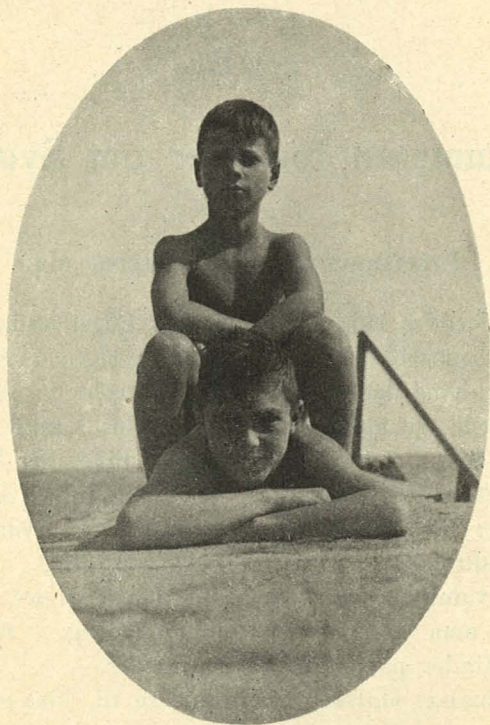

Fig. 1.
To Frisvømmere.

maal, saa er han skam en Kærnesvend, som du maa have al Respekt for. Hvis han derimod ikke kan det, skal du ikke sige andet til ham end — — — Pralhals!

Hvad tror du, jeg vil fortælle dig?

Jeg vil, kort sagt, fortælle dig mine Svømmeoplevelser — og lidt til. Jeg faar derved Lejlighed til at fortælle dig, hvorledes det gaar til, naar man skal lære at svømme.

Hvad enhver dansk Dreng og Pige, som har Adgang til Vandet, bør vide og kunne for at regnes for Frisvømmer, faar du Oplysning om.

Du faar at høre, hvorledes jeg begyndte med at liste baglæns ned ad Trappen, men endte med at »ta' den paa Hovedet« fra Vippen.

Hvorledes jeg begyndte med at kravle rundt i det lave Bassin med Sele paa, men endte med at svømme i det dybe i en rasende Søgang og med al Tøjet paa.

Om mine raske Svømmekammerater Jørgen og Helges ualmindelige Oplevelser hører du.

Alt, hvad jeg kan tænke mig, du gerne vil vide om Svømning, fortæller jeg dig.

Og tilsidst fører jeg dig sammen med nogle danske Redningshelte, Mænd, Kvinder og Børn, som med Fare for deres eget Liv har reddet andre fra Døden i Bølgerne. Naturligvis giver jeg dig ogsaa Besked om, hvorledes du skal bære dig ad med at redde et andet Menneske, saa du selv engang, hvis det skulde blive nødvendigt, kan vise dig som en Helt.

Hvorfor fortæller jeg dig alt det, tror du?

Fordi jeg anser dig for at være en rask Dreng eller Pige, som gerne vil høre og lære saa meget som muligt om Svømning. Du kan tro, jeg husker tydeligt fra min egen Drengetid, hvad jeg havde mest Lyst til.

Det var skam ikke til at sidde og hænge i Kakkelovnskrogen eller at være til Stads som et Dukkebarn eller en Nipsgenstand.

Nej, at komme ud med Kammerater, at løbe om Kap, at brydes, at springe over Grøfter og Gærder, at kravle op i Skovens Træer og kigge i Krageungernes Reder, at slynge Stene saa højt og saa langt, at de næppe kunde ses, at spille Bold, at slaa Kraftspring, Hovedspring og »vende Mølle« — ja, alt det og meget mere lignende, det var mit Liv og min Lyst.

Men der var dog alligevel en eneste Ting, som overstraaledede alt andet, og som jeg syntes var det kækkeste og raskeste

af alt, nemlig at turde springe paa Hovedet ud i Vandet og at kunne svømme. Men jeg vidste, hvor livsfarligt det var at komme i Vandet, naar jeg ikke kunde svømme. Saa kunde jeg jo drukne paa nogle faa Sekunder. Og jeg holdt mig selvfølgelig borte derfra, undtagen naar jeg var sammen med Voksne.

Heldigvis fik jeg snart Lov til at lære at blive Frisvømmer. Og naar jeg nu fortæller dig saa meget fra min »Læretid« og om Svømning i det hele taget, saa er det med det Ønske og Haab, at ogsaa du skal være Frisvømmer. Jeg gaar ud fra, at det er et af dine højeste Maal at komme ud i Vandet og opleve og lære det altsammen ligesom jeg. Og at dine Forældre ogsaa glæder sig til at se dig som en rask Frisvømmer, tvivler jeg da ikke om.

Nødigt af alt vilde jeg dog tro, at du muligvis skulde være i Familie med de fæle »Vandskrækkere«. Saa maa du hurtigst muligt se at faa Navneforandring.

Er Svømning da værd at lære?

Svømning hører med til de Ting, som enhver vel opdragen Dreng og Pige i vor Tid bør kunne.

Svømning anses af Folk, som har Forstand paa den Ting, for den bedste og smukkeste Idræt, som findes. Du faar, naar du svømmer, alle dine Muskler øvede og gjort stærke og smidige. Du faar den friskeste Luft i Lungerne, og din Hud bliver hærdet og rensat. Du bliver altsaa stærkere og smukkere af at svømme.

Og mangfoldige Gange faar du Lejlighed til at vise, at du er modig og ikke en Bangepraas, at du er snarraadig, saa du kan tænke og handle i en Fart og ikke staar som en, der har tabt baade Næse og Mund. Du lærer at blive udholdende og haardfor og i Stand til at døje noget, saa du ikke kommer til at høre til Pylrehovederne eller Klynkepotterne, som »vander Høns« ved den mindste Modgang.

Endelig bliver du i Stand til at redde ikke blot dig selv,

men ogsaa andre, saafremt du da har lært Svømning ordentligt. Det er jo en ret dagligdags Begivenhed, at snart en og snart en anden uheldigvis falder i Vandet, og der drukner herhjemme gennemsnitlig et Menneske hver Dag.

Hvilke syv Færdigheder skal en Frisvømmer kunne?

Hvilke tre Egenskaber maa han besidde?

Er du en falsk eller en rigtig Frisvømmer?

Hvad er det, jeg haaber og ønsker, at du ogsaa skal være?

Nævn alt det gode, du ved om Svømning.

Hvad Fa'r og Mo'r lærte min Søster og mig.

Det betyder uhyre meget, at du fra ganske lille er blevet vænnet til Vandet, og nu skal du høre, hvorledes mine Forældre vænnede ikke blot mig, men ogsaa min Søster, til det vaade Element. Min Søster fik nemlig akkurat samme Omgang, og hun og hendes Veninder blev ligesaa raske Frisvømmere som mine Kammerater og jeg.

At sidde og pladske i en Balje Vand var en af mine første og største Fornøjelser, ligesom det ogsaa snart blev mig en Fryd at faa en ordentlig Skylling i Styrtebadet.

Om Sommeren tog vi ofte alle sammen ud til Stranden, og naar vi der fandt et rigtig fint Sted med Sandbund og uden Sten, Huller, Dynd eller Glasskaar, saa gjaldt det om at komme ud og soppe.

En Dag, da det var særlig varmt, smøgede jeg Bukserne saa højt op som muligt, men fik dem alligevel godt vaade forneden.

»Tag du hellere Bukserne af, din lille Gris, ellers bliver de jo helt vaade, til vi skal hjem,« sagde Mor.

Jeg tog dem gerne af, men nu var Skjorten for lang og slæbte i Vandet.

»Lad os hellere smide hele Mollevitten,« udbød nu Fa'r.

Fig. 2. . . . og vi stod alle tre, som Vorherre havde skabt os.

Som sagt, saa gjort. Min Søster og en anden lille Pige gjorde ligedan, og snart stod vi alle tre, som Vorherre havde skabt os.

Nu kunde jeg rigtig røre mig.

»Tør du ta' en Dukkert?« spurgte Far.

»Ja, se nu bare her,« svarede jeg og stak i det samme Ansigtet ned i Vandet, men fik det i en forfærdelig Fart op igen.

»Naa, du var nok lige ved at drukne Næsetippen,« lo Mor.

Jeg var lidt flov, for jeg troede, jeg havde været helt nede under Vandet med Hovedet. Jeg syntes, at Vandet ordentlig havde maset og presset paa.

Jeg lærte imidlertid snart at tage en ordentlig Dukkert, og det endda ganske langsomt — ja, og med aabne Øjne, saa jeg nede i det klare Vand kunde se, jeg »vinkede« med Tærne paa højre Fod.

Flere Gange fik jeg ogsaa Lov til at komme med Fa'r ud paa Badeanstalten.

Hvorledes blev min Søster og jeg vænnet til Vandet?

Kan du tage en Dukkert ganske langsomt?

Skal Øjnene være aabne eller lukkede under Vandet?

Jeg skal lære at svømme.

Onkel Tyksens første og sidste »Svømmetur«.

Da jeg havde gaaet i Skole i nogen Tid, spurgte jeg en Aften mine Forældre: »Maa Søster og jeg ikke snart faa Lov til rigtig at lære at svømme?«

Onkel Tyksen, som netop var til Stede, og som forøvrigt var en rigtig rar, tyk, gammel Pebersvend, sagde da til Fa'r og Mo'r: »Nej, det skal I ikke give Børnene Lov til. Det er en »forfærdelig Omgang«, og desuden kan de saamænd godt selv lære den Smule Svømning, de behøver.«

»Naa-aah,« svarede Fa'r, »du véd da ikke, hvor megen Svømning de behøver. Hvis de nogen Sinde skulde komme i Fare, vilde vi da allesammen — og du ikke mindst, Onkel — være mere end glade for, at de var saa dygtige som muligt. Desuden mener jeg, at Svømning er en glimrende Legemsøvelse for Børnene, dog kun, naar den udføres rigtigt og smukt.

Det kunde aldrig falde mig ind at forlange, at de skulde lære sig selv at svømme. Jeg begriber overhovedet ikke, at

der gives Forældre, som tør lade deres Børn gaa til Badning paa egen Haand, før Børnene har faaet lært alt vedrørende Svømning grundigt. Det er jo at sætte Børnenes Liv fuldstændigt paa Spil. Desuden kan ingen lære sig selv at svømme ordentligt, og den Svømning, som muligvis bliver Resultatet af lang Tids Anstrengelser, er oftest lidet bevendt, ja, kan endog være til Skade, idet man ligger og tilegner sig en Del grimme og for den gode Holdning skadelige Bevægelser.

Hvis Folk bor langt borte fra Steder, hvor der gives egentlig Undervisning, maa de jo se at hjælpe hverandre, saa godt de kan. Men jeg tror ellers, at det ved Svømning ligesom ved enhver anden Ting af Betydning gælder om at komme under god Vejledning lige fra Begyndelsen.

Jeg behøver blot at tænke paa mig selv. Jeg har jo selv lært mig at »svømme«. Men hvad kan jeg saa! Ligge og pladske lidt rundt i roligt Vand, langsomt og tungt. Og jeg har tidt og ofte ærgret mig over, at jeg ikke som ung har faaet lært at svømme ordentligt. Jeg véd godt, at der er mange, som ikke svømmer bedre end jeg, men som alligevel bilder sig ind, at de er Svømmere. Men at kalde os for Svømmere er ligesaa meningsløst, som det vilde være at kalde en Mand paa Krykker eller med Træben for en Fodsportsmand.

Og jeg glemmer aldrig den Dag, da jeg pludselig, medens jeg laa og øvede mig, uerfaren og ukyndig, som jeg jo var, sank under Vandet og kun blev reddet ved, at en tilfældig Badegæst fik Øje paa mig og hentede mig op fra Bunden.

Endelig koster det da ingen Herregaard at faa lært at svømme, men kun nogle faa Kroner, en ren Bagatel for at opnaa en saa enestaaende sund, smuk og nyttig Færdighed.«

»Ja, du snakker altid godt,« svarede nu Onkel, »men jeg vil dog sige dig, at jeg glemmer aldrig, da jeg skulde lære at svømme. Jeg kom ud paa Badeanstalten, en Samling mere eller mindre raadne, umalede Brædder og Pæle, og skulde da lære at svømme hos Bademesteren.

»Af med Tøjet, Dreng!« kommanderede han.

Jeg klædte mig frygtsomt af.

»Naa, kan du saa snart komme herud med dig, din Rystepeter, lad det gaa i en Rul!«

Da jeg nølede og ikke turde springe ud, mærkede jeg pludselig, at en kraftig Næve greb mig, og straks efter befandt jeg mig midt ude i Vandet, hylende og skrigende af Skræk og Rædsel.

»Lad være at vræle saadan, Dreng, tror du, det er en Sangtime, du har!« raabte Bademesteren.

Da jeg omsider, efter at have faaet nogle ordentlige Dukkerter, fik Lov til at slippe for videre Tiltale og stod paa Broen, rystende som et Espeløv, svor jeg, at det skulde være første og sidste Gang, jeg vilde til Svømning.«

»Ja, Onkel,« udbød nu Mo'r drillende, »du var vist ogsaa en slem »Vandskrækker«. Du skulde saamænd hellere være blevet ved med at svømme, saa havde du holdt dig slank og smuk, havde haft en køn Kone og ikke været saadan en gammel, tyk Pebersvend.«

»Saa, saa, maa jeg bare være her!« svarede Onkel godmodigt, »du svømmer da for Resten vist ikke for godt selv.«

»Nej, det er saamænd desværre sandt,« sagde Mo'r, »jeg har aldrig haft nogen rigtig Fornøjelse af at gaa i Vandet, fordi jeg ikke har faaet lært at svømme ordentligt. Derfor skal min Dreng og Pige ogsaa lære det rigtigt, saa de kan have Fornøjelse og Nytte deraf hele Livet igennem.«

»Ja,« indskød nu Fa'r, henvendt til Onkel, »nogle af de gamle Bademestre og Svømmelærere var jo noget haardhændede. Men der gaves dog ogsaa mange hæderlige Undtagelser. Og nu om Stunder er der da ingen Svømmelærere, som kyler Børnene ud i Vandet. Næ-æh, nu bliver Børnene vænnet til og gjort fortrolige med Vandet lidt efter lidt, og de bliver der ved langt, langt dygtigere end tidligere. Ja, og de bliver paa den Maade ikke alene glade for at svømme, men de fleste bliver endog ligefrem begejstrede derfor.

Jeg tror heller ikke, at lille Bro'r og Søster, som nu glæder sig saa meget til at lære Svømning, vil blive skuffet i deres Forventninger.«

Fa'r holdt inde og sad og grundede lidt.

»Naa, hvad sidder du nu og brygger paa?« spurgte Onkel.

»Aah,« svarede Fa'r, »jeg kom lige nu i Tanker om en Begivenhed, jeg oplevede for nogle Aar siden. Jeg kom gaaende langs med Peblingsøen. Et Stykke borte saa jeg, der var Opløb. Naa, tænkte jeg, det er vel en Hund, som svømmer, eller maaske nogle Svaneunger, som Folk morer sig over. Der skal jo ikke meget til, før Folk stimler sammen. Jeg kom imidlertid snart nærmere og kunde nu ved at se paa de mange alvorlige Ansigter forstaa, at der var noget helt andet paa Færde. Og ganske rigtigt! Et Stykke ude i Søen laa en lille Dreng og var lige ved at drukne. Nogle Herrer var vadet ud saa langt, de kunde bunde, men Drengen laa et godt Stykke længere ude, og ingen af Herrerne kunde svømme.

»Er her da ingen, som tør vove sig ud og redde det stakkels Barn?« hørte jeg nogle Damer raabe.

Jeg stod der som et andet Pjok ude af Stand til at kunne hjælpe, og en sørgelig Trøst var det, at der maaske var flere Hundrede andre ligesaa umulige og raadville som jeg.

Det var sandelig en nydelig Samling Mandfolk.

Den ulykkelige Dreng var nu bevidstløs. Han laa med Ansigtet nede i Vandet og kun Ryggen oven over det og vilde snart ligge paa Bunden.

Men saa ser jeg pludselig tre Drenge komme styrtende med deres Skolebøger under Armene.

»Halloj!« raaber den ene af dem til de to andre, »her er Fest i Gaden, det maa vi se!«

Men straks efter ser han, hvad der er i Vejen, bliver alvorlig, og uden lang Betænkning kaster han sin Hue og sine Bøger til de to Kammerater.

»Pas paa det et Øjeblik, at ingen hugger det!« siger han, springer i det samme ud og svømmer af al Kraft hen mod den druknende Dreng, som han derpaa griber og bjerger ind til Land. Her var Politiet imidlertid kommet til. Der blev straks foretaget Oplivningsforsøg og telefoneret efter Sygevoogn. Den lille, uheldige Fyr, som var faldet i Vandet fra en af Baade-

broerne, kom dog snart efter til sig selv igen. Men det var aabenbart, at han var blevet reddet i sidste Øjeblik.

Den lille Redningshelt blev bag efter omtalt og hædret paa forskellig Vis.«

Der blev et Øjebliks Tavshed efter Fa'r's Fortælling.

»Ja,« sluttede nu Fa'r, »hvis min Dreng og Pige, saafremt det nogen Sinde skulde blive nødvendigt, vilde vise sig ligesaa modige og dygtige, som hin Dreng, der sprang ud i Søen, saa vilde jeg være stolt af dem. Nu faar vi se. I alt Fald melder jeg nu i Morgen dem begge ind paa Svømmeskolen.«

»Ja, ja,« gryntede Onkel, »lad bare Børnene prøve den Kommers. Naar de først har prøvet det een Gang, har de vist faaet nok af det.«

Den Aften laa jeg længe vaagen og spekulerede paa, hvad jeg monstro skulde komme til at opleve den næste Dag. Mon noget godt og morsomt eller noget slemt og ubehageligt? Eller maaske lidt af hvert? Naa, Jørgen og Helge, to ældre Kammerater, som havde gaaet til Svømning et Par Somre, havde da sagt til mig, at det var forfærdelig morsomt at lære at svømme.

Men jeg kunde nu alligevel ikke rigtig glemme Onkels Fortælling.

Hvad mente Onkel Tyksen om Svømning?

Hvad mente Fa'r og Mo'r?

Hvem, synes du, havde Ret og var klogest?

Hvorledes begyndte oftest en Dreng at svømme i tidligere Tider?

Hvorledes gaar man nu frem til at begynde med?

Kan du springe ud og redde en anden?

Vilde du ikke gerne være en saadan Helt?

Blandt Skolekammerater.

»Svømmere« og »Vandskrækkere«.

»Jeg skal lære at svømme,« var det første, jeg glædestraalende raabte til mine Kammerater, da jeg næste Morgen kom til Skolen.

»Det skal jeg med.« — »Og jeg har ogsaa faaet Lov til det.« — »Og jeg tror ogsaa nok, at jeg maa,« raabte flere Kammerater.

»Det var morsomt; saa kan vi følges ad i Eftermiddag,« sagde jeg.

»Jeg maa vist ikke lære det, for min Mo'r siger, det er saa farligt,« lød det spagfærdigt fra en lille Fyr.

»Jeg synes da, det er farligere, hvis du ikke kan svømme, saa kan du jo let drukne; og det er da ogsaa kun Pattebørn og »Vandskrækkere«, som ikke skal lære det,« svarede jeg lidt vigtigt.

»Min Far siger, at det er noget, som jeg selv maa se at lære mig,« sagde nu en anden Dreng.

»Bare du saa ikke bliver graahaaret forinden eller drukner imens,« svarede en af »Svømmerne«.

»Og jeg har ikke Tid, jeg skal spille.« — »Og jeg skal læse Lektier.« — »Og der er saadan en lang Vej derud.« — »Og Vandet er saa koldt endnu,« lød det fra flere »Vandskrækkere«.

»Ja,« raabte nu en af »Svømmerne«, en lille, rask Fyr, »og saa er Vandet saa væmmelig vaadt for saadanne smaa Børn som jer; og jeres dejlige Lokker kan let komme lidt i Uorden. I skal ogsaa meget hellere blive hjemme og lege med Dukker og hænge i jeres Mo'rs Skorter, for I er nogle rigtige Bangepraase og »Vandskrækkere« og — —«

I det samme gik Døren til Klassen op, og Læreren kom ind. Og det var skam paa høje Tid, for flere af »Vandskrækkerne« og »Svømmerne« var lige ved at ryge i Totterne paa hverandre.

Vi havde nu en Time i Naturhistorie, og blandt andet talte

vi om Aalen, Hundestejlen og den grimme, bredmundede Ulk, som flere af os snart skulde stifte nærmere »personligt« Bekendtskab med.

Hører du til »Svømmerne« eller »Vandskrækkerne?«
Hvilke Undskyldninger for ikke at turde gaa i Vandet kommer de »Vandskrækkere« med, som du maaske kender?

Paa Svømmeskolen.

Helge og Jørgen.

Om Eftermiddagen tog jeg saa af Sted til Svømning sammen med flere af mine Klassekammerater. Desuden fulgte med os et Par ældre Dreng fra Skolen, Jørgen og Helge, som havde svømmet flere Somre og snart skulde være Frisvømmere. Det var to herlige Svømmekammerater. De var altid hjælpsomme og tog sig broderligt af os smaa, uøvede Begyndere. Og du kan tro, de ordentlig kunde svømme og dykke og springe paa Hovedet. Du faar senere noget mere at høre om de to.

Vi naaede snart Badeanstalten og traf Svømmelæreren i Færd med at undervise en mindre Dreng, som laa i Bøjlen og saa helt veltilfreds ud.

Læreren tog vel imod os og sagde: »Ja, jeg skal nok lære jer at svømme, men saa maa I til Gengæld love mig at huske følgende seks Ting: 1) I maa ikke gaa i Vandet førend ca. 1½ Time efter at I har spist et større Maaltid. 2) I maa kun gaa ud med min Tilladelse, saa jeg altid ved, hvor I er. 3) I maa

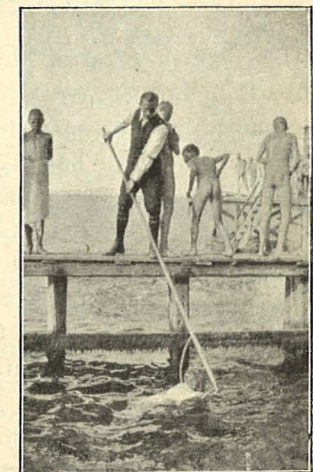

Fig. 3.

aldrig blive saa længe ude, at I kommer til at fryse. 4) Saa snart I er kommet op af Vandet, skal I tørre jer godt af og gnide — frottere — jer kraftigt over hele Kroppen. Saa faar I en smuk og hærdet Hud. Derefter klæder I jer paa. 5) I maa aldrig skubbe en Kammerat ud i Vandet eller dukke ham derude. Han kan drukne eller falde og slaa sig. 6) I skal passe paa at komme hjem til rette Tid, ellers bliver jeres Forældre jo ængstelige for jer.

Naa, lad os saa komme af Tøjet og se, hvordan Vandet smager jer,« sluttede tilsidst Læreren.

Hvad var det for seks Ting, vi skulde huske?

Første Dukkert paa Svømmeskolen.

Vi begyndte nu at klæde os af, mere eller mindre hurtigt.

»Tror I, Læreren hiver os ud, hvis vi ikke skynder os at komme i Vandet?« spurgte en af Kammeraterne.

»Aah, det kan han lige vove paa, saa skal jeg sige det til min Fa'r,« svarede en anden.

»Jeg tror ikke,« bemærkede en lille, kæk Dreng, »at Læreren gør os noget slemt, og bide Hovedet af os kan han da ikke. Men lad os nu ogsaa være enige om at vise, at vi ikke er nogle rene Pattebørn. Og véd I hvad? Gaa ned ad Trappen og ta' en Dukkert, det kan vi, Søren splintre mig, da gøre alle-sammen.«

»Ja, det kan vi,« udbød flere af os.

»Ja-a-a, hvis det bare ikke skal gaa altfor hurtigt,« sagde

en lille Dreng, som stod og masede med en Knude, han ikke kunde faa løst op.

Jeg var nu klædt af og gik ud til Læreren. —

»Naa, du ser jo ikke bange ud,« sagde han, »maa jeg se, om du kan gaa ned ad Trappen og ta' dig en Dukkert.«

»Pyt, ikke andet,« tænkte jeg, gik nu baglæns ned ad

Trappen, og vips — en — to — tre — havde jeg dyppet hele »Personen«.

»Naada, du bliver vist en rigtig Vandhund,« sagde Læreren, »der er skam ikke mange, som kan tage saa flot en Dukkert første Gang herude.«

»Næ, sikken en lille Havtorsk, man skulde tro, han var født med Gæller paa,« raabte en stor Dreng, som havde staaet og set paa mig.

Jeg følte mig vældig ovenpaa.

Bagefter saa jeg paa flere af de andre Drengene. Nogle af dem havde aldrig før været rigtig i Vandet, og især var der en lille »Vandskrækker«, som listede grumme forsigtigt ned ad Trappen.

»Naa, du kan sidde og pladske lidt ved Trappen,« sagde Læreren til ham. »Lad mig se, hvor store Bølger du kan lave.«

Den lille Fyr lo snart over hele Ansigtet, flyttede sig længere og længere ned ad Trappen, og det endte med, at han skam ogsaa vilde vise, at han kunde tage en Dukkert. Han var ingen »Vandskrækker« mere.

Vi kom nu snart efter i Tøjet, sagde Farvel og begav os

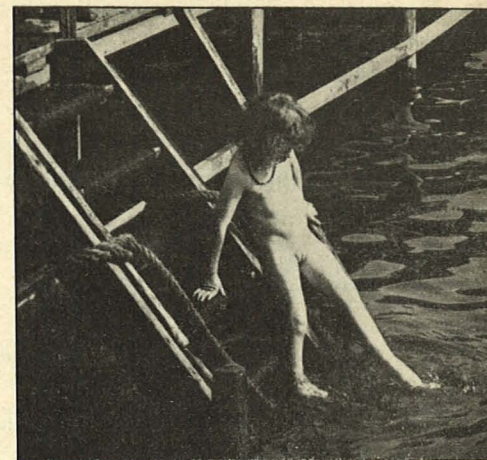

Fig. 4. Vandet grades.

paa Hjemvejen. Vi glædede os allerede til næste Gang, vi skulde i Vandet.

Hvorledes kom jeg i Vandet første Dag paa Svømmeskolen?

Hvorledes gik det den lille »Vandskrækker?»

»Hundesvømning«.

»Kravle« eller »gaa paa fire«.

Næste Dag tog jeg en vældig Dukkert og fik derefter en Sele paa Ryggen.

»Saa, nu skal du ud at spadserere en Tur i Øresund,« sagde Læreren.

Jeg gik forventningsfuld ned ad Trappen. Hvad skulde ske? Jeg var nu helt nede i Vandet, hvor jeg kun lige kunde bunde, og jeg holdt forsigtigt fast i Svømmestangen med begge Hænder.

»Du behøver ikke at holde saa fast,« sagde Læreren. »Vandet og Selen kan sagtens holde dig oppe, ja, du skal endda snart lære at flyde uden Sele. Prøv nu bare at slippe med Hænderne et Øjeblik.«

Ja, ganske rigtigt, jeg holdt mig nok saa dejligt flydende, da jeg slap med Hænderne.

»Kravl saal« sagde Læreren, og jeg brugte nu Armene og Benene det bedste, jeg kunde. Og gik det end ikke hurtigt, gik det til Gengæld ret sikkert. Og hvor var det morsomt. Jeg svømmede jo ligefrem.

Der var dog een Ting, som drillede mig lidt, eller rettere sagt, ikke saa lidt endda. Hvert Øjeblik kom nemlig snart en og snart en anden næsvis Bølge farende og sprøjtede hen over mig, saa jeg fik Vand i Munden og Næsen og var lige ved at tabe Vejret.

Puh! Pøj! Hvor det smagte, det salte Sprøjt.

»Prøv at tage en ordentlig Mundfuld og lad mig se, hvor langt du kan sprøjte det ud,« sagde Læreren.

Jeg prøvede.

»Ser du,« fortsatte han, »lad du bare Vandet rende ind og ud af Munden, saa meget det vil. Saltvand er friskt og rensende. Du maa blot passe paa ikke at synke det. Saa bliver du jo tungere, og desuden er Saltvand en daarlig Kost for Mave.«

Jeg kravlede nu rundt og lavede Springvand med Munden det bedste, jeg kunde. Saa smagte Vandet slet ikke saa fælt mere.

At kravle rundt var i nogen Tid en af mine største Fornøjelser. Hver Dag i den første Tid, naar jeg havde faaet Lektion i Brystsvømning, sagde Læreren til mig: »Naa, stik saa til Søs med dig,« hvorefter jeg »løb« af Sted paa alle fire, snart med lange og snart med korte, hurtige Tag. Jeg drejede mig rundt, jeg kravlede om Kap med andre, og jeg begyndte i det hele taget at føle mig hjemme i Vandet.

Hvorfor kunde jeg holde mig flydende?

Kan man ogsaa det uden Sele?

Maa Vandet komme ind i Munden?

Hvorfor maa det ikke gerne komme ned i Mave?

Brystsvømning.

Allerede den anden Dag paa Svømmeskolen begyndte jeg saa smaat at øve Brystsvømningens bevægelser. Brystsvømning var den første egentlige Svømning, jeg lærte. Det er absolut nødvendigt at kunne den godt og helt rigtigt; thi den er baade i sig selv en glimrende og smuk Svømning, og den danner tilige Grundlaget for alt det øvrige, som enhver Frisvømmer skal lære og bør kunne.

Hvis du er ligesaa heldigt stillet, som jeg var det, da jeg lærte at svømme, saa at du ogsaa kan faa rigtig Undervisning, ja, saa kan du jo sagtens faa det lært. Men hvis du maaske bor langt borte fra Steder, hvor der gives Undervisning, bliver det betydeligt vanskeligere.

Alene maa du, véd du jo nok, aldrig gaa i Vandet. Der er ikke andet for dig at gøre end se at faa dine Forældre eller andre Voksne til at hjælpe dig. Naar I saa hjælpes ad, bruger

Fig. 5.

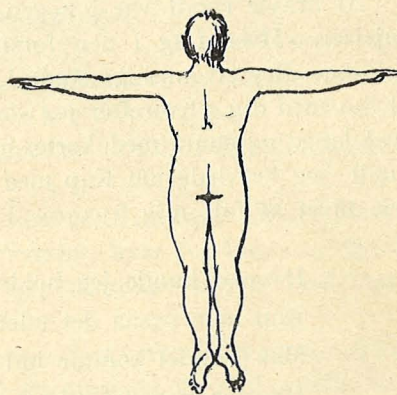

Fig. 6.

jeres sunde Fornuft og følger mine Raad, kan I, haaber jeg da, nok faa nogen Fornøjelse af jeres Anstrengelser.

En Sele kan du, hvis du ikke har Raad til at købe en, selv lave dig af Korkpropper. Hvis der findes Badebro og Trapper, kan du ligge ved Trappen, naar du skal øve Benene, idet du holder fast med begge Hænder i det Trin, som er i Vandets Overflade. Armene kan du godt øve staaende eller gaaende paa Bunden. Senere maa du ligge i en Bøjle, som holdes af en Person oppe paa Broen (Fig. 3). Hvis der ikke findes Bro, kan du holdes oppe af din Hjælper, idet han staar eller gaar ved Siden af dig og har Tag i Ryggen paa dig ved f. Eks. at

holde fast i et Baand, der er fastgjort til Selen eller bundet om Brystet.

Og saa skal du bære dig ad, som jeg nu forklarer dig det. Saaledes lærte jeg det paa Svømmeskolen.

Begyndelsesstilling: Læg dig helt udstrakt med samlede Hænder og Ben. Haandfladerne kan du enten sætte mod hinanden eller vende dem nedad mod Bunden. Hovedet holdes lidt bagudbøjet (Fig. 5).

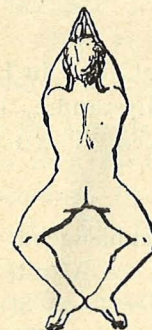

Fig. 7.

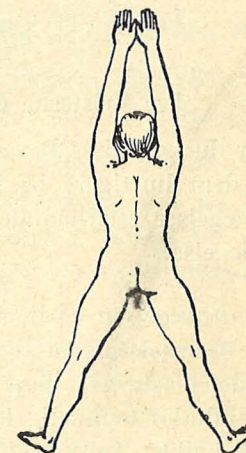

Fig. 8.

Kun Benene og Armene skal bevæges. Kroppen holdes stille og strakt.

Alle Bevægelserne skal være smidige og bløde, ikke krampagtige og voldsomme. Du skal slappe dine Muskler.

Om du lærer Ben- eller Armbevægelsen først eller sidst spiller ingen Rolle. Benbevægelsen er den vigtigste og sværeste.

Benbevægelsen er een sammenhængende, hurtig, men blød og smidig Bevægelse, som imidlertid ved Indøvelsen deles i tre Afsnit, betegnet ved Ordene »bøj«, »stræk« og »samle« (eller 1—2—3!).

Paa »bøj!« bøjer du Knæene (ligesom ved Knæbøjning i Gymnastik) og — i Slutningen af Bøjningen — tillige Vristerne, idet du holder Hælene samlede og Knæ og Taaspidser godt udadredede (langt fra hinanden!). Benene bøjes saa meget, at der fremkommer en Firkant med omtrent lige store Sider (Fig. 7).

Paa »stræk!« strækker du Benene kraftigt ud til Siderne, idet du skræver langt ud og holder Vristerne bøjede (Tryk med Hælene!) (Fig. 8).

Paa »samle!« samler du hurtigt Benene, idet du strækker Vristerne (Fig. 5).

Naar du kan disse Bevægelser helt rigtigt, faar du Lov til at udføre dem hurtigere og hurtigere efter hverandre, indtil de tre Bevægelser efterhaanden smelter sammen til den ene hele Benbevægelse.

Armbevægelsen er ligeledes een sammenhængende blød og smidig Bevægelse, som ligeledes indøves i tre Afsnit, betegnet ved Ordene »stryg«, »bøj« og »stræk« (eller 1—2—3!). Ordet »stryg« udtales temmelig langsomt stry-y-g! De to andre derimod kvikt.

Paa »stry-y-g!« drejer du Hænderne, saa Haandfladerne vender udad — nedad, og fører Armene strakte og lige under Overfladen, ved en jævnt glidende Bevægelse, ud til Siderne indtil udfor Skuldrene (Fig. 6).

Paa »bøj!« bøjer du Armene ind til Brystet, idet Tommelfingrene skærer Vandet, og samler Hænderne foran Ansigtet (Fig. 7). (Haandfladerne kan vende imod hinanden eller imod Bunden).

Paa »stræk!« strækker du Armene fremad, holdende dem lige under Overfladen. (Fig. 8).

Naar du kan disse enkelte Bevægelser nøjagtigt, faar du

Lov til at udføre dem hurtigere efter hverandre, indtil de efterhaanden smelter sammen til den ene hele Armbevægelse.

Naar Ben- og Armbevægelsen er godt indøvet hver for sig og udføres fejlfrit og mekanisk, skal du lære at forene begge Bevægelserne, for at du kan udføre *hele Brystsvømningsbevægelsen*. Denne indøves i fire Afsnit, betegnet ved Ordene »stryg«, »bøj«, »stræk« og »samle« (eller 1-2-3-4!).

Paa »stry-y-g!« fører du Armene ud til Siderne (mens Benene er helt strakte og stille).

Paa »bøj!« bøjer du samtidig Arme og Ben (Fig. 7).

Paa »stræk!« strækker du Armene fremad samtidig med, at du strækker Benene ud til Siderne (Fig. 8).

Paa »samle!« fører du hurtigt Benene sammen (Fig. 5).

Naar du kan de enkelte Afsnit nøjagtigt, faar du Lov til at udføre dem hurtigere efter hverandre, indtil de omsider smelter sammen til den smukke, korrekte Brystsvømningsbevægelse, som skal foregaa saaledes:

1. Armene føres tilbage,
2. og uden Standsning i Bevægelsen bøjes Armene og strækkes fremad samtidig med, at du udfører hele Bentaget,
3. hvorefter Legemet flyder et godt Stykke i den smukke strakte Begyndelsesstilling, inden Armene atter føres tilbage og begynder paa et nyt Tag.

Det gælder om at ligge sammenbøjet saa kort Tid som muligt, da du jo i den Stilling »stemmer imod« (»skodde«) Vandet med Armene, Laarene og Vristerne og derved hindrer Farten.

Aandedrættet i Vandet foregaa anderledes end paa Land. Medens du jo her har lært at trække Vejret gennem Næsen, blandt andet fordi Luften derved »renses«, maa du i Vandet efterhaanden vænne dig til at aande *gennem Munden*. Det er dels, fordi Vejtrækningen i Vandet ofte skal ske hurtigere, og dels, fordi man let faar Vand i Næsen og derved hindres i at aande gennem den. Luften over Vandet er desuden for det

meste »ren« og behøver saaledes ikke at »filtreres«. Aandedrættet skal være dybt og regelret.

Du skal aande ind, naar Armene føres tilbage, og aande ud, naar de føres fremad.

Der skal en Del Taalmodighed og Udholdenhed til for at lære at trække Vejret rigtigt.

Ned med Ansigtet! At svømme med Ansigtet over Vandet altid og Hovedet noget bagudbøjet er altfor trættende og dur slet ikke, naar du skal svømme hurtigt, langt eller i Bølgegang. Nej, du maa vænne dig til at »stikke Næsen« ned i Vandet, hver Gang Armene strækkes fremad, og du flyder. Naar Armene derefter føres tilbage, skal du ikke løfte Hovedet mere, end det lige er nødvendigt for at kunne aande ind.

Lange Tag. Jappet Svømning er det en Gru at se paa. Du kan øve dig i at tage lange Tag ved at prøve i hvor faa Tag, du kan »tage« Bassinet — eller en anden bestemt Strækning.

Saaledes som jeg nu har forklaret dig det, lærte jeg Brystsvømning. Da jeg kunde svømme nogle Omgange i Bassinet, pænt og regelret, fik jeg Lov til at prøve *uden Sele*. Jeg svømmede nu hver Dag længere og længere, og *da jeg ogsaa havde lært at flyde*, fik jeg snart Lov til at prøve at komme ud i det dybe Bassin sammen med de »rigtige« Svømmere. Jeg var ikke helt »billig«, da jeg den Dag kom hjem og fortalte Fa'r og Mo'r, at jeg havde svømmet ude i »det dybe«.

Hvis du ikke kan faa rigtig Undervisning, hvem skal saa hjælpe dig?

Du maa ikke skille Hænderne ad, før du har samlet Benene og har ligget helt udstrakt et Øjeblik.

Du maa ikke bøje Benene, før du ogsaa bøjer Armene.

Du maa ikke »rive« Armene voldsomt tilbage, lad dem glide jævnt.

Hold Hænderne lige under Overfladen!

Skræv langt ud! Tryk med Hælene!

Hvorfor skal du aande gennem Munden?

Hvornaar skal du aande ind og hvornaar ud?

Hvorfor skal du ligge sammenbøjet saa kort Tid som muligt?

Hvornaar fik jeg Lov at komme i det dybe?

Flydning.

Jeg havde ikke været ret mange Dage paa Svømmeskolen, før Læreren en Dag, da jeg som sædvanlig havde faaet Lektion i Brystsvømning, sagde til mig: »Drej Selen om paa Brystet, læg saa Nakken ind i Bøjlen, hold Armene ud til Siderne med Haandfladerne vendt mod Bunden, svaj Ryggen, stik Ørerne og Haaret ned i Vandet og vær rigtig slap i alle dine Muskler.«

Jeg prøvede, og det gik helt godt.

»Naa, er det ikke morsomt at kunne ligge og ta' sig saadan en lille Middagslur i Vandet?« spurgte Læreren.

»Jo, naar bare det ikke gyngede saa meget,« svarede jeg, idet jeg tænkte paa Bølgerne, som stadig kom skvulpende.

»Aah, det vænner du dig snart til, prøv blot igen, men bliv nu liggende roligt, indtil du ser Bøjlen over dit Ansigt, saa ved du, at du ligger ganske alene.«

Jeg mærkede næppe, at Bøjlen toges bort fra Nakken, og jeg laa nu og vuggedes paa Bølgerne.

Jeg opdagede snart, at det ved Flydning bare gælder om at ligge rigtig trygt og mageligt udstrakt og at holde hele Legemet, undtagen Næsetippen, under Vandet.

Saa snart jeg løftede Armene eller Hovedet over Vandet eller krøb sammen, fik jeg straks en ordentlig Skylle over mig. Men blot jeg saa strakte mig ud, lagde Nakken godt tilbage og trak Vejret dybt, var jeg snart paa ret Køl igen.

Det varede ikke længe, før jeg ogsaa kunde flyde uden Sele.

Der var nogle af mine Kammerater, som havde for tunge

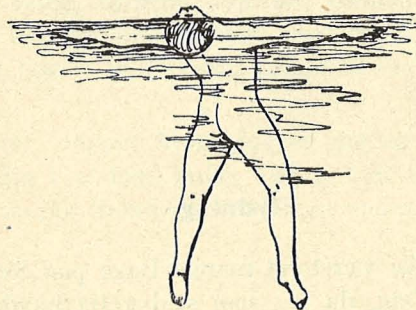

Fig. 9.

Ben og »Bly i Enden,« og som derfor ikke rigtig kunde holde Ligevægt i Vandet. De lærte at holde Armene opadstrakte (i Stedet for udad). Saa kunde de »ligge«; og hvis det endelig endnu kneb med at faa Benene op, bøjede de Haandleddene og stak Hænderne op over Vandet. Der var dog ogsaa enkelte, hvis Legemer var saa tunge, at de ikke kunde flyde.

Efterhaanden som mine Kammerater og jeg opnaaede Færdighed i at flyde, fandt vi paa flere morsomme Ting. Vi tog Høfter eller Nakke fat, vi spredte Benene eller holdt dem samlede, vi rullede rundt og lavede en hel Del andre Fiksfakserier, hvoraf du ogsaa nok finder paa nogle, naar du først er blevet flink til at flyde. Tykke, fede Folk og Damer, som særlig har Anlæg for Flydning, fornøjer ofte sig selv og andre med saa-

danne forskellige morsomme Paahit. Det kalder man »Kunstsvømning«.

Flydningens Nytte. Naar du kan flyde, vil det falde dig let at lære Rygsvømning, Vandtrædning og Bjergning.

Under farefulde Forhold er det af allerstørste Betydning, at du kan holde dig oppe og hvile dig ved at flyde.

Naar begyndte jeg at lære Flydning?

Hvorledes laa jeg da i Vandet?

Hvorledes kan man ogsaa holde Armene?

Hvorledes holder man Armene, hvis Benene er tunge og synker?

Hvilken Nytte har du af at kunne flyde?

Rygsvømning.

Da jeg var nogenlunde flink til Brystsvømning og Flydning, begyndte jeg at øve Rygsvømning. Jeg kan trøste dig med, at det er noget af det letteste at lære.

I Begyndelsen laa jeg med Nakken i Bøjlen og med Selen paa Brystet.

Hvis du ikke kan faa rigtig Undervisning, kan din Fa'r eller en anden Voksen holde sin Haand under din Nakke, medens Bevægelserne indøves.

Begyndelsesstilling:

Læg dig helt udstrakt paa Ryggen med samlede Ben og strakte Vrister. Armene holdes strakte langs Kroppens Sider med Haandfladerne mod Laarene (lig »ret!«). (Fig. 10).

Kun Armene og Benene skal bevæges. Kroppen holdes stille og strakt.

Benbevægelsen er som ved Brystsvømning, saa det slipper du jo let over.

Armbevægelsen er een sammenhængende smidig og blød Bevægelse, som indøves i to Afsnit:

1. Idet du vender Haandfladerne mod Bunden, føres Armene strakte og lige under Overfladen ved en jævn Bevægelse udad indtil udfor Skuldrene (Fig. 11),
2. hvor du atter vender Hænderne paa Højkant med Lillefingeren nedad, saa du ordentlig kan »tage fat« paa Vandet, og fører nu de strakte Arme samme Vej tilbage, idet du »trækker« kraftigt til.

Fig. 10.

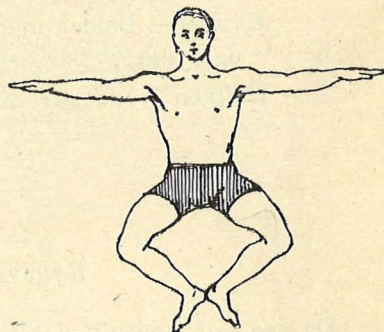

Fig. 11.

Arm- og Benbevægelsen indøves saaledes:

1. Armene føres udad, idet du bøjer Benene (Fig. 11),
2. hvorefter Armene føres tilbage til Kroppen samtidig med, at du skræver ud og samler Benene (Fig. 10).

Efter kort Tids Øvelse faar du Lov til at udføre hele Bevægelsen uden Standsning. Men efter hvert Tag skal du, ligesom ved Brystsvømning, ligge strakt (ligge »ret«) og flyde et godt Stykke, før du begynder det næste Tag.

Efterhaanden som du bliver dygtigere til Rygsvømning, kan du more dig med at svømme med Benene alene, idet du med Hænderne tager Nakke eller Hofter fat. Du kan ogsaa strække Armene opad eller holde dem over Kors paa Brystet.

Omvendt kan du holde Benene stille og nøjes med at bruge Armene eller især Hænderne, med hvilke du udfører nogle smaa hurtige »Rotag« udfor Hofterne.

En meget hurtig, men tillige ret anstrengende Rygsvømning er:

Rygsvømning med Overtag: Benbevægelsen er som sædvanlig. Men Armbevægelsen bestaar i et Armsving fremad—opad, indtil Armene atter er i Vandet i Kroppens Forlængelse med Fingrene berørende hverandre. Her holdes Armene et Øjeblik, hvorefter Haandfladerne vendes udad, og de strakte Arme føres i et langt, sejt og kraftigt Træk gennem Vandet lige under Overfladen ind til Kroppens Sider.

Svømningen foregaar nu saaledes, at du udfører hele Benbevægelsen samtidig med Armsvinget fremad—opad, hvorefter du flyder et Stykke. Saa følger det lange Armtræk, og derefter flyder du igen et Stykke.

Ved denne Svømning vanker der jo af og til nogle ordentlige »Søer«. Det kommer derfor an paa, at du forstaar at trække Vejret rigtigt.

Aandedrættet ved Rygsvømning: Du skal aande ind, naar Armene føres udad eller svinges opad, og du skal aande ud, naar Armene føres tilbage til Kroppen, og mens du derpaa ligger og flyder.

Rygsvømningens Nytte. Rygsvømning er i sin almindelige Form en ret magelig, men dog alligevel forholdsvis hurtig og tillige smuk Svømning. Under farefuldt Forhold, hvor det gælder om at kunne svømme længe og at faa Kræfterne til at slaa til, er det af enestaaende Betydning at være flink til at svømme paa Ryggen.

Naar begyndte jeg at øve Rygsvømning?

Husk, at Armene skal være strakte og holdes lige under Overfladen!

Klem Armene tæt ind til Kroppen (Laarene) ved hvert Tag!

Lig »ret« og flyd efter hvert Tag!

Hvornaar skal du aande ind?

Og hvornaar aande ud?

Under hvilke Forhold er Rygsvømning især nyttig?

Vandtrædning.

At du kan »træde Vande« vil sige, at du ved Hjælp af visse kredsformige Bevægelser med Armene og Benene kan holde dig »staaende« eller maaske rettere sagt »siddende« i Vandet.

Det er en nem Maade at holde sig oppe paa, og det er af stor Betydning, at du kan det, da du faar Brug derfor ved Bjergning.

Vandtrædning er en af de faa Øvelser under Svømning, der med Fordel kan øves paa Land. Sæt dig et eller andet Sted, hvor Benene kan hænge frit ned, og »kør saa rundt«.

I Vandet maa du i Begyndelsen helst have Sele paa.

Begyndelsesstillingen: Du skal holde Kroppen lodret; Overarmene holdes ud til Siderne, idet Albuerne er lidt lavere end Skuldrene; Underarmen skal vise lige fremad med Haandfladerne vendt imod Bunden. Knæene holdes godt adskilte og lidt lavere end Hofterne; Underbenene hænger lige ned.

Hvorledes skal du nu »køre rundt« med Armene og Benene? Læg Mærke til, hvorledes Viserne gaar rundt paa Uret. I

Fig. 12. Vandtrædning øves paa Land.

samme Retning skal du »køre rundt« med *venstre* Haand saaledes:

Idet du trækker Haanden indad mod Kroppen, skal du »trykke« med den mod Vandet derved, at du holder den lidt skraat, saa at Tommelfingeren er lidt højere oppe end Lillefingeren. Idet du fører Haanden udad, skal den holdes vandret, idet Lillefingeren »skærer« Vandet.

Højre Haand skal gaa rundt i modsat Retning, men ellers paa samme Maade.

Begge Hænderne bevæges skiftevis, saa at den ene »skærer«, naar den anden »trykker«.

Benene bevæges tilsvarende i samme Retning som Hænderne. Knæet skal holdes stille, og *kun Underbenet med Foden bevæges*. Naar du fører Benet indad, skal du »trykke« med Fodens Underside og strække Vristen. Naar du fører Benet indad, skal du bøje Vristen og lade den ydre Fodrand »skære« Vandet.

Armene og Benene bevæges samtidig saaledes, at *venstre* Haand og højre Ben (Fod) »trykker«, mens højre Haand og *venstre* Ben »skærer« — og omvendt.

Alle Bevægelserne skal være overordentlig livlige, men saa smidige og »løse« som muligt.

Efter nogen Tids Øvelse skal du kunne holde dig oppe ved Hjælp af *Benene alene*. Armene holdes da over Kors paa Brystet, eller du tager Nakke eller Hfter fat eller strækker Armene til Vejrs. Prøv, om du kan det; saa er du særdeles dygtig.

Hvorledes skal Kroppen holdes?

Hvilken Haand (og Fod) skal gaa rundt i Urviserens Bevægelsesretning?

Hvornaar skal du »trykke« og hvornaar »skære«?

Hvorledes skal Knæene holdes?

Hvorledes kan Armene holdes, naar du bruger *Bæ-nene alene*?

Hvorfor er det vigtigt at kunne træde Vande?

Dykning.

Jeg gjorde ordentlig store Øjne, da jeg en af de første Dage paa Svømmeskolen saa Jørgen ude i »det dybe« pludselig vende sig, stikke Benene lige i Vejret og derpaa forsvinde ned til Bunden, hvorfra han dog straks efter dukkede op igen, idet han gabede højt for at faa Luft.

Det forekom mig uhyre spændende saaledes at kunne stikke ned til Havsens Bund, og da jeg var blevet flink til at svømme, skulde jeg da ogsaa prøve det.

Til at begynde med øvede jeg mig ved at klavre ned ad Svømmestangen, som Læreren holdt lodret, støttet mod Bunden.

Jeg øvede ogsaa at gaa paa Hænder ned ad Trappen indtil nederste Trin.

Øjnene havde jeg jo forlængst lært at holde aabne, naar jeg havde Hovedet under Vandet.

Det sværeste at lære var at faa sig vendt og at stikke Benene til Vejrs.

Fra Vandtrædningsstilling lærte jeg at bøje mig hurtigt sammen, idet jeg førte Hoved og Overkrop ned i Vandet og saa hurtigt som muligt løftede Benene og strakte dem samlede op i Luften.

Og saa gjaldt det om at svømme med lange Brystsvømningstag for hurtigt at naa Bunden, hvor jeg skulde hente en Sten, Pose, Kugle eller anden Ting, maaske blot en Nævefuld Sand. Efter med Fødderne at have sat godt af fra Bunden, svømmede jeg enten med Bryst- eller Rygsvømmningsbevægelser op til Overfladen igen.

Hvis jeg sprang ud paa Hovedet, naaede jeg naturligvis hurtigere ned til Bunden; saa var jeg jo nemlig i Fart med det samme.

Dykning er nødvendig for at kunne redde et Menneske, som er gaaet til Bunds.

Farer ved Dykning: Saa snart man er nede paa et Par Meters Dybde, mærker man Vandets Pres i Ørerne, og jo dybere, man derpaa kommer ned, desto stærkere bliver naturligvis

Trykket. Der gives Eksempler paa, at Folk er blevet døde efter Dykning paa Grund af Trommehindens Sprængning. Man skal derfor altid stoppe *Vat i Ørerne*, naar Dykningen sker paa dybere Vand. Og saa maa man kun foretage nogle ganske faa Dykkeøvelser, hver Gang man er i Vandet. Ellers kan Lungerne tage Skade. Kan man dykke en 4—5 Meter hurtigt, er det godt. Hvis Dykningen foretages i Nærheden af Broer, Pæle, Fartøjer eller lignende, maa der udvises den største Forsigtighed for ikke at støde imod disse Genstande eller at komme ind under dem, særlig hvis der tillige findes Strøm paa det Sted.

Ligeledes maa man passe paa ikke at blive hængende i Mudder eller Tang. I saa Fald er det bedst at holde Benene stille og alene bruge Hænderne for at komme løs.

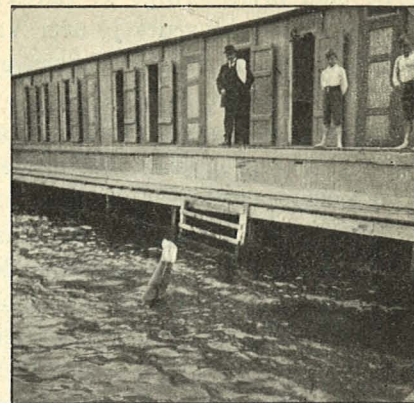

Fig. 13. Paa Vej mod Bunden.

Hvorledes øvede jeg Dykning til at begynde med?

Hvilken Svømning skal du bruge ved Dykning?

I hvilket Tilfælde er det absolut nødvendigt at kunne dykke?

Hvilke Forsigtighedsregler skal du iagttage?

Undervandssvømning.

Dykning i Længden.

Sjælden har jeg været saa »lang i Ansigtet«, som jeg var, da jeg første Gang havde forsøgt at svømme under Vandet. Da jeg nemlig atter kom op med Hovedet, saa jeg Kammera-

terne staa bristefærdige af Latter, og flere af dem raabte nu til mig: »Du »kiggede« jo over Vandet hele Tiden. Du svømmer nok med Periskop. Sikken et nydeligt »Ansigt« du har.«

Jeg var mere end forbavset.

»Du glemte at tage den »nederste Del af Ryggen« med dig under Vandet, og saa svømmede du ikke, men laa blot og sprællede og fægtede,« forklarede nu Læreren.

Nu maatte jeg selv le ved Tanken om det Syn.

Saaledes gaar det de fleste de første Gange, de prøver at svømme under Vandet. De »hopper« af Sted i Overfladen med en ikke særlig smuk, men til Gengæld yderst komisk »Halebevægelse«.

Jeg lærte snart, at det kommer an paa at trække Hagen godt ind for at kunne holde sig svømmende under Vandet, og at det gælder om at svømme med lange, regelrette Brystsvømningstag for at komme godt frem.

Jeg øvede Undervandssvømning baade fra Vandtrædning og fra Udspring paa Hovedet. I Begyndelsen var jeg slem til at svømme skævt, fordi jeg ikke tog regelrette Svømmetag. Saa prøvede jeg at svømme efter en Snor, som laa paa Bunden eller lidt nede i Vandet.

Før jeg sprang ud, tog jeg nogle dybe Ind- og Udaandinger, og lige før jeg sprang, tog jeg en almindelig Indaanding. Under Vandet slap jeg saa Vejret lidt efter lidt, ganske af sig selv.

Undervandssvømning er nødvendig i samme Tilfælde som Dykning. Der er de samme Farer at passe paa og de samme Forsigtighedsregler at iagttage.

Hvorfor skal Hagen trækkes ind?

Hvorfor svømmede jeg skævt?

Hvorledes trak jeg Vejret, før jeg sprang ud?

Udspring.

Paa Benene. Allerede den tredje Dag paa Svømmeskolen sagde Læreren til mig: »Skal vi ikke i Dag prøve at springe ud? Det ser dog meget raskere ud end at krybe ned ad Trappen.«

Ja, det syntes jeg da ogsaa. Og jeg tog nu med begge Hænder fat i Bøjlen og sprang ud paa Benene, idet jeg passede paa tilsidst at bøje Knæene for ikke at faa Stød mod Bunden.

Det var ikke slemt. Tværtimod.

»Maa jeg prøve igen?« spurgte jeg.

»Ja, men saa maa du kun holde fast med den ene Haand,« sagde Læreren.

Jeg sprang, saa Vandet ordentlig bruste omkring mig.

»Maa jeg prøve helt alene?« spurgte jeg nu.

»Du er en forfærdelig Vandhund,« sagde Læreren, »du maa gerne prøve, men lad mig saa se, om du kan strække dig ud — staa »ret« — i Luften.«

Jeg sprang og stod »ret«, saa godt jeg kunde.

Fra nu af var der ikke mere Tale om at gaa ned ad Trappen. Fra Dag til Dag sprang jeg højere og højere til Vejrs og strakte Kroppen saa smukt som muligt. Jeg satte af med eet Ben og samlede derpaa Fødderne i Luften. Snart prøvede jeg at tage Tilløb og sprang ligesom ved Længdespring i Gymnastik.

Paa Hovedet fra Trappen. Da jeg var blevet saa dygtig til at svømme, at jeg havde faaet Lov til at komme ud i »det dybe«, skulde jeg lære at »ta' den paa Hovedet«.

Her gælder det nu

Fig. 14. Udspring paa Hovedet i Begyndelsen.

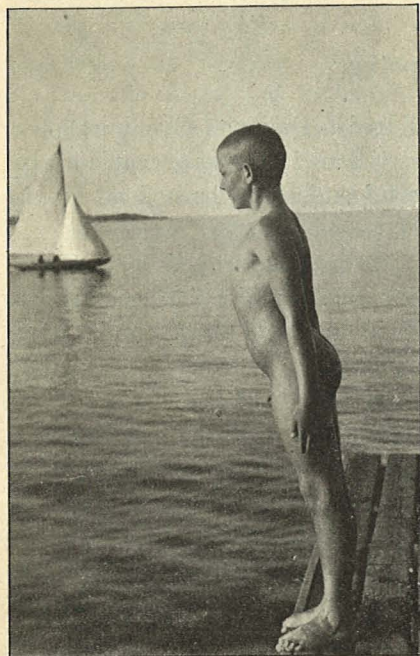

Fig. 15. Jørgen i Færd med Udspring paa Hovedet med Armene stille og strakte langs med Kroppen.

mig saa plumpe lige paa Hovedet i Vandet, idet jeg samtidig med Fødderne søgte at skubbe mig saa langt bort fra Trappen som muligt. Saa snart jeg var under Vandet, holdt jeg mig godt svajet og strakt med Fingerspidserne visende opad og Nakken godt tilbagebøjet. Derved kom jeg straks op igen.

Efterhaanden flyttede jeg mig nu højere og højere op ad Trappen, ligesom jeg ogsaa bøjede mig mindre og mindre forover, saa jeg tilsidst stod helt »ret« med Armene strakte opad eller fremad. I sidste Tilfælde vendte Haandfladerne da nedad. Jeg passede paa at sætte kraftigt fra med Fødderne, saasnart jeg var lige ved at »falde«, og jeg søgte ogsaa at faa Kroppen helt strakt ud i Luften og at komme godt skraat i Vandet.

Paa Hovedet fra Broen. Et Plaster. Nogle Dage efter

først og fremmest om at se efter, at Vandet er dybt nok — cirka 2—4 Meter efter Springstedets Højde over Vandet — da man ellers kan risikere at brække Halsen. Man har Eksempler paa, at dumdristige og tankeløse Mennesker har sat Livet til ved at springe ud paa Hovedet i for lavt Vand og ved at gaa lodret ned i Stedet for at gaa skraat og svaje Ryggen i Vandet.

Selvfølgelig skal man heller ikke springe ud med Sele paa.

De første Gange, jeg øvede mig, stod jeg paa Trappen i Vand til op paa Benene. Jeg bøjede mig rigtig godt forover og lod

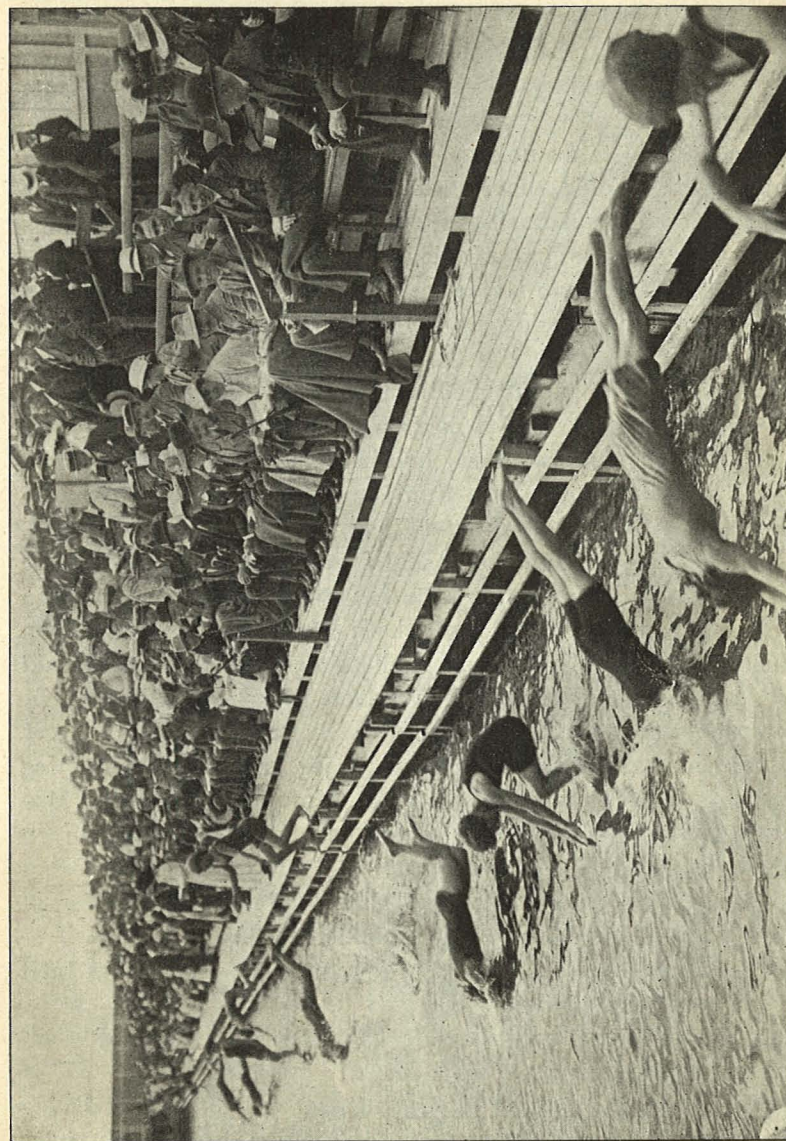

Fig. 16. Fra den store Kapsvømning. Kun een af dem springer rigtig ud. Hvor er hun? Hvem af dem faar »Plaster«?

spurgte jeg Læreren: »Maa jeg prøve at springe paa Hovedet oppe fra Broen i Dag?«

Broen var kun ca. 1 Meter over Vandets Overflade.

»Ja, prøv du kun,« svarede Læreren, »men husk nu at sætte godt fra tilsidst, ellers véd du jo nok, hvad der vanker.«

Ja, jeg vidste da nok, at jeg kunde risikere at faa et »Plaster«, d. v. s. falde paa Maven. Det havde jeg ofte set andre faa og moret mig derover. Et »Plaster« ser nemlig meget komisk ud, og fra en ringe Højde kan man heller ikke tage Skade deraf. Men fra større Højder er det skam meget ubehageligt og farligt, og man kan slaa sig bevidstløs og som Følge deraf gaa til Bunds.

Jeg stillede mig nu paa Broen, parat til at springe.

Jørgen og Helge tillige med en hel Del andre store Gavtyve stod ved Siden af for at se, hvorledes det vilde »spænde af«. De havde allerede smørede Smil om Munden i glad Forventning om at faa set et rigtigt »Plaster«.

»I skal faa en lang Næse, skal I,« sagde jeg, og i det samme sprang jeg ud. Men enten satte jeg fra for tidligt, eller ogsaa glemte jeg det helt. Jeg mærkede straks, at det vilde gaa uheldigt, jeg krøb sammen, sprællede og — plump og pladsk! der faldt Klodsmajoren lige paa Maven. Jeg hørte allerede Tilskuernes jubel.

Jeg slog mig ikke saa meget, at jeg gad tale derom. Jeg mærkede blot et lille Smæk over Maven og Laarene. Men jeg ærgrede mig frygteligt over, at jeg kunde lave saadan en »Brøler«.

Jeg gik op ad Trappen og stillede mig paa Broen for at prøve igen. Knald eller Fald! tænkte jeg.

»Det var ret,« sagde Læreren opmuntrende, »den, som intet vover, heller intet vinder.«

Kammeraterne var ellevilde og sang nu i Kor: »Paa'en, paa'en, paa'en igen!«

Jeg sprang, og denne Gang satte jeg ordentligt fra, da jeg var lige ved at »falde«, og jeg mærkede ogsaa, at jeg kom rigtig skraat i Vandet.

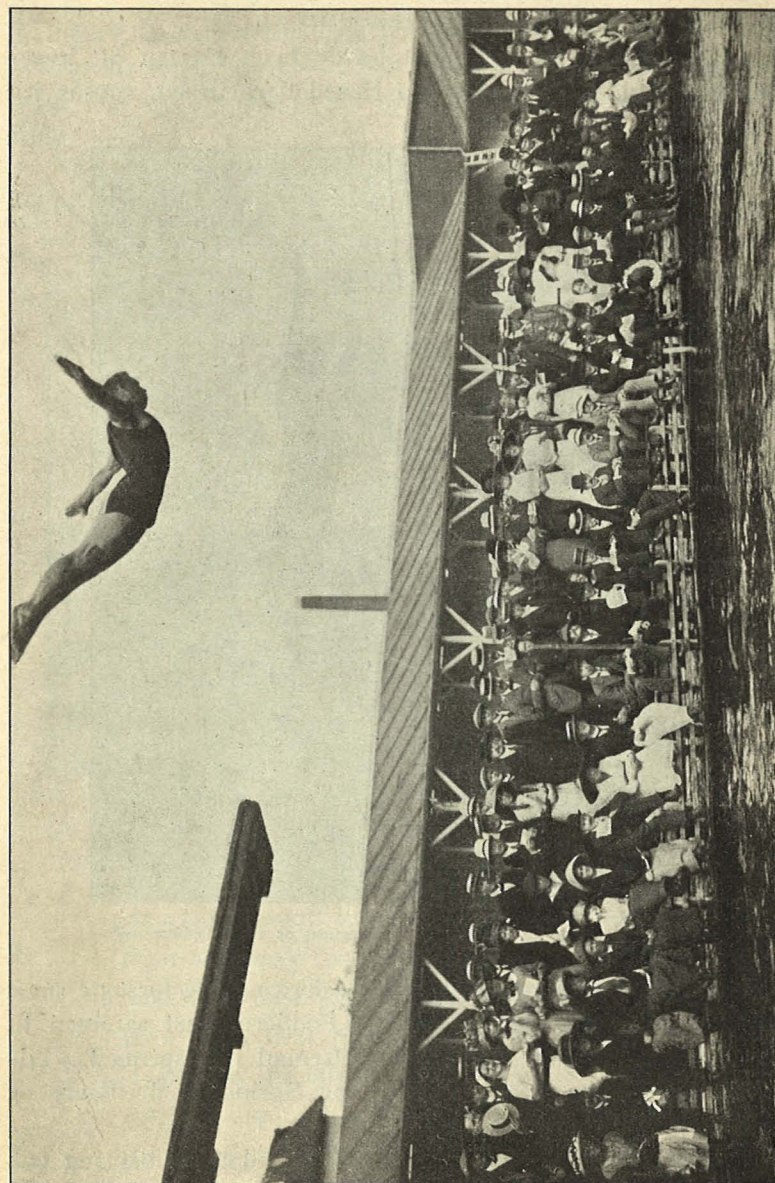

Fig. 17. Svanhop.

»Bravo, bravo!« raabte nu Kammeraterne, »nu kan du skam springe rigtigt ud paa Hovedet.«

Fra Vippen. Da jeg først havde faaet Færten af, hvorledes jeg skulde springe ud paa Hovedet fra Broen, vovede jeg

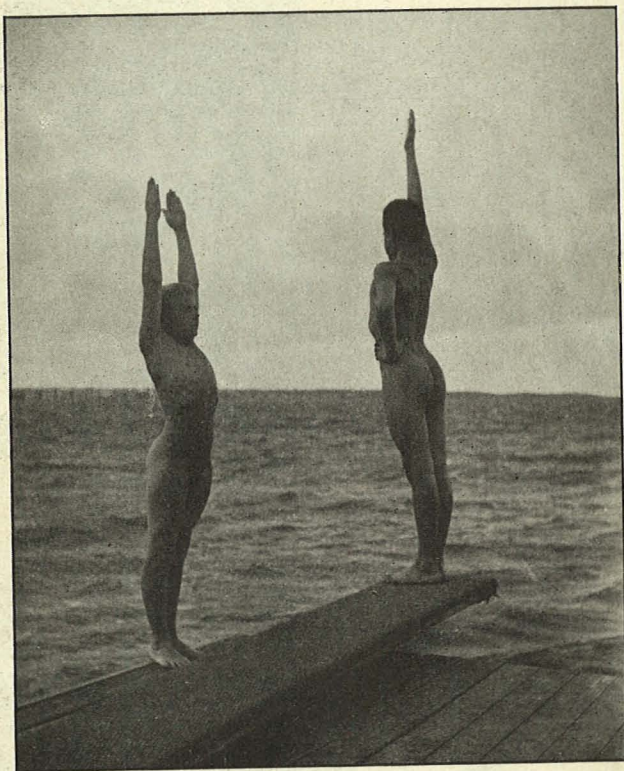

Fig. 18. Jørgen og Helge øver sig i baglæns og sidelæns Udspring.

mig snart op paa Vippen og prøvede derfra. Jeg forsøgte snart ogsaa at tage et lille Tilløb, satte Fødderne fast sammen til Forspring og sprang godt opad og fremad i Udspringet. Tilløbet blev efterhaanden hurtigere og Springene dristigere og flottere.

Forskellige Udspring. Foruden almindeligt Udspring paa Hovedet findes der utallige andre mere kunstfærdige Udspring.

Mange af disse er overordentlig smukke og giver Svømmeren Lejlighed til at vise sin Dygtighed og Behændighed. Naar du først er blevet Frisvømmer, kan du have stor Fornøjelse af at lægge dig efter Udspring, hvis du har særlige Anlæg i den Retning.

Ved den store Kapsvømning faar du set flere storslaaede Udspring fra en Højde af indtil 10 Meter.

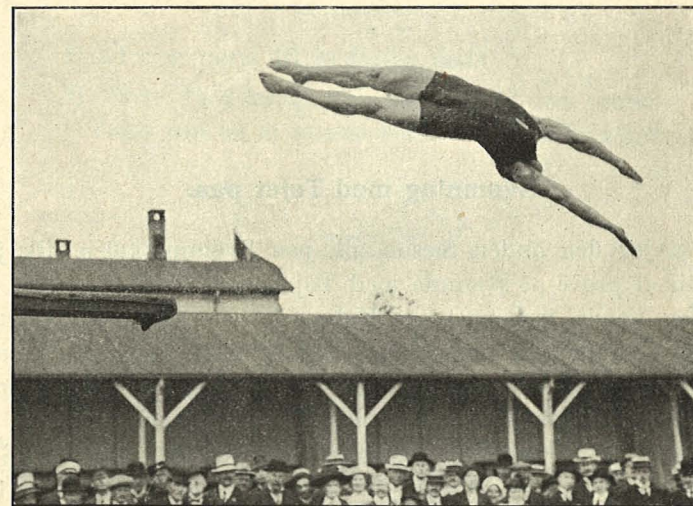

Fig. 19. Skruespring.

Naar begyndte jeg at springe ud paa Benene?
 Hvorledes holdt jeg da Kroppen i Luften?
 Hvorfor bøjede jeg tilsidst Knæene i Nedspringet?
 Naar begyndte jeg at springe ud paa Hovedet?
 Hvor dybt skal Vandet da være?
 Hvad kan du ellers risikere?
 Hvorfra sprang jeg til at begynde med?
 Hvorledes stod jeg da?
 Hvorledes skal du staa, naar det skal være rigtigt?

Hvornaar skal du sætte fra?

Hvorledes skal Kroppen holdes under Springet?

I hvilken Retning skal Kroppen skære Vandet?

Hvorfor skal du »svaje«, saa snart du er under Overfladen?

Hvornaar kan det blive farligt at faa et »Plaster«?

Svømning med Tøjet paa.

Da jeg den anden Sæson gik paa Svømmeskolen, fik jeg Lov til at prøve at svømme med Tøj paa.

Jeg havde forlængst set Helge, Jørgen og andre viderekomne Kammerater boltre sig i Vandet med Tøjet paa. Jørgen, som altid var fuld af Løjer, var ofte iført de mærkværdigste og mest komiske Klædningsstykker. Og saa at se ham brase ud paa Hovedet! — ja, det var et Syn saa kosteligt, at selv den største Surmuler og »Ed-dikebrygger« maatte briste i Latter.

Fig. 20. Ud med Tøjet paa — spring!

Det var med en vis Alvor, at jeg første Gang sprang ud med Tøjet paa. Mon det vilde tynge meget ned? Jeg syntes straks, at det ligesom bar mig oppe, men snart efter kriblede Vandet inde paa Kroppen, og Tøjet klistrede sig tungt og klamt til mig.

Særlig Støvlerne tyngede meget og ligeledes Trøjen. — Jeg prøvede ogsaa at klæde mig af i Vandet, idet jeg traadte Vande eller holdt mig paa Ryggen imens.

Hvorfor øvede jeg det? Tænk dig, at du skal springe ud og redde en druknende. Tror du saa, der som Regel er Tid til at klæde sig af først? Eller hvis du selv skulde falde i Vandet langt fra Land, og der ikke er anden Redning for dig end Svømning, saa betaler det sig at tage Tøjet af, før du begynder Svømmeturen.

Hvad var værst til at tynge ned?

Hvilken Betydning har det at kunne svømme med Tøjet paa og at kunne klæde sig af i Vandet?

Badning fra Baad.

En slem Bommert.

Povl hed et ungt Menneske, som var en daglig Gæst paa Svømmeskolen. Han var »gammel« Frisvømmer og svømmede og dykkede som en Søløve. Tillige var han stærk som en Bjørn, men yderst venlig og godmodig. Mine Kammerater og jeg morede os ofte med at tumle og prøve Kræfter med ham; men selv om vi var en syv, otte Stykker imod ham, kunde vi ikke magte ham. At han dog ikke altid var til at spøge med, fik jeg en Gang for Alvor at føle.

Povl havde en Baad, og at komme en Tur med ud at bade fra den var et af alle Drengene eftertragtet Maal. Men det var meget vanskeligt at opnaa; thi ingen fik Lov dertil, uden at han svømmede godt og desuden kendte til, hvorledes han skulde opføre sig i en Baad.

En Dag spurgte jeg tillige med et Par andre Kammerater: »Maa vi ikke faa Lov til at komme med ud og gaa i Vandet fra Baaden i Dag?«

»Aah, I er vist endnu lidt for grønne til, at det er raadeligt at tage jer med,« svarede Poul.

»Vi svømmer da snart helt godt,« bemærkede jeg.

»Ja, saamænd, især naar I selv skal sige det,« lød Povls Svar, »men hvorledes vil I f. Eks. bære jer ad med at springe ud i Vandet fra Baaden, og hvordan vil I komme op i den igen?«

Vi vidste ikke rigtig, hvad vi skulde svare dertil.

»Ja, der kan I se,« fortsatte han, »hvad I er for nogle Sinkepetere, siden I ikke engang kan regne det ud. I skal naturligvis springe ud og kravle op fra Enderne af Baaden. Og hvorfor det?«

»Jo, for ellers vælter den jo,« sagde nogle af os.

»Ja, naturligvis, men hvis Baaden nu alligevel skulde vælte eller kæntré, som det hedder, hvad vilde I saa gøre?«

»Saa vilde vi prøve paa at faa den paa ret Køl igen, og hvis vi ikke kunde det, vilde vi svømme ind til Land.«

»Ja, men hvis det nu var langt borte fra Land?«

»Saa vilde vi holde os fast ved Baaden saa længe som muligt, indtil der maaske kom Hjælp.«

»Men hvis nu Baaden sank til Bunds?«

»Saa vilde vi holde os oppe ved at flyde og svømme paa Ryggen, maaske vi ogsaa kunde faa fat i Aarerne og holde os oppe ved Hjælp af dem.«

»Javel,« sagde Povl, »men saa er der een Ting, som man altid skal have med sig, naar man vil ud paa saadan en Tur. Hvem kan saa sige, hvad det er?«

Vi gættede forgæves paa flere Ting.

»Ja,« vedblev Povl, »I trænger rigtignok slemt til at lære at lægge jeres Hoveder i Blød. Naa, saa maa jeg jo selv sige, hvad det er. Det er saamænd et Tov. Og hvad tror I, det skal bruges til?«

»Til at tage om Livet, hvis der er dybt,« svarede jeg.

»Ja, netop,« forklarede Povl, »hvis en skulde gaa til Bunds, hvor der er meget dybt, er der jo ingen, som kan hente ham op. Derfor er det altid sikrest at have et Tov om Livet og skiftes til at gaa ud, een ad Gangen.«

»Ja, ja,« fortsatte han, »nu kan et Par af de flinkeste af jer gerne komme med ud paa en lille Tur i Dag. Vi holder os tæt ved Land og paa temmelig lavt Vand, og saa sidder I stille i Baaden og læner jer ikke ud over Rælingen. Ellers kan vi let allesammen glide over i den ene Side af Baaden og derved komme til at kæntré. Jeg vil heller ikke se nogen af jer staa eller løbe paa Tofterne. Der er i det hele taget slet ikke noget,

Fig. 21. »Væk fra Siden af Baaden, eller jeg slaar dig!« raabte Povl og knyttede Hænderne.

som hedder Pjankeri her i Baaden, forstaar I nok. Ellers skal jeg tage jer ved Vingebenene.«

Vi roede nu et lille Stykke ud og øvede os der i at springe ud fra Baaden og at kravle op i den igen.

Jeg var i Vandet og svømmede ved Siden af Baaden, da jeg i et tankeløst Øjeblik fik det dumme Indfald at gribe fat i Siden af den for at hæve mig op og kigge ind i den til nogle af de andre.

»Er du tosset, Dreng! Du vælter os jo. Væk fra Siden af Baaden eller jeg slaar dig,« raabte Povl og knyttede Hænderne.

Og inden jeg fik Fingrene trukket til mig var jeg blevet ramt af Povls Næve, saa de endnu længe efter var helt »døde«.

»Av, av, for Katten!« skreg jeg.

»Ja, det har du godt af,« raabte Povl, »du fortjente at faa en ordentlig en paa »Kramkisten«. Du kan jo tænke dig om og huske, hvad jeg har sagt. Tror du maaske, det er Spøg at ligge og kæntre her.«

Jeg passede nu paa ikke at lave flere Fadæser. Povl blev snart »god« igen, og jeg glemte aldrig senere, hvorledes jeg skulde forholde mig, naar jeg badede fra Baad.

Hvad skulde vi kunne, før vi maatte komme med ud i Baaden?

Prøv, om du kan huske og besvare alle Povls Spørgsmaal og Anvisninger.

Sommerferie. — Gode Raad og Formaninger.

Helge og Jørgen rejser.

Hvis du skulde nævne mig eet Ord, som rummer noget af det dejligste, du kan tænke dig, mon du saa ikke vilde sige: »Sommerferien.«

Fri som Fuglen flyver du ud paa Eventyr og til mangfoldige Oplevelser. Skolen er lukket, Bøgerne gemte og glemte. Lærerne er selv paa Farten for at samle sig Kræfter og godt Humør, efter at de balstyrige Unger et helt Aar igennem har sat dem graa Haar i Hovedet.

Jeg husker tydeligt, hvorledes jeg altid længe i Forvejen var fuld af de glade Forventninger. Og jeg oplevede ogsaa dejlige Ferier.

I de tre Sæsoner, da jeg »lærte til Frisvømmer«, var jeg

bortrejst i den ene Sommerferie, de to andre blev jeg. Begge Dele var morsomt. At rejse var herligt og at gaa til Svømning ligeledes. Der var da rigtig Tid og Lejlighed til at lære en Del, saa jeg kunde imponere Kammeraterne, naar de efter Ferien kom tilbage for at fortsætte.

Svømmelæreren plejede altid at samle de Elever, som skulde rejse i Ferien, for at give dem gode Raad og Formaninger med paa Vejen.

»I rejser nu ud omkring i Landet,« sagde han, »og skal rigtig mere jer og slaa jer løs. Men I maa dog vide, at det ikke er det bare Spøg altsammen. I kommer vel alle i Nærheden af Vandet, og de fleste af jer kommer til Stranden. Den varme Tid er nu rigtig begyndt, og saa ved vi alle, hvorledes den danske Strand kommer til at se ud et Par Maaneder. Et Mylder af unge og gamle tager den i Besiddelse for at nyde den friske Luft og det herlige, klare, salte Vand. Fra Morgen til Aften er der et mægtigt Liv. Der bades, der leges og pjankes; man hviler sig og ligger og daser, og hele Dagen er lutter Smil og Glæde. Og om Aftenen, mens Stjernerne blinker, toner der ofte betagende Sang og Musik, ledsaget af det aldrig hvilende Havs regelmæssige Brusen.

Men nu og da i Sommerens Løb vil hele dette glade, sorgfri Liv pludselig gaa i Staa, omend kun for en kort Stund. Det er Dødens Engel, som i et uanet Øjeblik er en flygtig Gæst ved Stranden, og som med eet gør de glade Ansigter alvorlige og forfærdede. Nogle har maaske hørt et angstfuldt Raab ude fra Havet, andre har muligvis set et Par Arme blive strakte i Vejret derude. Men ingen har været i Stand til at bringe Hjælp, eller ogsaa er Hjælpen kommet for sent.

Her tælles ikke Minutterne, men Sekunderne.«

»Jeg haaber nu ikke,« fortsatte Læreren, »at nogen af jer skal blive Vidne til noget sorgeligt. Men skulde det ske, stoler jeg paa, at I vil vise jer som raske Dreng, der bringer Hjælp, saa godt I kan. Allermindst haaber jeg, at nogen af jer selv skal komme noget til. I kan imidlertid ikke være for for-

sigtige. Og jeg vil derfor nu gentage, hvad vi saa ofte har talt om.

I husker nok, at I ikke maa gaa i Vandet før ca. 1½ Time efter et større Maaltid. Efter at man har spist, er ens Legeme jo ikke særlig skikket til nogen større Anstrengelse.

Hvis I har Hovedpine eller i det hele taget er »daarlige«, skal I slet ikke gaa i Vandet.

Derimod maa I gerne være varme og svedige, *men blot ikke forpustede og trætte.*

Mergelgrave og Mosehuller skal I sky som Pesten. Deres stillestaaende Vand er lunkent paa Overfladen, men iøvrigt iskoldt. Og denne bratte Overgang i Vandets Temperatur kan virke saa ubehageligt og uhyggeligt, at man kun vanskeligt eller endog slet ikke kan svømme. Desuden er Vandet grumset, snavset og ildelugtende af forraadnende Planter og Dyr. Og paa Bunden er der i Reglen flere Alen Dynd.

I *Aaer og Søer* kan i flere Tilfælde godt bades; men undersøg først omhyggeligt, hvor dybt der er, og se efter, at der ikke er Huller i Bunden eller findes Mudder. Og pas paa Strømmen i Aærne!

Gaa aldrig alene i Vandet! Skulde der ske et eller andet, er I da overladt til jer egen Skæbne. Hvis I gaar i Vandet sammen med Kammerater, som I ikke kender nærmere, men som siger, at de kan svømme, skal I endelig ikke tro det, før I har set det.

Svøm aldrig langt ud! I vil sikkert træffe Kammerater, som praler med, hvor langt de tør svømme ud, og maaske gør Nar ad jer, naar I, naturligvis, ikke vil være med til saadanne Taabeligheder. Bryd jer blot ikke om det. Den virkelige Svømmer og Sportsmand praler ikke af sin Færdighed og indlader sig ikke paa Uforsigtigheder, men smiler blot medlidende af de vigtige og stortalende.

Hvis I endelig vil vide, hvor langt omtrent I svømmer, kan I jo skridte et Stykke af paa Strandbredden og mærke det, f. Eks. med nogle Sten, og saa svømme langs Bredden derudfor.

De lumske Strømme gaar mange Steder ved vore Kyster og kendes kun af Stedets Folk. Fremmede lægger ikke Mærke til dem. Derfor, spørg jer for! Hvis I kommer ud i en saadan Strøm, er Stillingen yderst farlig. I svømmer maaske udad *med Strømmen*, og I synes, at »det er dog noget dejligt Vand at svømme i her, saa let det gaar.« Men snart opdager I, at I er kommet langt fra Land, og vender derfor om. Men hvad

Fig. 22. Sommerferie ved Stranden.

mærker I nu, til jeres store Forskrækkelse? Vandet er jo som helt forandret. Det gaar saa tungt, saa tungt for jer, og kun et lille bitte Stykke eller kanske slet intet kommer I frem ved hvert Tag — ja, driver maaske endog videre udad.

Det gælder nu om ikke at tabe Hovedet. Udmat jer ikke ved at skrigе og skraale eller fægte i Luften. Læg jer paa Ryggen, spar paa Kræfterne og svøm roligt, det er den eneste Redning. Og saa maa I haabe paa at blive bemærket fra Land.

I saadanne Tilfælde er det en Fordel at kunne Sidesvømning; saa »skærer« I jo bedre Vandet.

Maaske I ogsaa i visse Tilfælde kan træffe Land ved at

drive med Strømmen eller ved at svømme skraat imod den, »krydse«, hvilket sidste jo da altid er lettere, end at svømme lige imod den.

Bliv aldrig saa længe ude, at I kommer til at fryse og render tænderklaprende og rystende omkring. Det er et uhyggeligt Syn, og det kan godt ende med en Lunge- eller Nyrebetændelse, Gigt eller andet slemt. Naar Vejret er varmt, kan I ellers godt gaa i Vandet flere Gange om Dagen.

I maa ikke ligge og dase i Solen; det er usundt og skadeligt.

Tag altid Tov om Livet og skiftes til at gaa ud og til at holde det, naar der er mindste Fare til Stede, og I ikke er aldeles kendt med Forholdene paa det Sted, hvor I gaar i Vandet. Men pas paa at gøre Tovet ordentlig fast, saa det ikke smutter fra jer.

Duk aldrig en anden, eller gør jer skyldige i andre ilde anbragte Kaadheder.

Skrig aldrig op »for Sjøv«: »Jeg drukner! jeg drukner!« eller lignende. I kender nok Historien om Faarehyrden og Ulven?

Pælemuslinger sidder ofte i store Mængder nede i Vandet paa Pæle, Trapper og lignende. De kan skære væmmeligt. Pas paa dem.

Og saa tilsidst ønsker jeg jer alle en god Ferie og en lykkelig Rejse. Hvis nogen af jer skulde opleve noget, som er værd at fortælle, maa I endelig skrive det til os, som skal blive herhjemme.

Farvel allesammen!« sluttede nu Læreren.

En af de Ferier, da jeg blev »hjemme« paa Svømmeskolen, var mine to bedste Kammerater, Jørgen og Helge, bortrejst. Jørgen var paa Landet paa Fyn, og Helge var ovre ved Vesterhavet paa flere Steder og tilsidst helt oppe paa Skagen. De oplevede begge noget, som de sikkert aldrig nogen Sinde vil glemme. Men det kan du jo læse om i deres Breve.

Hvorfor maa du ikke bade i Mergelgrave eller Moser?

Hvad skal du se efter, før du bader i en Aa eller Sø?

Hvorfor maa du aldrig gaa alene ud?

Hvorfor maa du ikke svømme langt ud?

Hvad vil du gøre, hvis du kommer ud i Strømmen?

Hvilke Folk kender Strømforholdene?

Hvornaar skal du tage et Tov om Livet?

Hvorfor maa du ikke dukke en anden eller skrige op?

Dagligt Liv paa Badeanstalten.

Jeg ser en druknende. — Vikingerne.

Fra tidlig om Morgenen og indtil Solnedgang var der Liv og Røre paa Badeanstalten, særlig da paa de meget varme Dage, naar selv de største »Vandskrækkere« følte Trang til at faa en Dukkert.

Herude regerede Bademesteren, som snart blev alle artige Drenges gode Ven og Hjælper. Det var en rask Mand med »et Øje paa hver Finger«. Han skulde jo passe paa Gæsterne baade til Lands og til Vands. At han ogsaa var Mand for at kunne springe ud og hjælpe en forulykket Badegæst i Land, havde han da vist mere end een Gang.

Og rent og ordentligt var der alle Vegne baade paa Broerne og i Baderummene.

Blot alle Bademestre var som han.

Af Badegæsterne var der kun den mindste Part, som kunde svømme ordentligt og derved faa den rette Fornøjelse og det fulde Udbytte af Badet.

Men alligevel var det oplivende at se ogsaa paa de øvrige tidt og ofte blegnæbbede, stive, forslidte og af Dagens Strid og Møje prægede Badegæster. Thi saasart de var af Tøjet, var det, ligesom Drengetidens Raskhed, Frejdighed og gode Humør vaagnede op paany.

Komiske i deres Ubehjælpssomhed var jo mange af dem, naar de stod paa Trappen, »gradede« Vandet med Tærne og fugtede Brystet, før de omsider efter lange, alvorlige Overvejelser vovede at humpe ud i Vandet, hvor de derpaa med Op-

bydelse af en sidste Rest af gammel, nordisk Heltekraft forsøgte at tage en Dukkert. Men naar saa det var overstaaet, var Vandet jo heller slet ikke koldt mere; saa var det dejligt.

Fig. 23. Vordende Frisvømmere ser paa deres Fa'r ude i Vandet.

Ikke sjældent saas ogsaa dumdristige og tankeløse Badegæster, som kom farende og sprang ud paa Hovedet i det lave Bassin, hvorved de skrabede Ansigt og Bryst i uhyggelig Grad, hvis De da slap med det. Eller, som svømmede udad og ikke

i Tide tænkte paa at vende om og derfor maatte hentes hjem med Anstaltens Baad, hvis der da var blevet lagt Mærke til dem, og de ikke blev savnet og fundet — for sent.

Der var jo ogsaa mange, som ansaa sig for at være Svømmere, naar blot de kunde arbejde sig et Stykke frem igennem Vandet, pustende og stønnende og med stive, krampagtige Bevægelser. De vovede sig ofte uforsigtigt ud i »det dybe«, og hvorledes det da i Reglen gik dem, skal jeg fortælle dig et Eksempel paa. Saa véd du, hvorledes et Menneske, som er ved at drukne, som oftest bærer sig ad.

En Dag, da jeg nylig havde været i Vandet og derefter stod og spillede Bold med nogle Kammerater, kom en lille Dreng løbende og standsede brat vor Leg ved med angstfuld Stemme at raabe: »Der er en Mand, som er lige ved at drukne!«

Vi løb med det samme ud paa Broen, hvor vi nu saa Bademesteren ile af Sted med den lange Stang, medens et Par resolute Svømmere allerede var sprunget i Vandet for at hjælpe.

Et Stykke ude i »det dybe« saa vi den ulykkelige, som var ved at drukne.

»Hjælp mig, jeg kan ikke mere,« stønnede han. Raabe kunde han ikke, forpustet og træt, som han var, men han udstødte nogle dumpe, halvkvalte Lyde, stirrede rædselsslagen og stift frem for sig og fægtede krampagtigt med Armene.

»Læg Dem paa Ryggen og lad være at løfte Armene over Vandet, ellers synker De jo helt!« var der en, der raabte til ham. Men den stakkels Mand var som døv.

Nu slugte han en Slurk Vand, sank længere ned og var lige ved at gaa helt under, da Bademesterens lange Stang naaede ham, og Svømmerne ogsaa samtidig var lige ved ham.

Ved fælles Anstrengelser kom han derefter snart paa det tørre og fik sundet sig lidt.

»Hvad Pokker vilde De ud i »det dybe« efter, naar De ikke kan svømme,« udbød Bademesteren. »Tror De maaske ikke, vi har andet at bestille her end at fiske Torsk op.«

»Jeg troede, jeg kunde svømme lidt,« svarede Manden spagfærdigt.

»Ja, navnlig lidt,« sagde Bademesteren. »Naa, men kom nu her, saa skal De faa en lille Dram ovenpaa den Forskrækelse, og se De saa hellere at faa lært at svømme ordentligt, eller ogsaa hold Dem til, hvor De kan bunde.«

Det hele havde kun staaet paa et Øjeblik, og mine Kammerater og jeg havde faaet et levende Indtryk af, med hvilken Hurtighed det gælder om at optræde under saadanne Forhold.

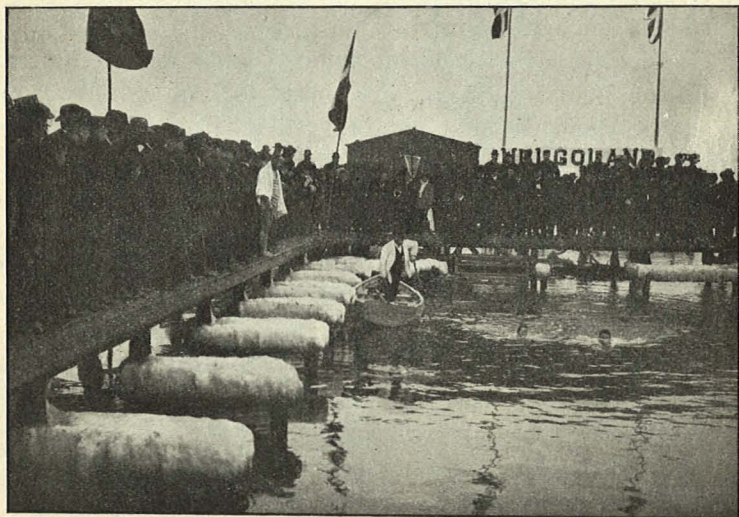

Fig. 24. »Vikingsvømning«. Det hvide, som ses, er Sne.

Vinterbadning. Naar Sommeren var forbi, blev Badeanstalten lukket.

Der findes dog ogsaa Badeanstalter, hvor man kan bade hele Aaret, hvilket nogle Mennesker sætter Pris paa. Det er de saakaldte »Vikinger«. De svømmer naturligvis i Almindelighed kun ganske kort, ja, nøjes som oftest med at tage en Dukkert og et Par Svømmetag. Desuden har de ofte til deres Raadighed en mindre Gymnastiksal og endvidere gode, varme Lokaler til Omklædning, for at de ikke skal komme til at fryse før og efter den kolde Omgang.

De finder det kolde Bad yderst forfriskende og hærdende, og at der ogsaa er mange raske Folk iblandt dem er da sikkert nok. Men naturligvis skal man begynde paa Vinterbadning med en vis Forsigtighed.

Hvilke forskellige Slags Badegæster kender du?

Hører du selv til Svømmerne eller til — de andre? *Jeg er Svømmer*

Hvad lærte jeg ved at se paa den druknende Badegæst?

Brev fra Jørgen fra Landet paa Fyn.

Nogen Tid efter Sommerferiens Begyndelse kom der Brev fra Jørgen, som skrev:

Kære Kammerater!

Jeg har i Dag set noget, som jeg aldrig vil glemme, og hvis I havde set det, vilde I ogsaa have gjort store Øjne.

Tæt herved, hvor jeg holder Ferie, er der en Soldaterlejr. At nu menige Soldater skal gøre Honnør for Officerer og andre Befalingsmænd, ja, det er da naturligt, og det véd vi jo nok. Men vil I tænke jer! Jeg har i Dag set alle Officererne og Underofficererne ved en hel Bataillon gøre Honnør og hele Bataillonen præsentere Gevær — altsammen til Ære for en menig Soldat.

Ja, jeg kan godt se paa jeres Ansigter, at I ikke rigtig vil tro mig. Men det bliver I alligevel nødt til, enten I vil eller ej. For det er nemlig sandt, og det kommer ogsaa til at staa i Avisen.

»Hvad var da det for en Soldat, som blev hædret saaledes?« spørger I naturligvis.

Ja, Soldaten var en ganske almindelig Soldat, saadan at se til i alt Fald. Men han havde udført en ikke helt almindelig Bedrift. Han havde nemlig under de største Vanskeligheder

og Farer reddet en Kammerat fra at omkomme nede i Dyndet paa Bunden af en dyb Mergelgrav.

Et saadant lumskt Vandhul findes nemlig tæt herved. Det brugtes især tidligere baade af Børn og Voksne til at svømme og bade i. Men nu har dog Folk, i alt Fald her paa denne Egn, indset, hvor farligt det er at bade et saadant Sted.

I kan nu ellers tro, at jeg tit i denne Varme misunder jer, som kan springe ud i Bølgerne og tage jer en ordentlig »Svaler«. Her har vi foruden Mergelgraven kun et Gadekær, og det er saamænd meget godt af et Gadekær at være. Der er hverken Dynd eller slemme Huller i det, ej heller skarpe Sten eller Søm; heller ikke døde Katte, Hunde eller »Andemad«, altsaa et ret enestaaende Gadekær. Og jeg har da ogsaa sammen med nogle andre Drengene her fra Landsbyen et Par Gange taget mig en lille »Afkøler« i det.

Der er en Mil til Stranden herfra, og naar man cykler, er det jo ingen Vej. Alene tager jeg dog selvfølgelig ikke dertil, og det er ikke let at faa andre med, da her er meget faa, som kan svømme blot nogenlunde godt. Hvor skulde de ogsaa kunne det fra? Her er jo ingen til at lære dem det.

Naa, men jeg snakker nok. Det var jo Soldaten og Mergelgraven, jeg skulde fortælle jer noget om. Nu kommer det.

Det var i Begyndelsen af Juli, at en Soldat — ikke den »rigtige«, men en anden altsaa — var gaaet ned til Mergelgraven for at vaske sine Fødder. I Graven laa der en Flaade, som var forankret til en Pæl. Soldaten anbragte sig paa Flaaden og begyndte at skrubbe »Undersaatterne«. Allerbedst som han var i Færd hermed, gik imidlertid Forankringen i Stykker, Flaaden kæntrede og sank, og Soldaten styrtede hovedkulds i Vandet.

Paa det Sted, hvor han faldt i, er Vandet to Meter dybt, men da Bunden skraaner stærkt, skal man ikke ret langt ud, før det snart bliver meget dybere. Paa Bunden er der et tykt Lag Mudder.

Da Soldaten ikke kunde svømme, kan I nok tænke jer, at han var ilde faren, og at gode Raad var dyre. Han sprællede

og pjaskede for at holde sig oppe, men drev blot længere og længere udad og var snart en 12—15 Meter fra Bredden.

En Tjenestekarl stod og var Vidne til, hvad der foregik, og raabte højt for at hidkalde Hjælp. Selv havde han nemlig en syg og ubrugelig Arm og kunde derfor ikke hjælpe.

Tilfældigvis kom nu lidt efter den »rigtige« Soldat forbi. Han saa den uheldige Kammerat ligge ude i Graven, lige paa Nippet til at drukne.

Fig. 25. Jørgen ta'r sig en lille »Afkøler« i Gadekæret.

Han sprang straks ud og svømmede hen imod den forulykkede, som nu imidlertid helt forsvandt under Vandets Overflade. Dog, nede i Vandet kunde Redningsmanden skimte hans Hoved, og han dykkede derned og fik ogsaa Tag i ham. Men den druknende klamrede sig fast til ham, saa at de begge sank dybere ned. Den forulykkede fik Benene i Mudderet og tabte nu Bevidstheden. Redningsmanden havde imidlertid gjort sig fri, idet han ved et kraftigt Greb under Hagen havde tvunget den andens Hoved stærkt tilbage og derved faaet ham til at slippe Taget. Han greb ham nu i Frakkekraven, og ved at

holde fast i den fik han den bevidstløse bragt op og slæbt i Land. Og her kom han ret hurtigt til sig selv igen.

Paa Grund af denne Bedrift var Soldaten af Kongen blevet belønnet med Redningsmedaillen. I Dag fik han den saa overrakt. Og jeg skal love for, at det foregik paa en fin Maade. Selv havde han faaet en flunkende ny Uniform foræret, og alle Mand i Bataillonon var i stiveste Puds.

Da nu hele Bataillonon med Musikkorps og Fane var stillet op, traadte Chefen frem og holdt en smuk Tale om det Mod og den Raskhed, som Soldaten havde lagt for Dagen. Han hæftede derpaa Medaillen paa hans Bryst og udbragte et Leve for ham. Kammeraterne og Befalingsmændene raabte tre Gange Hurra, og der var Fynd og Klem i de Raab. De syntes naturligvis allesammen, at var der nogen, som havde fortjent at faa et ordentligt Hurra, saa var det netop en saadan Kammerat, som ikke havde været bange for at vove sit eget Liv for at redde en andens.

Derefter marscherede hele Bataillonon, med Chefen til Hest i Spidsen, forbi Soldaten. Officererne sænkede deres Sabler for Dagens Helt, som stod strunk med Haanden ved Huen og Medaillen paa Brystet.

I kan tro, det var flot at se, og jeg synes, det er morsomt at tænke sig, at der ved en saadan Lejlighed bliver gjort saa megen Stads af en dygtig og modig Svømmer.

Jeg bliver ikke her hele Ferien, hvor godt jeg end har det. For jeg længes saadan efter at komme til at svømme igen. I ser mig derfor nok snart en skønne Dag.

Helge har endnu ikke skrevet til mig, den Dovenlas, skønt han lovede det den Dag, vi rejste. Jeg véd derfor ikke, hvor han for Tiden ligger og pladsker rundt.

En venlig Hilsen til alle Kammeraterne paa Svømmeskolen

fra

Jørgen.

Brev fra Helge oppe paa Skagen.

Et Par Dage efter kom der Brev fra Helge helt oppe fra Skagen. Han skrev:

Kære Svømmekammerater!

Jeg tumler mig hver Dag i de mægtige Sandklitter og i Vesterhavets Bølger. I kan tro, det er herligt. Her er den fineste Sandbund, der bliver som et Spejl, naar Bølgerne slaar hen over den og atter trækker sig tilbage. Og Vandet er saa salt, at det ligefrem bider i en de første Gange. Det er en dejlig forfriskende Fornemmelse.

Men jeg savner rigtignok mine Udspring paa Hovedet, som jeg holdt saa meget af, selv om de ikke altid var lige vellykkede. Det er der jo slet ikke Tale om her, hvor vi alle maa vade ud. De fleste nøjes med at lade Bølgerne bruse over sig, og man skal jo ogsaa være meget forsigtig og ikke svømme ret langt ud. Men det gælder skam om at kunne svømme godt, thi man bliver let slaaet omkuld, løftet op og tumlet rundt af Bølgerne, og saa ser det galt ud for den, som ikke forstaar at klare sig. Thi »Vestervovov« er ikke til at spøge med.

Jeg har set Havet i Oprør, skummende som af Raseri og buldrende med mægtige Dønninger, saa alle Badegæsterne som forskræmte Kyllinger krøb i Ly inden Døre eller bag Sandklitterne.

Saa hænder det jo, at der er Folk i Havsnød, og at Redningsbaaden maa gaa ud. Og uforfærdede vover Redningsmændene mangan en voldsom Dyst med det vildene Hav. Mange Menneskers Liv er blevet reddet af dem, men mange er jo ogsaa blevet »derude«.

Den største og mest berømte Redningshelt heroppe hed Lars Kruse. Paa hans smukke Gravsten henne paa den temmelig nøgne og sandede Kirkegaard staar følgende Vers:

Om Revlens Brus forstummed', saa mæler denne Sten,
her bleges under Klittens Sand en modig Sømands Ben;
men Skagens Rev og Revler erkender deres Pligt
og synger om Lars Kruses Liv et højlydt Heltedigt.

Redningsmændene og Fiskerne i det hele taget er naturligvis ofte udsat for at falde i Vandet, og saa gælder det som oftest Livet, om de kan svømme eller ej.

Naar der er stærk Bølgegang, er det ikke raadeligt at gaa ud at bade, og mange Steder paa Vestkysten er det ikke tilladt at gaa i Vandet undtagen med et Tov om Livet. I Gaar, da det blæste en Del, var det nær gaaet galt for en mindre Dreng. Han kunde ikke klare sig, og jeg maatte ud med Tøjet paa for

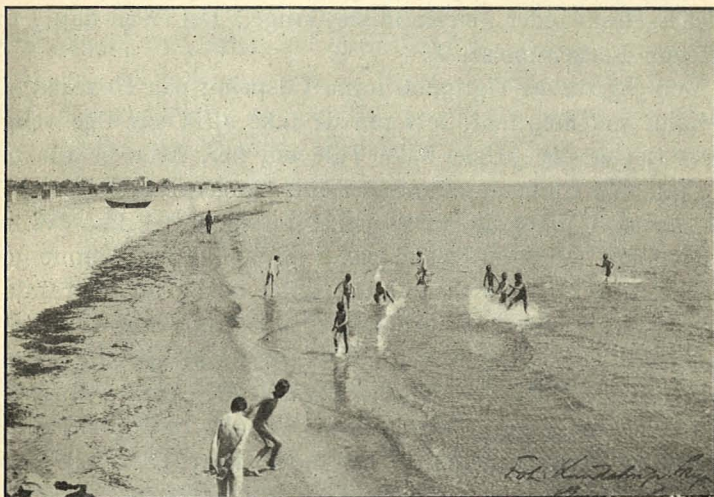

Fig. 26. Helge bolttrer sig i Vesterhavets Bølger.

at hjælpe ham. Det var ikke saa helt let, men det gik dog. Han var bevidstløs en Tid. Jeg skal fortælle jer noget mere, naar jeg kommer hjem. Saa skal I ogsaa faa nogle Billeder at se her oppe fra. Nu faar I ikke mere denne Gang. Jeg skal for Resten ogsaa have skrevet til Jørgen.

Venlig Hilsen til jer alle, til Svømmelæreren og til Bademesteren fra

Helge.

»Hør, véd I hvad,« sagde Svømmelæreren, som ogsaa læste Brevet, »jeg er sikker paa, at Helge har været i stor Fare deroppe. Naar han skriver, at han har været ude med Tøjet paa

efter en Dreng, og at det ikke var helt let, ja, saa er jeg ganske vis paa, at han har haft et drøjt Stykke Arbejde for. Thi vi har jo alle set, at selv naar Helge øvede Bjergning herude i den værste Søgang, plejede han aldrig at sige, at det var svært, før han var lige ved at gaa under. Gud véd, hvad det dog er, han har været med til deroppe paa Skagen. Men det »rykker« han saamænd ikke ud med, før vi rigtig begynder at »pumpe« ham, naar han er kommet hjem efter Ferien.«

Det gik imidlertid anderledes, end baade Læreren og vi andre havde tænkt.

Helge viser sig som en Helt paa Skagen.

Da Svømmelæreren kom den næste Dag, kunde vi se paa hans Ansigt, at der var noget i Gære. Han kaldte paa os allesammen, trak en Avis op af Lommen og sagde: »Nu skal I bare høre, hvad jeg har fundet i Avisen i Dag.«

Han læste derpaa følgende op for os:

En lille Helt.

Skagen, den 2. August.

Under en ret kraftig Blæst i Dag var en af Badegæsterne, en Direktør fra Aarhus, saa uforsigtig at gaa i Vandet tillige med sin Frue og deres 10-aarige Søn. Medens Fruen holdt sig ganske tæt ved Land, da hun slet ikke kunde svømme, vovede derimod Direktøren og Sønnen sig noget længere ud for rigtig at »nyde« Bølgeslaget. Men herude mistede Drengen flere Gange Fodfæstet, og da han ikke kunde svømme synderligt, blev han snart fortumlet, slugte Vand og blev af Bølgerne slaaet et godt Stykke bort fra Faderen.

Denne var snart klar over Situationens Farlighed og forsøgte af al Kraft at komme sin Dreng til Hjælp, men det var meget svært for ham, da han ikke selv var nogen god Svømmer.

Han raabte nu til sin Hustru, at det var galt fat med Drengen, og hun skreg straks op med al en Mo's Angst og Fortvivelse i Stemmen.

De første, som hørte Skrigene, var nogle Dreng, som tilfældigvis opholdt sig i Klitterne i Nærheden. De kom hastigt løbende til, og en af dem sprang straks med Tøjet paa ud i Vandet og arbejdede sig, først vadende og derefter svømmende

Fig. 27. I Bølgerne.

i den voldsomme Bølgegang, ud i Nærheden af den ulykkelige Dreng, som nu tilsyneladende bevidstløs drev hid og did, medens Faderen var segnefærdig af Anstrengelse.

Det lykkedes den fremmede Dreng at komme helt ud til den forulykkede og at gribe fat i ham, og han begyndte straks at bjerpe ham indad. Det gik langsomt i de mægtige Søer, men den lille Redningsmand gav ikke fortabt.

Der var imidlertid kommer flere andre Personer til Stede. Et Par voksne, dygtige Svømmere sprang nu ud for at hjælpe til med Bjergningen det sidste Stykke, og snart kom de alle i Land.

Direktørens Søn var bevidstløs, og han vilde sikkert være druknet, hvis ikke den anden Dreng saa resolut havde vovet sig ud, grebet ham, holdt ham oppe og bjerget ham et godt Stykke indad. Efter nogen Tids omhyggelig Behandling kom han til sig selv igen.

Den lille Helt var naturligvis dødsenstræt efter det besværlige og livsfarlige Arbejde, han havde udført; men efter at han havde faaet skiftet Tøj og sundet sig lidt, boltrede han sig atter i Klitterne sammen med sine Kammerater.

De taknemmelige Forældre véd ikke alt det gode, de skal gøre for deres lille Søns Redningsmand. Han vil sikkert ogsaa blive indstillet til at faa en Belønning af Kongen, som netop for Tiden er heroppe. Kongen er jo selv en rask Sportsmand og glæder sig derfor desto mere over enhver veludført Bedrift. Og mangen en rask Dreng har han rost og trykket i Haanden.

Den kække Dreng er 13 Aar gammel, hedder Helge Petersen og er fra København. —

»Men det er jo Helge det er Helge,« udbrød vi nu, da vi tilsidst hørte Navnet. Vi var fuldstændig overvældede af Sindsbevægelse og Glæde. Vi tænkte paa den store Fare, vor gode Kammerat havde været i, og glædede os samtidig over, at han havde vist sig som en rigtig Dreng.

Læreren sagde nu tilsidst: »Gudskelov, at Helge var blevet godt øvet i Livredning, inden han rejste. Ellers havde han ikke kunnet klare den Historie.«

Den store Kapsvømning.

Helge deltager i den.

En af vore største Fornøjelser hver Sommer var at komme ud at se paa Kapsvømning. Jo dygtigere vi selv blev til at svømme, desto bedre forstod vi jo ogsaa at bruge Øjnene og lære noget ved at se paa de dygtigste Svømmere.

Jeg husker særlig een stor Kapsvømning, i hvilken nogle af Udlandets bedste Svømmere og Svømmersker deltog. Naar denne store Opvisning altid staar for mig i en særlig Glans, er det, fordi Helge, Svømmeskolens bedste Elev og Pryd, ved den Lejlighed for første Gang skulde deltage i en rigtig Kapsvømning.

Det var Aftalen, at mange af Kammeraterne skulde ud at se paa ham. Fa'r og Mo'r vilde ogsaa med. Ja, og hvem tror du, der ogsaa havde besluttet at tage med? — — Onkel Tyksen!

Du husker maaske, at Onkel af bare Forskrækkelse kun een Gang i sit Liv havde været i Vandet, og at han havde sagt til Fa'r og Mo'r, at min Søster og jeg ogsaa nok snart vilde blive kede af at lære at svømme. Han havde nu forlængst til sin store Forbavselse indset, at det var gaaet helt anderledes, og at vi var kommet til at holde mere og mere af Svømning.

»Jeg kan ikke faa i mit gamle Hoved, hvordan det er gaaet til,« sagde han, »men der tales og skrives nu om Stunder saa meget om Svømning, saa jeg er ligefrem blevet nysgerrig efter at se, hvorledes det gaar for sig. Derfor har jeg sat mig for, at jeg vil med jer ud at se paa Kapsvømning.«

En smuk Søndag Eftermiddag var det, da vi begav os af Sted. Snart viste en uafbrudt, lang, bølgende Strøm af Mennesker os, hvor den store Begivenhed skulde foregaa. Strømmen forsvandt efterhaanden ind i et stort Bygningskompleks, som laa et Stykke ude i Vandet. Her var Badeanstalt og et stort Opvisningsbassin, rundt omkring hvilket der var Plads til flere Tusinde Tilskuere.

Da vi kom, var der allerede næsten besat, og Folk blev ved at trænge ind.

Et Musikkorps underholdt foreløbig alle de søndagsglade, forventningsfulde Tilskuere. De forskellige Nationers Flag smældede for en let briset Vind og bidrog til at kaste et festligt Præg over det hele.

Onkel Tyksen var som lamslaaet af Forbavselse. Først vilde han næppe tro sine egne Øjne, da han saa de mange Mennesker, som skulde »til Svømning«. Og da han nu saa det

store Badeanlæg og sammenlignede det med det simple Brædeskur, hvorfra han i sin grønne Ungdom var blevet hevet ud i Vandet, maatte han ligesom Jeppe paa Bjerget spørge sig selv: »Drømmer jeg, eller er jeg vaagen?«

Men een stor Overraskelse til fik han netop nu. Thi hvad var det for et Røre, der blev lige med eet? Alle rejste sig, og alles Øjne rettedes mod eet bestemt Punkt. Nu saa vi, hvad

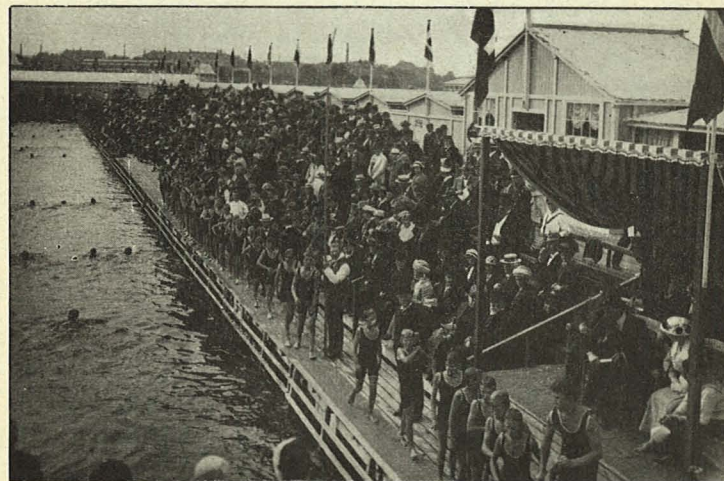

Fig. 28. Kongen, Dronningen og Kronprinsen tillige med Tusinder af Tilskuere.

det var. Det var Kongen, Dronningen og Kronprinsen, som kom for at se paa de raske Svømmere.

»Ja, nu kan jeg rigtignok indse, at Tiden er løbet fra mig,« udbrød Onkel. »Det vilde jeg dog have forsvoret, at jeg nogensinde skulde komme til at se paa Svømning tillige med en Forsamling paa mange Tusinder med Kongen og Dronningen i Spidsen.«

»Ja, Onkel,« sagde Fa'r, »det gælder om at følge med Tiden. Det varer ikke længe, før det blandt oplyste Mennesker anses for at høre med til »almindelig Dannelse« at kunne svømme, saaledes som det var Tilfældet hos de gamle Grækere,

Romere og Nordboere. Og det er da ogsaa glædeligt at tænke sig, at Svømning, denne de gamle, raske, haardføre Nordboeres yndede Idræt, atter er kommet til Ære og Værdighed og dyrkes saa ivrigt af de unge. Og ved du hvad! Jeg synes nu i det hele taget ikke, at man nu om Stunder ser nær saa mange blegnæbbede, rundryggede og klodsede unge Mennesker som i tidligere Tider.«

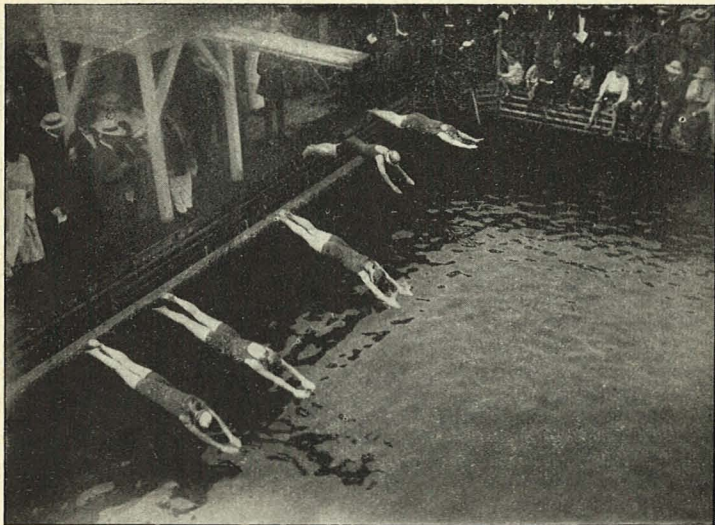

Fig. 29. Damerne starter.

»Næ, saamænd,« svarede Onkel, »vi to var da ialt Fald ikke for kønne i vores unge Dage, for slet ikke at tale om nu. Og det kan gerne være, at vi havde haft udmærket godt af at blive stropet ordentligt op baade med Svømning og anden Idræt, saaledes som de fleste unge jo bliver det nu.«

Imidlertid begyndte Svømmerne at tiltrække sig Opmærksomheden. Langs Bassinet gik nogle af dem til deres bestemte Pladser, hvorfra de skulde starte. For at Publikum kunde kende dem, havde de forskelligt farvede Huer paa.

Dommeren, Starteren og Tidtageren stod parat. Nu lød

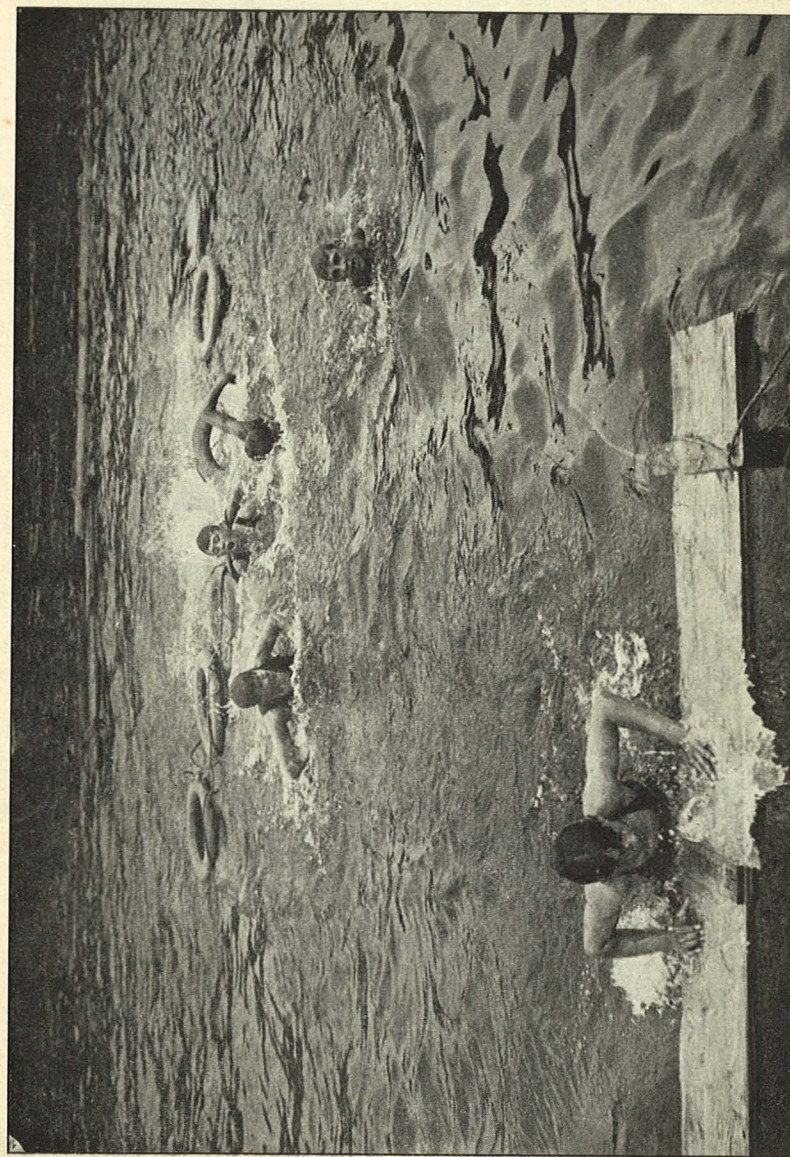

Fig. 30. Forthindringssvømning. Det gælder om at komme først.

Kommandoen »Spring«, og ud plumpede en lang Række Piger, som straks ved deres Udspring kaldte Munterheden frem. Naar du ser paa Billedet af dem, vil du sagtens forstaa, hvorfor vi lo. De kom jo ikke alle lige kønt i Vandet. (Fig. 16.)

Et af Hovedløbene var en Svømning paa 500 Meter for Herrer. Det skulde nu til at begynde. Spændingen blandt Tilskuerne var stor, da flere af de danske Mestersvømmere her skulde kæmpe med Udlændingene. En stor fin Præmie i Sølv var, foruden Æren, Sejrens Løn.

Nu sprang Svømmerne ud, og de første 50 Meter holdt de sig omtrent paa Linie, men derefter sakkede snart en og snart en anden agterud. (Fig. 37.) Da de havde svømmet nogle Hundrede Meter, var der to, som laa i Spidsen, en dansk og en fremmed. Det var klart, at Kampen vilde komme til at staa mellem dem. De svømmede begge roligt og lige, holdende sig stadig ud for hinanden. Efter den sidste Vending begyndte Slutspurten, som blev yderst voldsom og spændende. Tilskuerne stod paa Tæer og sprang op paa Bænkene for at faa set, hvem der først med Haanden rørte Land. Dommeren stod med anspændt Opmærksomhed.

»Et! — — — To!« raabte han nu, og et mægtigt Bifald hilste Resultatet. Danskeren havde vundet omend kun med nogle faa Sekunder.

Ellers gik det ikke vore egne Svømmere saa godt. Udlændingene hjemførte mange Sejre og de fleste Præmier, og deres glimrende Svømning henrev atter og atter Tilskuerne til Begjstring.

Der vistes nu Rygsvømning med Overtag, hvor Deltagerne jo sad nede i Vandet, naar de skulde starte.

Der fulgte derpaa et Løb for de bedste af Damerne (Fig. 29), og de danske Svømmersker klarede sig hæderligt. Mange af dem svømmede den nydeligste Brystsvømning, som tænkes kunde.

Et pludseligt »Uheld« skete lige derefter. Et Par ældre Damer hvinede op, og der blev Uro hist og her. Hvad var sket? Jo, en velklædt Herre, der var kommet spadserende langs Bassinet, var snublet og med Raabet »Hjælp!« styrtet paa Ho-

Fig. 31. En Dansker, Sv. Sørensen, i Udspring.

vedet ud i Vandet. Damerne raabte, hvorfor dog ingen af Svømmerne sprang ud for at hjælpe ham. Onkel Tyksen saa ogsaa meget betænkelig ud, og da der i det samme lød et nyt Raab om Hjælp fra en, som faldt i Vandet ovre paa den modsatte Side, rejste han sig bestyrtet op »Nej, det er dog for galt,« udbød han, »skal Folk virkelig kunne ligge og drukne ved en Svømmeopvisning.«

»Ja, men saa spring De dog ud, Menneske, og vis Dem som en Mand,« raabte en af Damerne.

»Jeg kan ikke svømme,« svarede Onkel, som var kommet i en slem Knibe.

»Nu kommer der nogen til Hjælp — endelig!« lød det i det samme fra Damerne. De havde netop faaet Øje paa to Svømmere, som var sprunget ud med Tøjet paa og af alle Livsens Kræfter svømmede hen imod de to »forulykkede«.

Først nu gik der omsider et Lys op for Damerne og Onkel. Det hele var jo ikke andet end »Spøg«. Det var Bjergning, som vistes, og det gjaldt om, hvem der først kunde bjerge den »druknende« til Land.

Mine Kammerater og jeg, som selvfølgelig straks havde forstaaet, hvad Meningen var, havde ligesom flere andre Tilskuere lumskeligt siddet og godtet os over Onkels og Damernes Bestyrtelse.

Vore Tanker var ellers mest hos Helge. Hvorledes vilde det vel gaa ham? Mon han vilde vinde eller tabe? Naa, selv om han skulde tabe, vidste vi da, at han ikke derfor vilde hænge med Næbbet, men blot bide Tænderne sammen og anstrenge sig yderligere for før eller senere at bringe Sejren hjem. Men hvis han nu vandt? Ja, hvis han vandt. Hvor skulde vi juble og klappe.

Endelig kom det Løb, hvor han skulde være med. Vi hørte nogle Voksne, som sad ved Siden af os, sige: »Aah, det er ikke andet end nogle Rollinger, som skal svømme nu,« og saa kiggede de videre i Programmet for at se, naar Udspringene skulde foregaa. Vi følte os ordentlig fornærmede paa Helges og egne Vegne.

Fig. 32. . . . og Damerne var ikke de mindst modige.

Nu stod han imidlertid paa Broen i sin nye Svømmedragt sammen med fem andre, som alle var større end han. Han bøjede sig langt forover med fremstrakte Arme; han var parat til Dysten.

»Er Tidtageren klar?« spurgte Starteren højt. Og henvendt til Svømmerne raabte han: »Er Svømmerne færdige? spring!«

»Næ, sikken et Udspring, han tog,« udbrød flere af os,

Fig. 33. Luftreisen er omtrent endt. Se, hvor hun holder Kroppen smukt strakt.

da vi saa Helge springe strakt og temmelig fladt saa langt ud som muligt, »han huggede skam allerede de to i Udspringet.«

»Ja, og vil I se, nu har han min Sandten ogsaa halet den tredje,« bemærkede en Kammerat lige efter.

Vi saa, at Helge var kommet forbi de tre af Svømmerne, var omtrent paa Linie med den fjerde, men temmelig langt bag efter den femte.

»Ta' ham, ta' ham, Helge,« raabte vi, og nu tog han skam ogsaa den fjerde.

Den femte derimod, en meget ældre og større Dreng, laa imidlertid stadig forrest.

Nu begyndte mange andre af Tilskuerne at more sig over »Rollingerne«.

»Nej, se dog den lille, hvor han kiler paa, det er sandelig en Svend med Fut i; det var Sjøv, hvis han kunde slaa den store,« var der en, som sagde.

Helge kom ogsaa mere og mere ind paa Livet af den store, som aabenbart ikke var nær saa udholdende. Men nu lød Dommerens korte bestemte »Et! — To!« lige efter hinanden.

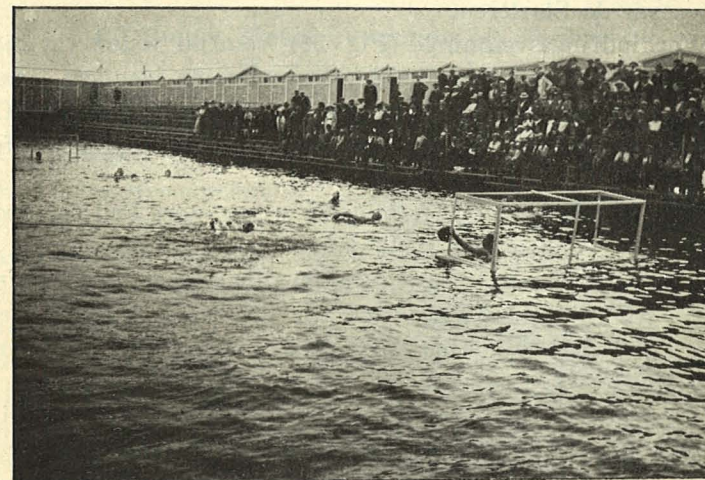

Fig. 34. Vandpolo. Maalvogteren klarer et Skud paa Maal.

Helge var blevet Nummer to, kun et Sekund efter den store Dreng. Vi klappede ordentligt, for vi syntes alligevel, det var flot gjort, og det syntes Tilskuerne da ogsaa.

Idet Helge gik op af Vandet, mønstredes han af den ranke, firskaarne Dommers skarpe Blik. »Hvem var den lille ivrige Krabat, som nær var blevet Nummer eet? Jeg synes ikke, han har været med før. Kender De ham?« spurgte Dommeren nu Starteren.

Denne, som i Aarenes Løb havde set paa utallige Svømmere og forstod at bedømme dem, svarede nu Dommeren: »Nej, jeg har heller ikke set den Dreng før herude, men det ser ud

til at være en Fyr med Krummer i, og han svømmede godt. Det er ikke umuligt, at der stikker en Mestersvømmer i ham.«

»Ja,« bemærkede Dommeren, »kunde vi bare faa mange af den Slags Dreng, saa skulde Danskerne snart svømme Ud-lændingene sonder og sammen.«

»Ja, især da, hvis vi tillige fik nogle store Svømmehaller, ligesom de har i Udlandet, saa vi ogsaa kunde svømme hele Aaret rundt. Det er sørgeligt at tænke sig, at en By som København vil være bekendt at være saa langt tilbage i den Retning,« svarede Starteren.

»Forhindringssvømning« (Fig. 30), som nu vistes, var meget morsomt. Deltagerne skulde snart svømme igennem, snart over og snart under en eller anden Forhindring i Vandet. Og det gav Anledning til mange for Svømmerne drilagtige og for Tilskuerne morsomme Overraskelser.

»Kunstsvømning«, der frembyder et saa stort Felt for gode »Flyderes« Opfindsomhed, vakte ogsaa meget Bifald.

Noget af det smukkeste var endnu tilbage, nemlig *Udspringene*. Hvad der her fremvistes var ofte rene Kunstværker, frembragte ved Svømmernes Dristighed, Behændighed og Skønhedssans.

Den første Springer kom sejlene gennem Luften i et stilfuldt Svanhop (Fig. 17 og 32) fra en Højde af 10 Meter. Armene var strakte ud til Siderne, Ryggen svajet og Hovedet bagud-bøjet, Benene strakte og samlede. Et lille Stykke fra Overfladen førte han Armene frem foran Hovedet, og som en Pil skar han tilsidst gennem Vandets Overflade. Der fulgte nu mange andre efter, og der var Øjeblikke, hvor det formelig »regnede« ned med Udspring. Alle mulige Saltomortaler vistes. Og Damerne var ingenlunde de mindst dristige eller behændige.

Vandpolo (Fig. 34) vistes tilsidst. Hvis du kender lidt til Fodbold, kan du ogsaa straks forstaa Vandpolo. Der er syv Deltagere paa hvert Parti, og det gælder om ligesom ved Fodbold at spille godt sammen og at »dække« Modspillerne.

Efter at Kongen havde hilst paa de dygtigste Svømmere og Svømmersker, begyndte alle de mange Mennesker efterhaanden at tage bort.

»Ja,« udbrød Onkel, idet vi nu gik, »hvis jeg ikke havde været saa gammel og stivbenet, som jeg er, vilde jeg min Sandten prøve at lære at svømme endnu en Gang. For det ser skam ud til at være morsomt. Jeg vilde gerne være ung igen, blot for at faa lært at svømme.«

»Oh, I lykkelige, som har lært at boltre jer saa raskt og muntert i Vandet,« tilføjede han, henvendt til mine Kammerater og mig.

En dansk Mestersvømmer og en dansk Mestersvømmerske.

Der er et gammelt Ord, som siger, at »Rom blev ikke bygget paa een Dag.« Det kan ogsaa anvendes, naar Talen er om at blive Mestersvømmer. Dette bliver man ikke hverken paa een Dag eller eet Aar. Nej, foruden gode Anlæg skal der megen Øvelse, Udholdenhed og Flid til. Men hvor maa det ikke ogsaa være morsomt at naa frem i første Række. Den Svømmer, som formaar at gøre sig gælden ved de store Sportsstævner, hvor al Verdens Ungdom mødes, han vinder ikke blot Hæder og Ære for sig selv, men ogsaa for det Land han tilhører.

Vi har haft og har flere gode Svømmere, men endnu kan vi dog

Fig. 35. Mestersvømmeren H. Saxtorph.

ikke hamle op med mange andre Lande, skønt vi jo herhjemme har Vandet lige »uden for Døren«. Interessen for Svømning er nemlig dér endnu meget større end hos os. Desuden findes der i Udlandet, særlig i England, Tyskland, Amerika og Sve-

Fig. 36. Mestersvømmersken Fru E. Sødring, f. Kannevorff.

rige en Mængde Svømmehaller, hvor man kan svømme hele Aaret og derved holde sig i Øvelse. Vi staar saaledes i den Retning paa et meget lavt Standpunkt, hvilket ikke er smigrende for os.

Den her afbildede Svømmer, H. Saxtorph, har været og er endnu en af vore bedste Svømmere. Han har svømmet 100

Meter paa c. 1½ Min., 500 M. paa c. 8 Min. og 1500 Meter paa c. 28 Min. Der findes dog yngre Svømmere, som svømmer endnu hurtigere.

Mestersvømmersken, Fru E. Sødring, er den hurtigste danske Svømmerske. Hun har svømmet 100 Meter paa 1 Min. 36½ Sek.

Det kan vist interessere dig at læse, hvad Fruen selv skriver i et Brev, nemlig følgende: »Efter min Mening er der altfor faa unge Piger, der deltager i Kapsvømninger. For en stor Del skyldes det vistnok Frygten for ikke at blive Nr. 1 lige-straks. Men dette er en meget forkert Opfattelse; thi Vejen til Mesterskabet gaar meget ofte gennem Nederlagene og de Erfaringer, der paa den Maade høstes. Da det tilmed er baade fornøjeligt og lærerigt at deltage i Svømmekampe, kan jeg ikke noksom give unge Piger, der har Anlæg for Svømmesporten, det Raad, at de skal søge at faa disse Anlæg udviklet paa bedste Maade, idet de stadig maa huske paa det gamle Ord, at »Øvelse gør Mester«.

Saa snart Sommeren kommer, gælder det derfor om at tage fat for at drage den fulde Nytte af den Tid. Desværre mangler vi jo endnu det, alle Sportsmænd sukker efter, nemlig en Vinter-Svømmeanstalt; men jo mere Interessen for Svømmesporten — den sundeste af alle — vokser sig stærk, jo mere overbevisende vil Kravet herom blive. Enhver, som deltager ivrigt i Svømmesporten, vil derfor ogsaa bidrage til Løsningen af dette Spørgsmaal, i hvilket vi ikke bør staa tilbage for Udlandet.«

Andre Svømmemaader.

Sidesvømning. — »Haand over Haand« eller *Trudgeon.* — *Crawl.*

Da jeg først var blevet Frisvømmer og altsaa ogsaa havde faaet lært Livredning, begyndte jeg ligesom Helge og Jørgen og flere andre af mine Kammerater at lære at svømme paa andre Maader end de allerede beskrevne.

Men medens nu dine Forældre eller andre Voksne med lidt god Vilje og Forstaaelse nok kan hjælpe dig noget til Rette med Bryst- og Rygsvømning, saa er det derimod absolut nødvendigt, at du kommer under særlig kyndig Vejledning, hvis det skal lykkes dig at faa lært de andre saakaldte nyere Svøm-

Fig. 37. Mestersvømmerne kappes i 500 Meter Løbet ved den store Kapsvømning.

memaader. Disse kan nemlig ikke læres efter en Bog, selv om de blev ret udførligt tegnet og beskrevet. Derfor omtaler jeg dem kun ganske kort, saa at du da ikke skal være helt uvidende om dem.

Ved Sidesvømning ligger man naturligvis paa den ene Side, og Benene udfører en »Saksebevægelse«. Den ene Arm er stadig over og den anden stadig under Vandet.

Ved »Haand over Haand« benyttes ligeledes »Saksesparket«, men Hænderne gaar skiftevis frem over og tilbage under Vandet, og Kroppen ligger snart paa Siden og snart paa Brystet.

Ved Crawl gaar Armene omtrent som ved »Haand over Haand«, men Kroppen ligger paa Brystet hele Tiden, og Underbenene gaar op og ned, idet de slaar imod Vandets Overflade.

Disse Svømmemaader er alle betydelig hurtigere end Brystsvømning. Til Gengæld er de langt mere trættende og stiller store Fordringer til Lungerne og Hjertet. De maa derfor dyrkes med en vis Forsigtighed.

Der skal megen Udholdenhed til for at blive flink til at svømme paa disse Maader. Men hvem vil ikke ogsaa gerne sætte sin Vilje og sine Kræfter ind paa at blive en saa hurtig Svømmer som muligt — ja, maaske blive Mestersvømmer eller Mestersvømmerske?

II. DEL

Frisvømmeren fortæller om Livredning.

Er Livredning en særlig Kunst?

Er der Brug for den Kunst?

Naar du har lært Svømning rigtig godt, vil det falde dig temmelig let ogsaa at lære Livredning, Kunsten at redde et andet Menneske fra at drukne.

Er det da en særlig Kunst? Ja, du maa endelig ikke tro, at du, selv om du svømmer godt, saa ogsaa derfor som Regel er i Stand til at redde en forulykket. Sæt, at du bliver omklamret af ham paa forskellig Vis, saa du ikke alene hindres i at svømme, men endogsaa risikerer at blive trukket med ned under Vandet. Hvad vil du saa gøre? Eller, hvordan vil du faa ham op fra Bunden, hvis han ligger dernede? Eller bjerget til Land? Eller bragt til Live igen?

Du vil allerede af disse Spørgsmaal kunne forstaa, at der er en Del særlige Ting at lære for at kunne redde et andet Menneske.

Livredningskunsten er først i den allernyeste Tid blevet rigtigt sat i System og bragt til Udvikling i alle civiliserede Lande ved den berømte engelske Svømmer W. Henry's storlaaede Arbejde for denne Sag. Danmark staar endnu paa det Punkt langt tilbage for mange andre Lande.

Selvfølgelig er ogsaa i tidligere Tider, ligesaa vel som det sker den Dag i Dag, en Del Mennesker blevet reddet af Folk,

som blot har kunnet svømme. Men der haves ogsaa utallige sørgelige Eksempler paa, at ikke alene den forulykkede men tillige »Redningsmanden« er druknet, fordi denne sidste ikke har kendt de almindeligste Regler for Livredning.

Du vil, tror jeg, give mig Ret i, at du ikke bør regnes for en virkelig Frisvømmer, saafremt du ikke kender til, hvorledes du skal bære dig ad, naar der er Fare paa Færde.

Tænk dig f. Eks., at du er ude at svømme sammen med dine Forældre, Søkende, Kammerater, Venner eller Veninder, og at en af dem skulde blive daarlig eller paa anden Maade komme i Fare. Vilde det saa ikke være frygteligt, hvis du ikke kunde bringe Hjælp, men maatte se vedkommende ulykkelige drukne for Øjnene af dig? Eller du ser et fremmed Menneske i Fare og hører maaske hjerteskræende Raab om Hjælp, saaledes som du har læst, at Helge oplevede det paa Skagen. Kunde du da tænke dig at maatte staa ude af Stand til at bringe Hjælp, og vilde det være en mandig Optræden, en rask Dreng eller Pige værdig, synes du? Eller tænk, hvis du selv eller en af dine nærmeste kom i Fare, men blev reddet. Tror du saa ikke, du vilde være glad for og taknemmelig mod det Menneske, som havde frelst *dit* Liv?

Ja, men gaar det da nu i Virkeligheden saa galt, og er der virkelig Brug for at kunne Livredning?

Herpaa svares i det følgende Kapitel.

Hvorfor er Livredning en særlig Kunst?

Kan du komme til at faa Brug for den Kunst?

Skal du i Nødtilfælde vise dig som en modig Hjælper eller en uduelig Tilskuer?

De mange Ulykker.

Hvem drukner ved Badning?

De hyppige Ulykker er et ligesaa sørgeligt som tydeligt Bevis paa baade, hvor elendigt det staar til med manges Svømmefærdighed, og i hvor høj Grad der er Brug for raske Mænd og Kvinder, Dreng og Piger, som har Mod og Evne til at springe ud og hjælpe i det rette Sekund.

Alene her i Danmark drukner aarlig c. 400 Mennesker, alt-saa gennemsnitlig mere end eet Menneske hver Dag. Der findes her imelløms ikke saa faa Børn, som er kommet galt af Sted ved at løbe og lege i Nærheden af Vandet eller især paa den farlige Is. Og mangen en Mo'r og Fa'r maa hvert Aar bitterligt angre, at de maaske blot nogle faa Minutter lod deres lille Dreng eller Pige være ude af Syne eller gaa ud paa egen Haand.

Til de sørgeligste Ulykker hører de mange *Badeulykker*. Lad os se lidt nærmere paa dem. Hvorfor indtræffer de?

Det sande Svar herpaa er, at *mange Mennesker hvert Aar med deres Liv bøder for deres egen, deres Forældres eller andres Dumhed, Uforsigtighed og utrolige Mangel paa Omtanke og Ansvarsfølelse.*

Hvem er det nemlig, som drukner? Er det dem, som slet ikke kan svømme?

Ja, nogle af dem drukner naturligvis, fuldstændig hjælpeløse som de jo er. Men de er ellers, tvungne af Nødvendigheden, ret forsigtige, og de udgør Mindsteparten af de forulykkede.

Er det da de veloplærte Svømmere, som ligger og drukner? Er det dem, som tankeløst braser ud i Strømmen og driver bort? Eller som skal »vise« sig og svømmer »flot« udad, men ikke kan klare Tilbagevejen? Eller som gaar i Mergelgrave og Mosehuller eller indlader sig paa andre dyrekøbte Taabeligheder?

Nej, aldeles ikke. Den veloplærte Svømmers Kendetegn er netop, foruden hans Mod og Udholdenhed, hans store aarvaagne Forsigtighedssans.

Men hvem er det da, som hovedsagelig drukner? Det er dem, som ikke kan svømme *ordentligt*. Læg Mærke til, at jeg siger »ordentligt«. Thi hvad det Ord betyder, naar Talen er om Svømning, er der endnu ikke ret mange, som forstaar. Baade det saakaldte »brede Lag« og de saakaldte »dannede Klasser« har i Regelen den Opfattelse, at naar blot et Menneske kan »holde sig oppe« og jappe et Stykke af Sted gennem Vandet, saa er vedkommende »Svømmer«. Og hvis en saadan »Svømmer« ulykkeligvis drukner, hedder det sig endda ofte, at »han druknede, skønt han kunde svømme«, ja, maaske siges det endog, at han var en »god Svømmer«.

Men dette er en slem Vildfarelse og Usandhed.

En god Svømmer maa baade kunne svømme ret hurtigt og længe; han maa kunne udholde at svømme i Søgang og i det hele taget være i Stand til at tage en ordentlig Tørn i Vandet, saa han kan klare sig, selv om der skulde støde et eller andet uforudset Uheld til, hvilket jo let kan ske.

Man siger jo dog f. Eks. ikke om en Dreng, som kun lige kan stave sig frem, at han »læser godt«; eller om en, som kun lige har lært at tælle, at han »regner godt«. Og selv om en Mand kan sidde og holde paa en Hestetømme og sige »hup«, er han jo dog ikke derfor nogen fremragende Kusk, ligesaa lidt som en har Lov til at køre en Bil, fordi han kan sidde foran og holde paa Styret eller trutte i Hornet eller endog køre lidt.

Nej, der skal Øvelse og Belæring til.

Da du havde lært at gaa alene, sagde dine Forældre ikke til dig: »Værsgo, nu maa du gerne rende ned paa Gaden.« Nej, i flere Aar fik du kun Lov til at komme derned, naar din Fa'r eller Mo'r var med dig, indtil du efterhaanden blev saa erfaren og øvet, at du havde lært at passe paa Biler, Sporvogne og andre farlige Ting. Og da du fik dig en Cykle, sagde din Fa'r ikke straks: »Gaa du bare ned og kør paa Gaden.« Nej, du blev vejledet og hjulpet i længere Tid, før du fik Lov til at tage af Sted paa egen Haand.

Men er Vandet da ikke ligesaa farligt at omgaas som f. Eks. Biler, Sporvogne, Cykler og mange andre Ting? Og skal

der ikke ogsaa Øvelse, Forsigtighed og Vejledning til for at kunne »færdes« i *Vandet* med fornøden Sikkerhed? Jo, selvfølgelig. Og med Hensyn til Svømning forholder det sig akkurat som med enhver anden god og nyttig Færdighed: den maa tilegnes og indøves grundigt og med Udholdenhed og Flid, hvis man vil gøre sig Haab om at blive en god Svømmer.

Det er derfor sørgeligt, at der virkelig ofte findes Forældre, som giver deres Børn Lov til at gaa i Vandet paa egen Haand uden i Forvejen at have sørget for, at Børnene er blevet hjulpet til Rette og har faaet lært, hvorledes de skal bære sig ad i dette saa farlige Element, hvor, ved det mindste Fejlgreb og i Løbet af faa Sekunder, det unge glade og sprudlende Liv kan komme til at stivne i Dødens kolde Favntag.

Hvad Under er det da, at det ofte gaar galt for mange, enten mens de er Børn eller, naar de bliver Voksne?

Du kan tro, at jeg mange Gange har været glad for, at mine Forældre lod mig faa en god Uddannelse ogsaa i Svømning. Hvis alle Forældre gjorde ligedan, vilde megen Sorg og Ulykke undgaas.

Hvor mange Mennesker drukner der her i Landet hvert Aar?

Hvilke Ulykker, synes du, er de sørgeligste?

Hvem er det, som hovedsagelig drukner ved Badning?

Hvad vil det sige at være en god Svømmer?

Har du faaet ordentligt lært, hvorledes du skal klare dig i Vandet?

Kan dine Forældre trygt sende dig derud paa egen Haand?

Livredningsøvelserne.

For at kunne redde et Menneske maa du være dygtig i følgende 6 Færdigheder:

1. Udspring; 2. Hurtigsvømning med Tøjet paa; 3. Dykning; 4. Frigørelsesgrebene under Kampen paa Liv og Død; 5. Bjergning; 6. Oplivningsforsøg (kunstigt Aandedræt).

Disse Færdigheder forklares nu nærmere hver for sig. Nummer 3, 4 og 6 bliver der vel ikke Brug for i alle Tilfælde, men det er jo altid bedst at være forberedt paa det værste.

1. Udspring.

Hvad skal du gøre, saasnart du ser et Menneske, som er ved at drukne?

Du skal gøre Anskrig og samtidig øjeblikkelig gøre dig parat til at yde den første og — hvis ingen andre kommer til Stede — ogsaa eneste Hjælp.

Skal du kaste noget af Tøjet eller ej?

Hvis den forulykkede er tæt ved Land og lige ved at gaa under, maa du straks springe ud. Hvis han derimod er længere ude, og der maaske ogsaa er Udsigt til, at du kommer til at dykke, skal du kaste i alt Fald Støvler og Frakke, da de Sekunder, som medgaar hertil, mange Gange indvindes derved, at du jo saa bliver i Stand til at svømme meget hurtigere og faar lettere ved at dykke.

Hvis Forholdene tillader det, skal du tage et saa langt, kraftigt Udspring paa Hovedet som muligt, hvorved du straks kommer et godt Stykke ud.

Hvis der er Mudder, maa du kravle forsigtigt ud.

Hvis du bliver roet ud i en Baad, skal du kaste saa meget som muligt af Tøjet undervejs.

Hvis du skal ud paa Isen, tag da Stige, Tov, Stænger eller Planker med dig.

Hvis du er ude paa Isen, naar Ulykken sker, læg dig da paa Maven og søg at hjælpe den forulykkede op eller hold ham oppe, til der kommer yderligere Hjælp. Du kan med Fordel tage din Frakke af og lade ham gribe fat i den.

Hold stadig Øje med Stedet, hvor den druknende er, saa du kan finde det, saafremt han skulde gaa til Bunds, inden du naar ham.

Hvad skal du først gøre, naar du ser en druknende?
 Hvornaar skal du kaste noget af Tøjet og hvornaar ikke?
 Hvad skal du først og fremmest tage af?
 Hvilken Fordel er der ved at springe ud paa Hovedet?
 Hvis der er Mudder, hvorledes skal du saa gaa ud?
 Hvis du bliver sejlet ud, hvad skal du da gøre imens?
 Hvis Ulykken sker paa Isen, hvorledes skal du saa forholde dig?
 Hvad skal du hele Tiden holde Øje med?

2. Hurtigsvømning med Tøjet paa.

Du svømmer hurtigst muligt ud til Ulykkesstedet, idet du benytter Brystsvømning, medmindre du er særlig dygtig og udholdende i en anden hurtigere Svømning. Jo hurtigere, jo bedre, naturligvis. Men det gælder ogsaa om at have Kræfter i Behold, naar du naar ud til den druknende; thi saa er det værste Arbejde tilbage.

Hvis der gaar Strøm, søg da om muligt at drage Fordel af den. Hvis det er nødvendigt at svømme imod den for at komme den korteste Vej, men dette viser sig at være umuligt, forsøg da at svømme skraat op imod den, selv om Vejen derved forlænges.

Hold stadig under Svømningen Øje med Ulykkesstedet.

Hvilken Svømning skal du benytte?

Hvis der gaar Strøm, hvad saa?

Hvad skal du hele Tiden holde Øje med?

3. Dykning.

Det er oftest af afgørende Betydning, at du naar den druknende, inden han gaar til Bunds. Thi er Vandet dybt eller meget koldt eller fuldt af Mudder og Tang, kan det let overstige dine Evner at finde ham og bringe ham op.

Er han først gaaet til Bunds, bliver Livet jo ogsaa hurtigt

udslukt, selv om man har Eksempler paa, at forulykkede har ligget ikke saa ganske faa Minutter under Vandet og alligevel er blevet kaldt til Live igen.

Desuden tager Lungerne let livsvarig Skade ved, at Vandet trænger ind i dem.

Derfor, er han først gaaet ned, maa du hurtigst muligt se at faa ham op.

Paa den anden Side maa du ikke, hvis de første Forsøg mislykkes, derfor opgive at finde ham, idet du maaske tænker, at det nu er for sent.

Bliv ved og hold ud, indtil du faar ham bragt op.

Men kan du se ham dernede i Vandet?

Naar du holder Ansigtet under Vandet, vil du i nogenlunde klart Vand kunne skimte hans Ansigt, Hals og Hænder, der viser sig som lyse Pletter.

Du dykker straks ned og griber ham i Tøjet eller Haaret, drejer dig, saa du faar Benene nedad og derved kan skubbe kraftigt fra mod Bunden med den ene Fod, medens du stemmer Knæet paa det andet Ben imod hans Ryg. Hvis der er dybt, kan det maaske desuden blive nødvendigt at udføre et Par Rygsvømningstag med Benene for at komme op til Overfladen.

Hvis der er Mudder eller Tang, skal du holde Benene fra Bunden, da du ellers let kan blive stikkende eller indfiltret. Skulde det ske, er det bedst ikke at sparke, men søge at komme løs ved at bruge Armene alene.

Men hvis nu Vandet er mudret, saa du ikke kan skimte den forulykkede?

Saa skal du lægge Mærke til, hvor der kommer Luftblærer op. Derunder ligger han. Dog ikke, hvis der gaar Strøm; saa maa du jo beregne Luftblæernes Afdrift og søge ham noget højere oppe imod Strømmen end der, hvor Boblerne kommer op.

Men hvis der nu heller ikke kommer Luftblærer op?

Saa maa du dykke ned, saa godt du kan, og føle dig for med Hænderne.

Hvis der er Is, og du skulde komme ind under den, hvilket

selvfølgelig er en forfærdelig farlig Sag, kan du finde Aabningen i Isen ved at stemme Hænderne imod denne og se opad. Hullet viser sig da som en mørk Plet.

Hvis Vandet er meget koldt, kan dine Fingre blive »døde« og ude af Stand til at holde fast i den druknende. Saa maa du bruge dine Tænder og bide fast i Tøjet.

Den gamle Overlevering, at en druknende »kommer op« tre Gange, er den rene Snak. Er han først gaaet til Bunds, kommer han ikke mere op. Han er da bevidstløs, har Vand i sig, men derimod ingen Luft og er derfor »tung«.

Derimod er det sandsynligt og fremgaar ogsaa af mange Redningsmænds Iagttagelser, at den forulykkede godt kan synke lidt under Overfladen endda flere Gange, men ved mere eller mindre bevidste eller vel snarere ubevidste Bevægelser arbejde sig op igen nogle Øjeblikke, inden han endelig gaar til Bunds.

Hvor vigtigt det er at kunne dykke, og hvor skæbnesvangert det kan blive, hvis man ikke kan det, findes der flere Eksempler paa i Redningshistorierne; se bl. a. »Under en kærtret Baad paa Furesøen«, »Naar man bilder sig ind at kunne svømme«, »Under den store Verdenskrig«, »En skæbnesvanger Rotur«.

Hvorfor betyder det saa meget at naa den druknende, inden han gaar til Bunds?

Bliv ved og hold ud, indtil du finder ham!

Hvorledes kan du opdage ham paa Bunden?

Hvis du ikke kan se ham, hvad skal du saa lægge Mærke til?

Hvis der gaar Strøm, hvor du ser Luftblæserne, hvad skal du saa huske at beregne?

Hvad skal du gøre, hvis du heller ingen Luftblæser ser?

Hvorledes skal du gribe ham?

Hvorfor er Mudder og Tang farligt at komme nær?

Hvornaar skal du bide fast med Tænderne?

Er det sandt, at en druknende »kommer op« tre Gange?

Hvis du skulde komme ind under Isen, hvad saa?

4. Frigørelsesgrebene under Kampen paa Liv og Død.

Hvis den forulykkede ikke er helt bevidstløs, naar du naar ham, vil han ofte med Fortvivlelsens Kraft, sanseløs og dødsangst, som han jo i mange Tilfælde er, søge at klamre sig til dig, hvilket er det værste, han kan gøre, baade for ham selv og for dig.

Derfor er det en gylden Regel, at du altid skal søge at

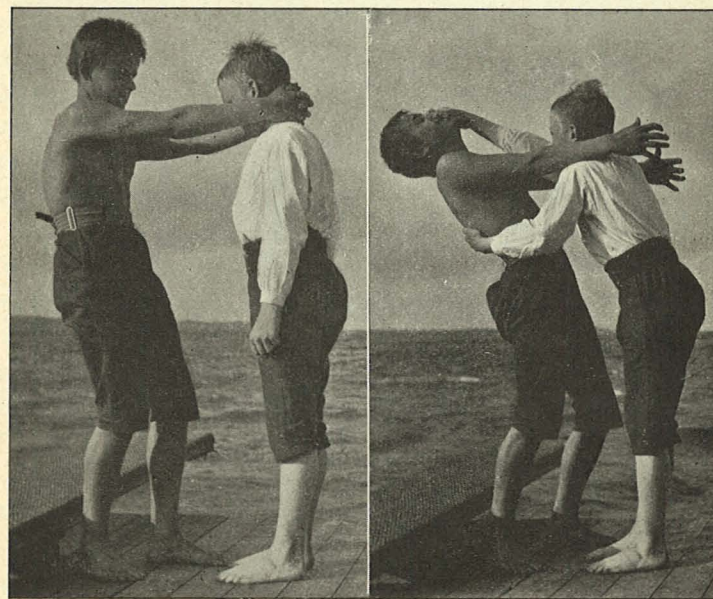

Fig. 39. Greb om Halsen.

Fig. 40. Frigørelsesgreb.

nærme dig til ham bagfra. Saa kan han jo ikke saa let gribe fat i dig. At nærme sig til ham forfra er som at gaa lige i Løvens Gab.

Sig til ham, at han skal være rolig og ikke gribe fat, for »ellers drukner vi begge to«. Men du maa dog endelig ikke stole paa hans mulige Løfter i den Retning. Han er oftest ikke »ved sine fulde fem«.

Derfor gælder det om at være fuldt rustet til at afværge alle Angreb, hvis han skulde klamre sig til dig. Til det Brug findes der forskellige Frigørelsesgreb eller Parader, som er meget in-

teressante at lære og lette at huske, naar blot du har øvet dem nogle faa Gange.

Kendskab til disse Greb har i mange Tilfælde reddet to Mennesker fra Døden, nemlig baade den forulykkede og hans Redningsmand. Omvendt har Ukendskab til dem ofte kostet dem begge Livet, idet den druknende har trukket den anden med sig i Dybet.

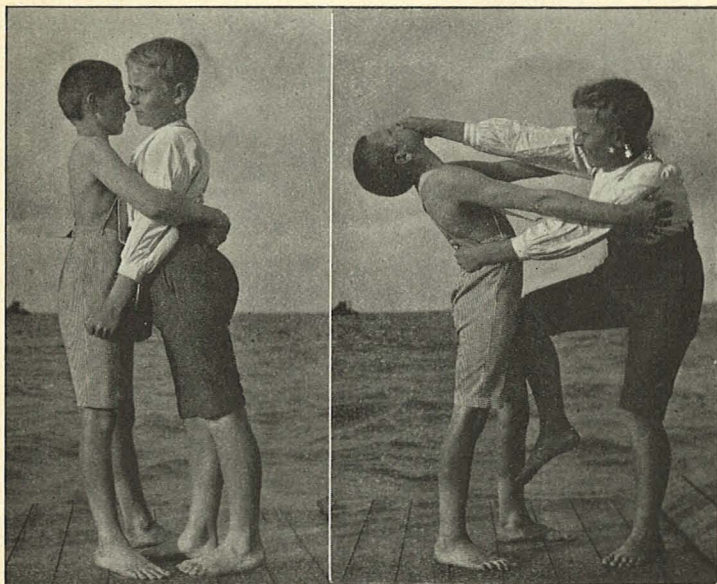

Fig. 41. Greb om Krop og Arme.

Fig. 42. Frigørelsesgreb.

En anden ganske god Maade at frigøre sig paa bestaar i selv at dykke under. Af Angst for at komme ned under Vandet skal den forulykkede da nok give Slip.

Undertiden kan man ogsaa med god Virkning give ham et Par Dukkerter.

Saasnart du har gjort dig fri, skal du naturligvis søge at faa den forulykkede bjerget i Land, og herunder kommer du sagtens oftest til at benytte den 3dje Bjergemaade, som jo netop er for urolige og »vilde« Personer.

Hvis den forulykkede griber dig om Halsen (Fig. 39), tager du ham omkring Livet med den ene Arm og trykker ham godt ind til dig, medens du samtidig fører den anden Arm udenom eller ind imellem hans Arme, saa at du kan komme til at stemme Haanden mod hans Hage og tillige ved Hjælp af Pege- og Langfingeren klemme hans Næsebor sammen. Derpaa søger du at trække Vejret dybt og trykker nu af al Kraft hans Hoved og Overkrop bagover, hvorved han bliver nødt til at slippe sit Tag (Fig. 40).

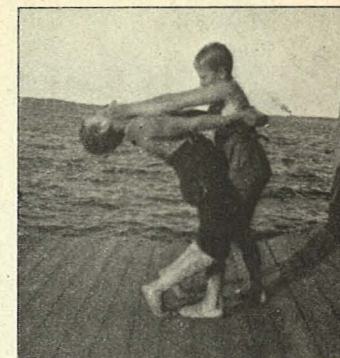

Fig. 43. Frigørelsesgreb ved Livtag.

Griber han dig om Kroppen og Armene (Fig. 41), bøjer du din venstre Arm, tager bagfra fat i hans Skulder, sænker din højre Skulder og fører den derved frigjorte højre Arm udenom (eller indenom) hans Arme, trækker Vejret dybt og klemmer hans Hoved tilbage som før. Hvis han ikke endnu skulde slippe sit Tag, trykker du højre Knæ kraftigt op imod hans Underliv (Fig. 42).

Ved Livtag stemmer du begge Hænder mod hans Hoved og trykker ham bagover. (Fig. 43).

Griber han dig om Haandleddene ovenfra (Fig. 44), svinger du Armene opad—udad imellem hans Arme, saaledes at du bryder imod hans Tommelfingre. (Fig. 45.)

Griber han om Haandleddene nedenfra (Fig. 46), svinger du Armene nedad—udad. (Fig. 47.)

Griber han med begge Hænder om et af dine Haandledd ovenfra (Fig. 48), fører du din frie Arm ovenfra ind imellem hans Arme, tager fat i din fastholdte Haand og trækker nu til og bryder med begge dine Armes Kraft imod hans Tommelfingre. (Fig. 49).

Griber han paa samme Maade fat nedenfra (Fig. 50), fører

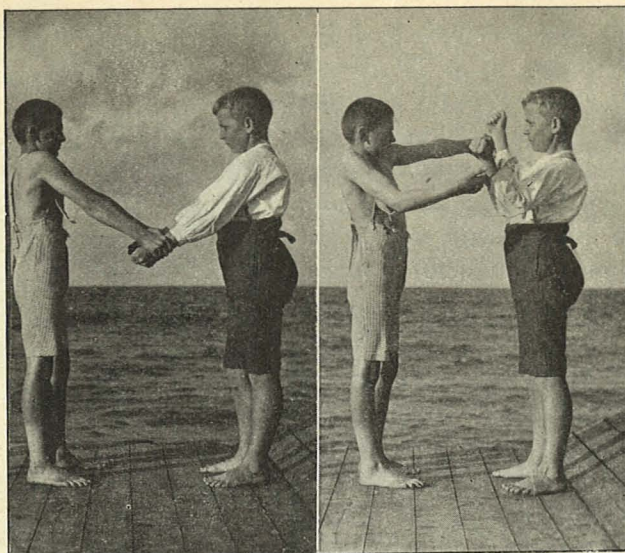

Fig. 44. Greb om Haandled ovenfra.

Fig. 45. Frigørelsesgreb.

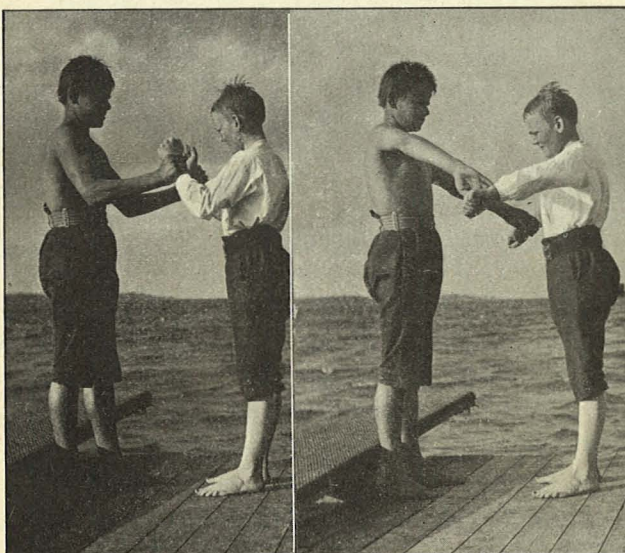

Fig. 46. Greb om Haandled nedefra.

Fig. 47. Frigørelsesgreb.

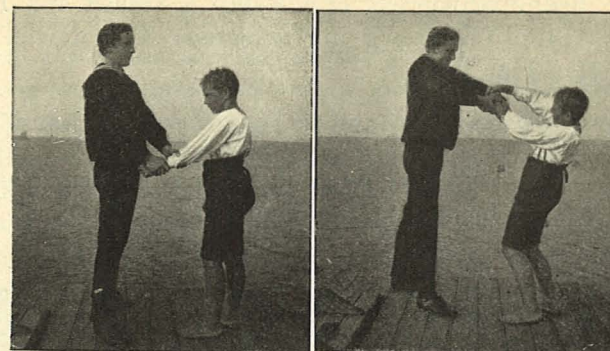

Fig. 48. Greb om et af Haandleddene ovenfra.

Fig. 49. Frigørelsesgreb.

du din frie Arm nedefra ind imellem hans Arme, tager fat i din fastholdte Haand og trækker til. (Fig. 51.)

Husk, at du ved alle Grøbene om dine Arme eller Hænder altid skal svinge, trække, vride eller brække imod hans Tommelfingre.

Hvor vigtigt det er at kende disse Greb, og hvor farligt det ellers kan blive, eller hvor sørgeligt det kan gaa, ses bl. a. af

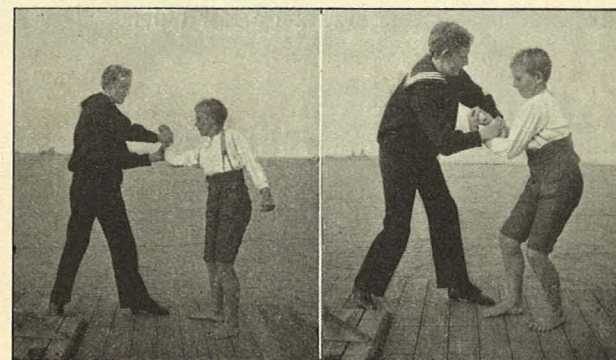

Fig. 50. Greb om et af Haandleddene nedefra.

Fig. 51. Frigørelsesgreb.

følgende Redningshistorier: »En Kamp i Vandet ved Kvæsthusbroen«, »En Tvekamp i en Tørvegrav«, »I et farligt Hul i Aaen«, »Han blev dernede«.

Hvorledes skal du altid nærme dig den druknende for at undgaa Omklamring?

Prøv, om du sammen med en Kammerat kan udføre alle de forskellige Frigørelsesgreb baade paa Land og i Vandet!

Paa hvilke andre Maader kan man faa en druknende til at slippe sit Tag?

5. Bjergning.

Det gælder naturligvis om at faa den forulykkede bragt i Land saa hurtigt som muligt.

Du maa huske paa at bjerger ham ind til et Sted, hvor det er forholdsvis nemt at faa ham op. Det kan f. Eks. ikke nytte at bjerger ham hen til en høj, nogen Stenmur eller lignende.

Hvis der gaar Strøm, og du ikke kan svømme imod den, maa du forsøge at svømme skraat op imod den.

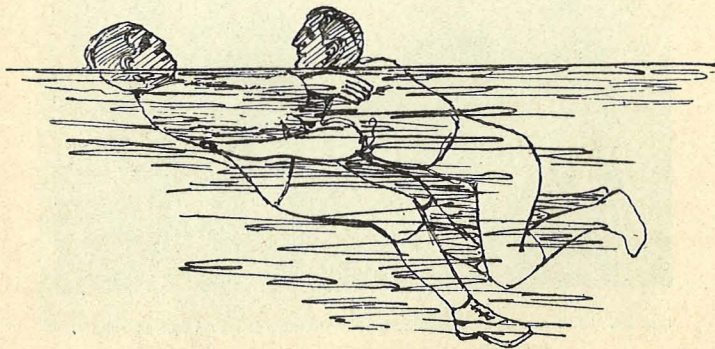

Fig. 52. 1ste Bjergemaade.

Du kan bjerger den druknende paa 3 Maader. Det retter sig ganske efter, hvorledes han »opfører« sig.

Den første Bjergemaade bruges, naar den druknende er fuldstændig rolig, fornuftig og i nogen Grad fortrolig med Vandet.

Han anbringes da liggende paa Ryggen foran dig; han strækker sine Arme frem og sætter Hænderne imod dine Skuldre. Du »skyder« ham nu foran dig ved at svømme Brystsvømning.

Fig. 53. 2den Bjergemaade.

Dog kan du naturligvis ikke samle Hænderne, men bliver nødt til at udføre Armtaget udenfor hans Krop. (Fig. 52).

Denne Bjergemaade er den letteste og hurtigste. Men det er jo nødvendigt, at den druknende er i alt Fald lidt kendt med Svømning og Flydning. Hvis f. Eks. en af dine Kammerater skulde blive træt eller daarlig eller faa ondt i en Arm, et Ben eller lignende, kan du bjerger ham paa den Maade.

Den anden Bjergemaade bruges, naar den druknende er bevidstløs eller saa fornuftig, at han vil ligge stille.

Denne Bjergemaade er den mest almindelige. Den bestaar

i, at du bagfra fører din ene Arm ind under den forulykkedes og tager fat om hans Bryst, holder ham godt ind til dig, lægger hans Hoved med Nakken paa din Skulder, idet du hele Tiden maa passe godt paa, at han har Ansigtet over Vandet. Hans Krop flyder frit imellem dine Ben. Du svømmer nu med ham ved Hjælp af Benene og den ene Arm, idet du bruger *Vandtrædningsbevægelser*, dog med den vigtige Forandring for Armens eller især Haandens Vedkommende, at du i Stedet for at »trykke« (se Vandtrædning) skal »trække« med Haanden,

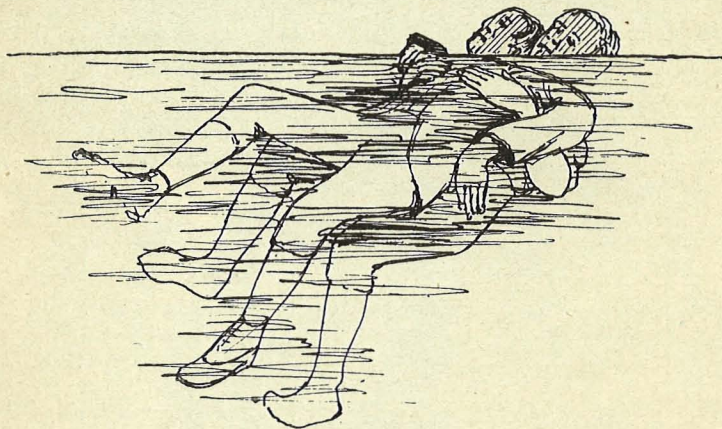

Fig 54. 3dje Bjergemaade.

d. v. s., du skal holde den helt lodret, naar den føres indad, saa du ordentlig kan tage fat paa Vandet, rigtig »ro« af Sted. Naar du fører Haanden udad, holder du den derimod vandret og lader Lillefingersiden »skære« Vandet ligesom ved Vandtrædning.

Hele Kroppen skal du lægge noget bagover. Men løft Hovedet noget, brug Øjnene, og se efter, at du svømmer lige og i den rigtige Retning. Og drej i nogen Grad Siden til. Derved skærer du jo lettere Vandet og kommer altsaa hurtigere af Sted. (Fig. 53.)

Den 3dje Bjergemaade bruges, naar den druknende er vild og utilgængelig for al Fornuft.

Din Koldblodighed og Udholdenhed kan i det Tilfælde blive sat paa den haardeste Prøve.

Nærm dig til ham med Forsigtighed og naturligvis altid bagfra.

Undgaa saa vidt muligt at komme i Kamp med ham.

Hvis han klamrer sig fast til dig, parerer du ved Hjælp af Frigørelsesgrebene, som er forklaret i det foregaaende.

Du søger nu at føre begge dine Arme ind under hans, tager ham om Brystet og holder ham godt ind til dig, og idet du bruger Benene som til Vandtrædning eller Rygsvømning, svømmer du af Sted med ham. (Fig 54.)

Hvis han efterhaanden skulde blive lidt mere skikkelig eller mat, kan du flytte dine Hænder lidt og tage fat i hans Overarme fra neden (med Undergreb!), saa gaar det lidt lettere for dig.

Søg altid saavidt muligt at gribe den druknende bagfra! Hvorfor det?

Hvor mange Bjergemaader har jeg nævnt?

Hvorledes er den 1ste Maade, og hvornaar bruges den?

Hvorledes er den 2den Maade, og hvornaar bruges den?

Hvorledes er den 3dje Maade, og hvornaar bruges den?

6. Oplivningsforsøg (kunstigt Aandedræt).

Naar den forulykkede er sunket under Vandet, kan han selvfølgelig ikke mere faa Luft, Aandedrættet hører altsaa op, og han bliver bevidstløs. Derimod vedbliver Hjertet at slaa endnu en Tid, dog stadig svagere og svagere, medens Legemet bliver koldere og koldere.

Hvis du faar den forulykkede bragt op 1 à 2 Minutter, efter at han er gaaet ned, vil det næsten altid lykkes ret hurtigt at faa ham kaldt til Live igen. Men hvis han har været under Vandet en ca. 10 Minutter, vil Livet ofte være ophørt. Dog har man Eksempler paa, at forulykkede er blevet genoplivet efter at have ligget under Vandet $\frac{1}{2}$ Time, ja, endog længere Tid.

Du ser altsaa, hvor afgørende betydningsfuldt det er, at

den forulykkede bliver bragt op saa hurtigt som muligt. For hvert Sekund, der gaar, bliver der mindre og mindre Udsigt til at redde hans Liv. Men paa den anden Side gælder det ogsaa om *aldrig* at opgive at haabe eller at arbejde paa at faa den forulykkede genoplivet, selv om han har ligget temmelig længe under Vandet og ser ganske livløs ud.

I flere af Redningshistorierne vil du finde Eksempler paa,

Fig. 55. Indaanding.

at den forulykkedes Liv er blevet reddet netop derved, at Redningsmanden saa resolut og udholdende har foretaget Oplivningsforsøg, selv om andre tilstedeværende Personer har syntes, at det var ganske haabløst. Se for Eks. »Inde under Isen paa en Mergelgrav«, »Lille Jens i Brønden«.

Hvad skal du da gøre, saasnart du har bjerget en saadan forulykket til Land?

Du skal, før du foretager dig noget som helst andet, øjeblikkelig begynde at arbejde paa at faa hans Aandedræt sat i Gang.

Hvorledes det?

Jo, du lægger ham paa Ryggen paa et jævnt og om muligt tørt Sted, idet du tager varsomt paa ham og passer paa ikke at vende op og ned paa ham eller at ryste ham. Du tager Overtojet af ham ved at krænge det bagover, idet du fører hans Arme op over Hovedet. Alt, hvad der strammer om hans Hals, Bryst og Underliv, f. Eks. Flip, Halslinning, Bælte, Seler — Korset og Baand hos Kvinder —, skal du løsne. Hvis du

Fig. 56. Udaanding.

ikke kan knappe, løse eller hægte det op i en Fart, bruger du Kniv, Saks eller river det itu. Disse Forberedelser maa kun vare nogle faa Sekunder.

Derpaa lægger du ham forsigtigt om paa Maven, idet du lader den øverste Del af hans Hoved hvile paa hans ene Underarm eller hans Hænder, saa at der er *fri Adgang for Luften til hans Næse og Mund*. Du lægger dig nu paa Knæ ved Siden af ham (eller skrævende over ham), anbringer dine Hænder paa tværs af hans Ryg, saaledes at Tommelfingrene kommer til at ligge nær ved hinanden langs med Rygsøjlen, medens Haandfladerne og de øvrige Fingre omslutter den nederste Del

af Brystkassen med Lillefingrene liggende over de nederste Ribben. Dine Arme holder du strakte. (Fig. 55.)

Idet du nu læner dig forover, vil du *ved Hjælp af Vægten af din Krop* blive i Stand til at udøve et jævnt tiltagende Tryk paa hans Brystkasse. Derved drives Vandet og Luften ud af Lungerne, Munden aabner sig, Tungen glider frem og Slim og Mudder siver ud af Næsen og Munden. Denne Bevægelse bevirker altsaa Udaanding. (Fig. 56.)

Derefter svinger du ved en jævn Bevægelse Kroppen tilbage til første Stilling, *idet du stadig holder Armene strakte og Hænderne paa samme Sted*. Da Trykket paa Brystkassen nu ophører, strømmer Luften af sig selv ind i Lungerne. Det er altsaa Indaanding, som foregaar. (Fig. 55.)

Du har da ved disse to Bevægelser ganske simpelt efterlignet den naturlige Aandedrætsbevægelse.

Bevægelserne gentages regelmæssigt 12 à 15 Gange i Minuttet. Altsaa varer hver Bevægelse 2 à 2½ Sekund.

Du skal vedblive med Bevægelserne regelmæssigt og uden Standsning allermindst 1 Time, saafremt den forulykkede da ikke allerede forinden er begyndt at aande selv.

Hvis der er eller kommer andre Personer til Stede, skal du — imens du stadig regelmæssigt udfører Oplivningsbevægelserne — straks sende Bud efter Læge og efter uldne Stykker og Tæpper, og du sætter din Hjælper eller dine Hjælpere i Arbejde med at gnide den forulykkedes Lemmer og Krop, *for at han ogsaa saa snart som muligt kan faa Varme i Legemet og faa Blodet sat i Omløb*. Denne Gnidning udføres kraftigt uden paa Tøjet med Hænderne eller med uldne Stykker, Haandklæder eller lignende, og *der skal stryges ude fra i Retning mod Hjertet*. Hvis der tillige er Mulighed for at faa Varmedunke under hans Fodder og opvarmede Stykker paa hans Legeme, er det saa meget desto bedre.

Du maa ikke begynde at klæde ham af eller overhovedet standse Oplivningsbevægelserne, før han selv kan trække Vejret regelmæssigt.

Naar han kan det, vendes han om paa Ryggen, det vaade

Tøj tages af ham, han gnides tør med uldne Stykker og dækkes til med Tæpper eller Tøjstykker, udenpaa hvilke man yderligere gnider ham godt.

Hvis hans Aandedræt atter skulde være ved at gaa i Staa, maa du øjeblikkelig begynde paa Oplivningsbevægelserne igen.

Han bæres ellers nu i Hus og lægges i Seng, hvor han pakkes ind i svagt opvarmede Tæpper. Disse maa ikke pakkes for fast om hans Bryst og Mave for ikke derved at hindre det endnu svage Aandedræt. Der lægges varme Stykker over hans Underliv og paa Siderne af Kroppen. Under hans Armhuler og Fodder anbringes Varmedunke, som endelig maa være ordentlig lukkede. Naar han kan synke, faar han nogle Teskefulde varmt Vand, tilsat med lidt Cognac eller Vin. Hvis man ikke har det, giver man ham lidt varm Kaffe eller The.

I Værelset, hvor han ligger, skal der være frisk Luft. Og der maa stadig være Vagt hos ham, som kan gaa i Gang med at genoplive ham, hvis hans Aandedræt atter skulde ophøre eller blive svagere.

Imidlertid kommer Lægen forhaabentlig snart til og giver nærmere Besked.

Den her beskrevne Oplivningsmaade kaldes »Schäfer-Metoden«, fordi den er opfundet af Professor E. A. Schäfer ved Universitetet i Edinburgh. Han har i mange Aar ved Forsøg med Mennesker og Dyr studeret det Spørgsmaal. Metoden kan ogsaa benyttes til at genoplive Folk, som er blevet bevidstløse ved at indaande giftige Luftarter eller ved at blive ramt af elektriske Strømme m. m.

Der findes forøvrigt nu en fortrinlig Maskine, nemlig »Drägers Pulmotor«, som er i Stand til at pumpe Luft i Lungerne og suge Udaandingsluften bort.

Hvad sker der med en forulykket, saasnart han er sunket under Vandet?

Hvorledes forholder det sig med Hensyn til Udsigterne til at faa ham kaldt til Live igen?

Hvad skal du allerførst foretage dig med ham for at faa ham genoplivet?

Hvorledes skal Kroppen, Armene og Hænderne holdes under Bevægelserne for at fremkalde hans Aandedræt?

Hvor ofte skal du udføre Bevægelserne hvert Minut?

Hvor længe skal du vedblive med Bevægelserne?

Hvis der er andre Personer til Stede, hvad skal du saa benytte dem til?

Hvorfor og hvorledes skal den forulykkede gnides?

Hvornaar maa du tage det vaade Tøj af ham?

Hvad og hvor meget ad Gangen skal du give ham at drikke?

Jeg øver mig i Livredning, tager min sidste Prøve og bliver Frisvømmer.

Min Søster bliver Frisvømmerske.

I den tredje Sæson, jeg gik paa Svømmeskolen, øvede jeg for Alvor Livredning.

At svømme hurtigt og sikkert paa Ryggen og Brystet, at springe ud paa Hovedet, at dykke og at træde Vande var jeg nu altsammen blevet saa flink til, at jeg snart kunde bestaa mine Prøver deri. Og jeg begyndte nu rigtig at kile paa med at faa lært Bjergning. Jeg brugte Benene som til Vandtrædning, lagde Kroppen noget bagover, holdt den ene Haand stille ind til Brystet og »roede« med den anden, saaledes som jeg har forklaret det under Beskrivelsen af Bjergning (2den Bjergemaade). Da jeg paa den Maade efterhaanden kunde »skyde« en antagelig Fart og svømme et godt Stykke, begyndte jeg at øve mig sammen med en Kammerat. Vi skiftedes da til at bjerge hinanden og til at »ligge død«. Vi øvede at bjerge paa de forskellige Maader, som jeg har beskrevet. Vi gik ogsaa skiftevis til Bunds og hentede — idet vi tog fat med Hænderne under Arm-

hulerne — hinanden opdernede fra. Og Frigørelsesgrebene øvede vi, først paa Land og senere i Vandet; vi brødes og prøvede Kræfter, og ingen af os »gav op«, før vi var nødt til det.

Ligeledes øvede vi Oplivningsforsøg og lærte snart at faa Bevægelserne til at foregaa i Takt med Aandedrættet.

Jeg blev efterhaanden saa dygtig, at jeg kunde bjerge en Kammerat 100 Meter, dog uden at have Tøjet paa. — Ikke længe efter sprang jeg en Dag, da der endog var temme-

lig stærk Søgang, ud med Tøjet paa og bjergede en Kammerat, som var over 30 Meter ude, ind til Land. Og det lykkedes mig at svømme saa hurtigt og at holde den »forulykkede« Kammerat saa godt oppe, at Svømmelæreren sagde: »Det var godt klaret; nu er du Frisvømmer.«

Jeg havde taget min sidste Prøve.

Omtrent paa samme Tid blev min Søster Frisvømmerske. Hun og hendes Veninder havde hovedsagelig oplevet og lært det samme som mine Kammerater og jeg og havde haft det ligesaa fornøjeligt.

En Sorg for flere af mine flinke og gode Kammerater var det, at deres Forældre ikke vilde give dem Lov til at blive Frisvømmere. Forældrene sagde til dem: »Aah, hvad, nu svømmer I jo rigtig pænt og klarer jer nok. I behøver saamænd ikke at lære mere. Og det skulde da være mærkeligt, om I nogen Sinde skulde faa Brug for at kunne redde nogen.«

Forældre er jo ikke altid saa kloge, som de burde være,

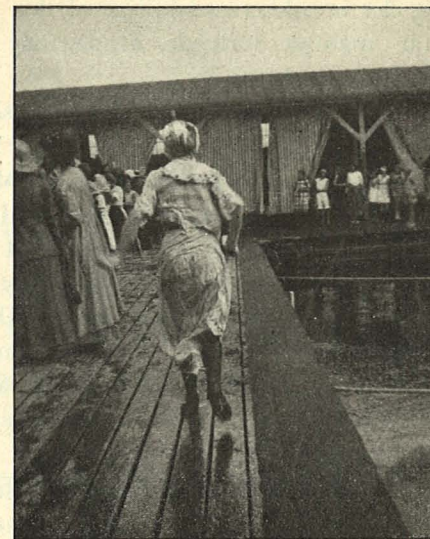

Fig. 57. En Frisvømmerske, som lige har taget sin sidste Prøve: Bjergning med Tøjet paa.

og der er sikkert adskillige af den Slags Forældre, som senere har maattet fortryde, at de ikke lod deres Børn lære Livredning med.

Det hører med til enhver rask Drengs og Piges højeste Ønsker og Maal at blive en rigtig Frisvømmer.

Og det er et smukt og sundt Maal.

Mine Kammerater Jørgen og Helge var jo forlængst blevet Frisvømmere. De var begyndt at interessere sig for at lære andre Svømmemaader og øvede sig nu daglig i Sidesvømning, »Haand over Haand« og Crawl. De tegnede begge til at blive glimrende Svømmere, som nok engang ved de store Sportsstævner vilde kaste Glans over Danmarks Navn og vise Ud-lændingene, at de danske Svømmere ikke er saa helt lette at nappes med.

Hvad var jeg dygtig til, før jeg begyndte at øve Livredning?

Hvorledes øvede jeg Bjergning til at begynde med?

Hvorledes øvede jeg det sammen med en Kammerat?

Hvad bestilte Jørgen og Helge efter at de var blevet Frisvømmere?

Er du blevet Frisvømmer?

Hvis ikke, hvornaar skal du da være det?

III. DEL

Frisvømmeren fortæller om nogle danske Redningsheltes Bedrifter.

Redningshelte.

*Redningsmedaillen.
Carnegies Belønningsfond for Heltemod.*

Hvis jeg spurgte dig: »Hvem synes du har vist sig som en Helt eller en Heltinde?« tænker jeg, du straks vilde nævne Tordenskjold, Jeanne d'Arc eller andre Krigshelte. Og ikke uden Grund. Thi mange af disse har lagt et saadant Mod og en saadan Opofrelse for Dagen og har udført saa store Bedrifter, at deres Navne for stedse vil straale med Berømmelsens Glans. Og jeg gad nok set den Dreng, hvis Kinder ikke blusser og hvis Hjerte ikke frydes ved at læse eller høre om Vovehalse som Tordenskjold, Willemoes og mange andre.

Men tror du da ikke, der ogsaa findes Helte midt i Hverdagens Liv og Tummel? Eller er det kun, naar der er Krig, af de fremstaar?

Jo, heldigvis. Du behøver aldeles ikke at gaa i Krig for selv at blive en Helt. Ja, det kan endog være, at mange af »Fredens Helte« viser et Mod og en Udholdenhed, som ikke staar tilbage for nogen Krigsheltes Tapperhed.

Der er i det daglige Liv i høj Grad Brug for Raskhed og Mod. Utallige Farer af forskellig Art truer snart en og snart en anden. Hver Dag kræver Ulykken sine Offre. Det gælder

derfor om ikke blot selv at se sig for, men ogsaa altid at være rede til at yde en kraftig og hurtig Haandsrækning, naar Faren truer andre. Og hver Gang du modigt iler andre til Hjælp uden at tænke paa dit eget kære Velvære, viser du dig som en Helt.

Du har jo f. Eks. allerede hørt om Drengen, som sprang ud i Peblingsøen, og om Soldaten, som hjalp sin Kammerat i Mergelgraven, ja, og du har vel heller ikke glemt, hvorledes Helge optraadte paa Skagen.

Jeg skal nu fortælle dig nogle flere Redningsbedrifter, udforte af Mænd, Kvinder og Børn, som alle har vovet deres Liv for at frelse andres.

Saadanne Helte belønnes af Kongen derved, at han giver dem *Redningsmedaillen*. Dette Udmærkelsestegn, som er indstiftet i 1812, tildeles ikke nogen, før det gennem Politiforhør er blevet grundigt oplyst, at der er gyldig Grund til at hædre Redningsmanden saaledes. Betingelsen for at faa Medaillen er, at den forulykkede er blevet reddet, og at Redningsmanden derved har været i Livsfare.

I Jørgens Brev har du læst om, hvor højtideligt det gaar til, naar f. Eks. en Soldat faar overrakt Redningsmedaillen. Børn kan naturligvis ogsaa blive belønnet med den, men de maa ikke bære den, før de er fyldt atten Aar. Hvis du skulde vise dig værdig til at faa den, kan du være sikker paa, at der ogsaa nok skal blive gjort Stads af dig.

Ingen har vist saa stor Interesse for »Fredens Helte« som Amerikaneren A. Carnegie. Han har skænket 20 Millioner Kr. til det Formaal at belønne og understøtte Redningshelte eller disses efterladte ikke blot i Amerika, men tillige i flere andre Lande. Fra 1912 findes der ogsaa her i Danmark en selvstændig Afdeling af »Carnegies Belønningsfond for Heltemod«, som allerede har udrettet meget godt. Det vilde jo ogsaa være en stor Uretfærdighed, hvis Sygdom, Fattigdom og Nød skulde blive en Redningshelts eller hans efterladtes Lod og Løn.

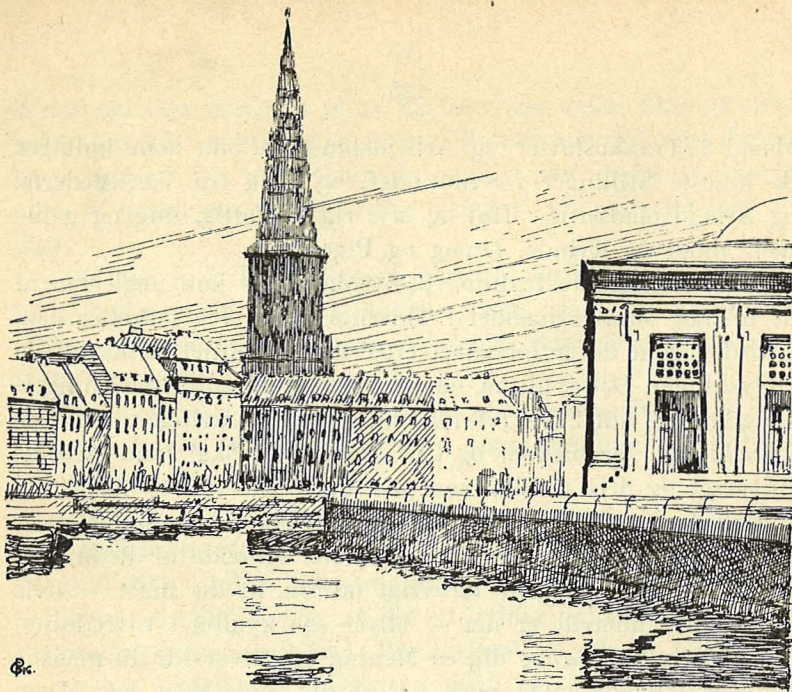
Mellem Redningsmændene findes Folk af alle »Stænder«. Her træffer man Mænd i fine Klæder og skinnende Uniformer og

Mænd i Træskostøvler og Arbejdsbluse. Folk, som indtager de højeste Stillinger i Samfundet, og Folk fra Værkstederne og Arbejdspladserne. Høj og lav, rig og fattig, ung og gammel, Mand og Kvinde, Dreng og Pige.

De her omtalte Redningsbegivenheder er kun nogle faa af de mange, som er hændet i Tidernes Løb. Jeg fortæller dem saaledes, som de er foregaaet efter de af Politiet fremskaffede Oplysninger. Det er altsaa, naturligvis, sandfærdige Beretninger. De giver dig lidt Underretning om, hvilke forskellige ulykkelige Tilfælde, der er hændet og kan hænde. De skal tjene dels til Advarsel og dels til Rettesnor for dig. Du ser, hvilke Uforsigtigheder og Fejlgreb, der er begaaet, ikke alene, naturligvis, af den forulykkede, men ogsaa i flere Tilfælde af Redningsmanden. Men jeg gaar forøvrigt ud fra, at du snart — hvis du da ikke allerede er det — bliver saa kyndig i Livredning, saa du selv kan danne dig en Mening om, hvorvidt du maaske i nogle Tilfælde vilde have baaret dig anderledes ad. Dog, husk paa det gamle Ord, som siger: »Bagefter er vi alle kloge.«

Een Ting er vis, nemlig, at alle disse Bedrifter er Vidnesbyrd om, at der endnu den Dag i Dag saavel som i fordums Tider hos os findes Folk med Raadsnarhed i Tanken, Kraft i Armen og Medfølelse i Hjertet.

Gid du maa høre til dem.

Parti fra Kanalen ved Gl. Strand i København. Saavel her som i Kanalen ved Nyhavn, i Christianshavns Kanal, i Kastelsgraven, i Søerne og Havnen falder der mellem Aar og Dag adskillige Mennesker i Vandet. De bliver langt fra reddet allesammen.

Redningsbedrifter, udførte ved forskellige Ulykker.

Paa Hovedet i Christianshavns Kanal.

En rask Dreng.

Drengen Peter boede i Nærheden af Christianshavns Kanal. Som saa mange andre Børn nærrede han en særlig Forkærlighed for at løbe og lege ved Vandet, og hans Moder havde ofte sagt, at det let en skønne Dag kunde gaa galt, saa meget desto mere, som han ikke kunde svømme. At det nu netop skulde gaa uheldigt paa hans 9-aarige Fødselsdag, havde dog hverken hun eller Peter tænkt sig. Men saaledes skete det.

Han havde den Dag — det var i Juli 1912 — faaet et nyt Stykke Legetøj. Kl. 9 om Aftenen løb han tillige med sin lille Søster paa seks Aar og legede paa Bolværket ved Ka-

nalen. Lige med eet faldt Legetøjet i Vandet, og da han ikke for alt i Verden vilde skilles fra det, var han saa ivrig efter at faa det op igen, at han tabte Ligevægten og plumpede ud i Vandet til det. Og den lille Fyr fik nu andet at tænke paa end sit kære Legetøj.

Hans lille Søster løb betuttet ind til Forældrene og raabte: »Peter er druknet!«

Blot et Øjeblik efter kom Drengen Carl gaaende forbi paa Vej til sit Hjem. Han var 13 Aar gammel, gik barbenet med sine Sko og Strømper i Haanden og med Trøjen paa Armen. Han var Frisvømmer og en rask »Christianshavner« af den rigtige Slags.

Han hørte nu et Par gamle Mænd, som sad paa Bolværket, raabe, at en Dreng var faldet i Vandet. Der var folketomt paa Gaden, og de to gamle var de eneste Voksne, som havde set, at Peter var faldet i.

Carl løb derhen, alt hvad han kunde, kastede Tøjet, som han havde i Hænderne, og ved at se i den Retning, hvor Mændene pegede, opdagede han Peter, som laa et Stykke under Vandets Overflade, en 3 Meter fra Bolværket. Vandets Dybde var paa det Sted 4 Meter, og Bunden var fuld af Dynd.

Carl sprang nu fra Bolværket paa Hovedet ud i Kanalen og beregnede Springet saa godt, at han lige netop naaede ned til Peter, som han greb og holdt fast om Livet med venstre Haand. Derefter var det kun et Øjeblik's Sag for ham at bjerge ham ind til Bolværket. Her kunde han lige naa at gribe fat i Bolværkshammeren, som var $\frac{1}{2}$ Meter over Overfladen. (Bolværkshammeren er en Bjælke, som løber parallelt med Vandets Overflade udenpaa det egentlige Bolværk.)

Nogle voksne Personer, deriblandt Peters Fader, var imidlertid kommet til, og begge Drengene blev hjulpet op. Peter fejlede ikke synderligt, og hans Forældre var naturligvis glade, fordi de havde faaet deres Dreng igen.

Carl vred lige Vandet af sit Tøj og løb derpaa hjem.

Han havde vist, at han ikke blot var Frisvømmer af Navn, men ogsaa af Gavn.

Der blev paa flere Maader gjort Stads af ham, og han fik naturligvis ligesom de andre Redningshelte, som omtales her, Redningsmedaillen af Kongen.

Da Karlens Hest stejlede i Vandet.

En rask Pige.

At ride ud i Vandet paa en Hest er en ret spændende og rask, men ikke altid ufarlig Fornøjelse.

Saaledes var der i August 1907 oppe ved Snekkersten en Karl, som kom ridende ud i Øresund med to Heste for at faa dem skyllet. Han red saa langt ud, at Hestene begyndte at svømme, hvilket Heste, som bekendt, er meget gode og udholdende til. Men den Hest, som Karlen red paa, blev imidlertid uregerlig, og rejste sig lodret op paa Bagbenene, hvorved Karlen faldt af.

Da han kunde svømme, havde han vel nok ellers under almindelige Forhold kunnet klare sig, men i dette Tilfælde kom han paa Grund af forskellige Uheld i en farlig Stilling. Han fik nemlig Benene indsnøret i Rebene fra Muleposerne, som hang tværs over Hestene, og som nu fyldtes med Vand og derved i høj Grad tyngede ham ned. Desuden havde han lange, tunge Støvler paa.

Han raabte fortvivlet om Hjælp, idet han mere og mere sank under Vandet, som paa det Sted var 3 Meter dybt.

Paa den tæt ved liggende Badeanstalt havde man imidlertid hørt hans Raab, og en 14-aarig Pige, Ellen, som var der sammen med sin Moder, og som lige var kommet op af Vandet, sprang nu uden at betænke sig ud og svømmede hurtigt hen imod Karlen.

Efter at have svømmet en 30 Meter naaede hun ham, inden han helt forsvandt under Vandskorpen. Hun greb fat i ham og holdt hans Hoved over Vandet i flere Minutter, indtil Badeanstaltens Baad kom til, roet af Badejomfruen. Baade Ellen og Karlen, som begge var yderst trætte, blev derpaa halet op i Baaden og kom snart til Kræfter igen.

Jeg tænker mig, at Ellens Moder aldrig nogen Sinde før har været saa glad for og saa stolt af sin Pige, som hun maa have været, efter at Ellen velbeholden havde udført sin Bedrift.

Medens der heldigvis Aar for Aar er blevet flere og flere raske Drengene, som baade kan og tør springe ud og hjælpe et Menneske, som er ved at drukne, staar Pigerne jo endnu en Del tilbage i den Retning.

Og det er, fordi Pigerne først i de senere Aar rigtig for Alvor er begyndt at dyrke Svømning. Men nu er de ogsaa snart lige saa ivrige som Drengene efter at hente sig Sundhed, Skønhed og Glæde ude i Vandet og den friske Luft.

Vi vil derfor sikkert i de kommende Tider i langt højere Grad end før faa at høre om Bedrifter, udførte af raske og modige Piger og Kvinder.

For alle dem staar Ellen som et lysende Forbillede.

Da lille Carl og hans Kammerat vilde fiske ved Gammel Strand.

En Sommerdag fik den 4-aarige Carl af sin Moder Lov til at gaa ned paa Gaden, idet hans lidt ældre Broder skulde ledsage ham og passe paa ham. Hernede traf Carl en Kammerat, som foreslog, at de skulde gaa ned til Kanalen for at fiske. Det syntes Carl straks var en glimrende Idé, og de to driftige Smaafyre skred straks til Handling. Hvorledes de slap bort fra den ældre Broder, og hvorledes de i det hele taget nærmere havde tænkt sig at iværksætte deres Forehavende, melder Historien nu intet om. Nok er det, et Øjeblik efter befandt de sig ved Kanalen ud for Thorvaldsens Museum. Her løb de paa det yderste af Kajen, klods op ad Vandet, med en Sorgløshed og Dristighed, som om de havde været gamle, helbefarne Søulke.

En Forretningsmand, som kom gaaende over Slotsholmen, lagde Mærke til dem og tænkte straks: »Det gaar vist galt.« Han skyndte sig hen imod dem for at jage dem bort fra Vandet, men inden han naaede derhen, saa han, at en af dem, nemlig

Carl, dumpede ud i Kanalen, hvis Væg her er 3 à 4 Meter høj og ganske stejl og glat uden noget som helst til at holde sig fast i.

Heldigvis var Manden Svømmer, og han var ikke længe om at kaste sin Hat, Frakke og Vest, hvorefter han dristigt sprang lige ud i Vandet i Nærheden af Carl, som laa og sprællede og skreg fortvivlet. Han sank i Udspringet helt ned i Mudderet med Benene, men kom heldigvis straks igen fri og fik med det samme fat i Carl. Det kunde nu selvfølgelig ikke nytte at bjerger Barnet ind til den høje, stejle Mur ved den derværende Side af Kanalen. Nej, der var ikke andet for, end at Redningsmanden maatte svømme tværs over Kanalen til Fiskergangen ved Gammel Strand.

Ulykken var imidlertid blevet bemærket af flere andre Personer, ved hvis Raab et Par Politibetjente var blevet kaldt hid. De fik hurtigt hentet en Redningskrans, som blev kastet ud til Redningsmanden, der dog nu var tæt ved Land med den lille Carl. Begge blev snart hjulpet op, og ingen af dem var kommet noget særligt til.

En af Betjentene bragte derpaa Carl hjem til hans Mo'r, som han for en halv Time siden havde sagt Farvel til. Da hun nu, efter at den første Forskrækkelse var overstaaet, spurgte sin lille Dreng nærmere ud om hans Oplevelser, kunde han særlig huske, at han var blevet reddet af en Mand »med Seler paa«.

I Havnen en iskold Vinternat.

Paa en Sommerdag er det for en rask Svømmer i Almindelighed ikke saa farlig en Sag at springe ud i Havnen eller Kanalen efter et Menneske. Men tænk dig saa, at du hører en forulykket raabe om Hjælp en Vinternat, naar den isnende Vind piber gennem de folketomme Gader. Du kan næsten ingen Ting se. Maaske den druknende er en eller anden forrykt og vild Person, som det er højst farligt at komme i Lag med. Og selv om du faar ham fat, hvorhen skal du saa svømme med ham for at faa ham op? Eller findes der Tove, Bjælker, Baade

eller andet, du kan hage dig fast i, medens du hidkalder yderligere Hjælp? Og selv om der maaske nok findes et eller andet til at holde sig fast i, saa kan det være, at det er glat, overtrukket med Is.

Men en modig Redningsmand lader sig ikke afskrække af Vanskelighederne. Han gør sin Pligt og iler sine Medmennesker til Hjælp i Farens Stund. Og er han dygtig og udholdende, skal han nok faa Bugt med Farerne.

En Nat i Januar 1907 kom en Herre gaaende nede i Havnegade i København. Pludselig blæste Hatten af hans Hoved og trillede af Sted hen ad Gaden. Han løb naturligvis bagefter for at faa fat i den, men lagde i Farten ikke Mærke til, at han kom hen til Kajen, hvor han snublede og styrtede ud i Vandet.

Han kunde ikke svømme og raabte selvfølgelig højt om Hjælp.

En Politibetjent, som gik paa Vagt der i Nærheden, hørte Nødraabene. Han løb straks til og opdagede ogsaa snart en Person, som laa og fægtede med Armene ude i Vandet nogle faa Meter fra Bolværket. Den druknende havde da tilsyneladende tabt Kræfterne, han kunde ikke raabe mere og var omtrent sunket helt under Vandets Overflade.

Betjenten afførte sig hurtigt sit Overtøj og sine lange Støvler, alt imens han kraftigt brugte sin Signalføjte for at hidkalde Hjælp.

Derefter sprang han ned i Vandet, hvis Overflade var godt 3 Meter under Gadens Højde.

Han svømmede klogeligt saaledes hen imod den druknende, at det blev muligt bagfra at komme ham ind paa Livet, hvorefter han bjergede ham ind til Kajen, hvor han fik fat i en Jerntrosse, som var udspændt der.

Paa Betjentens Opfordring tog den forulykkede nu ogsaa fat i Trossen. Men han var imidlertid saa fortumlet og medtaget, at han traks igen slap Taget og sank under Vandet.

Betjenten maatte da bjerger ham op igen og holdt ham derefter fast med den ene Haand, medens han med den anden greb fat i Trossen.

Lykkeligvis fik han nu Bistand af flere tilstedekommande Personer, og ved Hjælp af en Redningsstige blev de begge trukket op.

Saafermt der ikke var kommet Hjælp, havde det set galt ud ikke alene for den druknende, men ogsaa for den kække Betjent. Thi det var umuligt at redde sig op ad den lodrette Stenkaj. Og der var 100 Meter til den nærmeste Færgetrappe, hvortil Vejen endda var delvis spærret og betydelig forlænget ved, at der laa et Skib imellem.

Saa vel Betjenten som den reddede var meget medtaget af det langvarige kolde Bad. Først efter et Hospitalsophold paa adskillige Timer kom de nogenlunde »til Hægterne« igen.

En Kamp i Vandet ved Kvæsthusbroen.

En sildig Efteraarsaften i 1884 sad en Styrmand lunt inden Døre i sit Lukaf paa et Dampskib i Havnen ved Kvæsthusbroen i København. Som de fleste andre Søfolk havde han naturligvis i sit lange Sømandsliv været »ude for« adskillige ikke altid lige behagelige Oplevelser. Saaledes havde han blandt andet for kort Tid siden maattet bringe en russisk »Orlogsmand« paa »ret Køl« igen. Russeren var nemlig om Aftenen i en noget beruset Tilstand gaaet forkert og var tilsidst styrtet lige lukt ud i Havnen. Styrmanden var da sprunget ud efter ham og havde uden større Besvær bjerget ham ind til en Baad.

Da Styrmanden næste Gang maatte springe ud efter et Menneske, slap han derimod ikke saa let fra det, hvilket fremgaar af følgende Begivenhed.

Allerbedst som han den nævnte Efteraarsaften, som sagt, sad i Lukafet, hørte han pludselig et Pladsk i Vandet og lige derefter høje Raab om Hjælp. Han løb straks ud paa Dækket og saa derfra et Menneske ligge i Vandet en 15 Meter fra Bolværket ved St. Annæ Plads. Han tog en Line, som laa paa

Dækket, sprang fra Skibet i Land og løb hen til Bolværket udfor, hvor den forulykkede laa.

Han kastede nu Linen ud til ham, men den druknende var saa forvirret, at han ikke kunde skønne paa at gribe fat i den. Styrmanden krøb derfor ned ad Bolværket, sprang derpaa fuldt paaklædt i Vandet og svømmede hen mod den druknende, som aldeles ikke kunde svømme og allerede havde været under Vandets Overflade.

Styrmanden vilde nu gribe fat i ham for at bjerge ham, men den anden var fuldstændig vild og klamrede sig dødsensangst til sin Redningsmand, idet han omslyngede hans Arme. De begyndte derfor begge at synke, og Styrmanden kom til at sluge en Del Vand, som smagte slemt af Kloak.

Ved en voldsom Kraftanstrengelse lykkedes det ham dog at faa sin ene Arm gjort fri, hvorefter han af al Magt med sin knyttede Haand slog den druknende lige i Ansigtet for at bedøve ham. Slaget gjorde den tilsigtede Virkning, idet den forulykkede derved blev bevidstløs, saa at det blev muligt for Styrmanden at bjerge ham ind til Bolværket. Men da var han ogsaa selv blevet saa udmattet, at han maatte raabe om Hjælp. Nogle tililende Folk fik nu ved Hjælp af den omtalte Line halet først den forulykkede og dernæst hans Redningsmand op.

Den druknende havde faaet en slemt blodig Næse og Mund, men det var jo for intet at regne i Sammenligning med, at han tillige havde faaet sit Liv reddet.

Styrmanden kendte ikke til de Greb, som man nu har lært at bruge, naar man vil frigøre sig for de livsfarlige Omklamringer, og han hjalp sig derfor resolut paa sin egen, ganske vist noget kraftige Maade.

I Vandet fra Dronning Louises Bro efter en, som vilde drukne sig.

Som du formodentlig har hørt og vel ogsaa undertiden læst i Avisen, er det ikke saa sjældent, at Folk springer i Vandet for at drukne sig. Det er naturligvis i Regelen Mennesker,

som handler uden Omtanke i et Øjeblikks Fortvivelse og Op-hidselse paa Grund af en eller anden Sorg. Mange af dem fortryder deres uoverlagte Gerning, saasnaar de er kommet i Vandet, raaber derfor højlydt om Hjælp og lader sig godvilligt og gerne redde. Og selv om nogle af dem gør Modstand under Redningsforsøget, er de dog alligevel næsten altid, naar de bagefter har faaet sundet sig lidt, glade for, at de endnu er blandt de levendes Tal.

I København er det særlig Søerne ved Dronning Louises Bro, som er Skuepladsen for saadanne Optrin. Desuden falder der naturligvis ogsaa ved Uheld en Del andre Mennesker, især Børn, i Vandet her. Hvis du derfor nu og da gaar over Broen, skal du ikke blive overrasket, om du en skønne Dag faar Øje paa en stor Klynge Mennesker, som staar og véd hverken ud eller ind, medens der ude i Vandet ligger et Menneske, som er ved at drukne. Saa tænker jeg, du ikke er længe om at kaste Trojen og komme i Vandet, idet du samtidig sender Folk af Sted efter Redningsbælter og en Baad. Der hænger Bælter paa Træerne ved hvert af Broens Hjørner, og der findes Baad udfor Gothersgade.

En Dag henimod Aften i Begyndelsen af April 1915 blev der pludselig stort Opløb paa den nævnte Bro. En Mands-person havde — som det bagefter blev oplyst — af Ærgrelse over en formentlig tilføjet Uret kastet sig ud i Vandet for at drukne sig. Der samledes naturligvis straks paa dette befær-dede Sted en stor Menneskemængde, og Luften genlød af Raab og Skrig fra Kvinder og Mænd, men ingen havde Mands Mod og Hjerte til at vove sig ud efter den druknende.

En Soldat — forøvrigt en Haandværksmester —, som kom gaaende inde fra Byen, saa, at Folk stimlede sammen ved Lygteopstanderne midt paa Broen, og da han kom nærmere, hørte han flere raabe: »Der er en Mand i Vandet!« Han ma-sede sig hurtigt hen til Broens Stensætning, og ved at se ud over denne fik han Øje paa Personen nede i Vandet et Par Meter fra Broen. Uden lang Betænkning kastede han sin Vaa-benfrakke og krøb derpaa ud paa den ret brede Gesims, som

findes over Brobuen. Derfra sprang han i Vandet, som her har en Dybde af henimod 3 Meter, og som den Dag var isnende koldt. Han søgte straks, for at undgaa at blive omklamret, at faa fat i den druknende bagfra, hvilket ogsaa lykkedes. Han greb ham med venstre Haand og holdt sig derpaa oppe ved at træde Vande med Benene og højre Arm. Den druknende var imidlertid fuldstændig vild og rasende og slog om sig som en besat. Redningsmanden havde derfor en Del Besvær med at magte ham, men holdt ham dog oppe i flere Minutter. Der blev da stukket en Redningshage ned til ham, som han fik grebet fat i. Det lettede jo svært, og da den druknende nu efterhaanden havde faaet sig basket træt og var blevet ret med-gørlig, blev Stillingen mere gunstig.

Et Par Mænd var imidlertid løbet af Sted for at faa fat i en Baad fra Baadeudlejningsbroen ved Sortedamsgade. I Lø-bet af kort Tid kom Baaden til Ulykkesstedet og optog der saa-vel den druknende som hans Redningsmand. De blev begge bragt til Hospitalet, hvor de, skønt de straks blev puttet i gode, varme Senge, alligevel laa og knaldfrøs og rystede i flere Timer, men derefter atter fik Varme i Kroppen og friskt Mod paa Livet.

Lille Fanny i Odense Aa.

Det hænder mellem Aar og Dag, at Mennesker, som ikke kan svømme, alligevel springer ud for at forsøge at redde en forulykket. Selv om man nu ligestraks uden nærmere Eftertanke maaske kan føle sig tiltalt af saadanne Men-neskers »blinde« Mod, saa maa man dog sige, at de gør sig skyldig i en ganske forkastelig og uforsvarlig Handle-maade. Thi hvad opnaar de? Kun ene og alene at gøre Ulyk-ken større og at forøge Farerne og Besværlighederne for den muligvis tilkommende Redningsmand, som derved faar to Per-soner at redde i Stedet for een. I de to Redningshistorier »I Strømmen ved Hornbæk« og »I et farligt Hul i Aaen« kan du læse om, hvorledes det gik de to daarlige Svømmere, som først

forsøgte sig som Redningsmænd. De maatte jo begge selv red- des. Og hvis de nu oven i Købet slet ikke havde kunnet svømme, var de da aabenbart druknede. Du har maaske ogsaa læst om hin ulykkelige Moder, som styrtede sig ud i Gadekæret efter sin Søn. Ikke faa Mennesker er druknet ved saaledes at springe ud ganske »hen i det blaa«. I andre Tilfælde er de heldigvis blevet reddet tillige med den forulykkede, takket være en dygtig Redningsmand. De har da maattet sande det gamle Ord, at »Lykken ofte er bedre end Forstanden«.

Det gælder ogsaa om følgende Tildragelse:

En Sommerdag skulde en Barnepige i Odense spadserere en Tur med en 2-aarig Pige, Fanny, og hendes 6-aarige Søster. De gik ned ved Aaen, idet Barnepigen holdt Fanny ved Haanden. Imidlertid gav hun et Øjeblik Slip paa hende, da hun skulde hjælpe hendes Søster med en Kurv. Lige derefter hørte hun et Pladsk i Vandet og saa straks, at det var Fanny, som var faldet i.

Barnepigen, som holdt meget af Børnene og ellers var flink til at passe paa dem, tænkte nu, »at hvis Fanny skulde dø, da vilde hun ogsaa selv dø med hende.« Hun sprang derfor straks ud efter Barnet, som hun ogsaa fik fat i. Men da hun hverken kunde bunde eller svømme, var hun nu udsat for at gaa til Bunds tillige med Barnet. Hun raabte højt om Hjælp, men tabte snart Bevidstheden og førtes af den stærke Strøm af Sted med Barnet i sine Arme.

Hendes Nøds-krig var imidlertid blevet hørt af en Maskinist, som straks løb hid efter Lyden. Da han kom til Aaen, saa han Barnepigen drive af Sted paa maa og faa, idet hun jævnlig dukkede under Vandskorpen.

Han kastede hurtigt Frakken og Træskoene og sprang ud efter hende. Hun laa kun en 4 Meter ude, men Vandet var 2 à 3 Meter dybt. Da han var en god Svømmer stod det naturligvis ikke ret længe paa for ham at komme ud og faa grebet fat i hende, og da hun var bevidstløs, kunde hun jo ikke klamre sig til ham eller ved at ligge uroligt besværliggøre Bjergningen. Hun blev derfor snart bragt ind til Land, hvor flere andre Per-

soner, som ogsaa havde hørt hendes Skrig, var kommet til Stede.

Først da de var kommet i Land, opdagede Redningsmanden til sin store Forbavselse, at Barnepigen havde den lille Fanny hos sig, og at han saaledes uden at vide af det havde reddet to Mennesker fra at drukne.

Begge de forulykkede kom snart til Bevidsthed og blev derefter bragt hjem. Her fik Fannys Moder naturligvis lige straks en slem Forskrækkelse, da hun saa en fremmed Mand komme bærende med hendes lille drivvaade Pige, som for en halv Time siden var gaaet velfornøjet hjemme fra. Men da hun nu opdagede, at Fanny var i Live, blev hendes Glæde saa meget desto større.

Hvis Redningsmanden ikke var kommet saa hurtigt til, vilde Barnepigen snart være sunket til Bunds og havde da trukket Barnet med sig. I Stedet for at springe ud skulde Pigen hellere være blevet paa Land og uafsladelig have raabt om Hjælp. Et lille Barn holder sig i Reglen længere flydende i Overfladen end et voksent Menneske, og i alt Fald er det da ulige lettere at dykke ned efter et Barn end baade efter et Barn og en Voksen.

En Tvekamp i en Tørvegrav.

Svømning paa Landet.

Svømmefærdigheden ude paa Landet og i Provinsen staar paa et meget lavt Standpunkt selv paa Egne, hvor der er bekvem Adgang til Vandet. Hvor der kun findes Mergelgrave og Moser, er Beboerne jo særlig uheldigt stillet. Der bør snarest ske Forandring i dette for os som »Søfolk« beskæmmende Forhold. Svømning har Betingelser for at blive en virkelig folkelig Idræt, og Ungdommen paa Landet er saa ivrig efter at dyrke Legemsøvelser, at den sikkert ogsaa i store Skarer vilde strømme til Svømning, naar blot Sagen blev grebet rigtigt an. Hvad skulde der vel være i Vejen for, at Drengene og Karle kunde cykle til Svømning en Mil eller to et Par Gange om Ugen eller i alt Fald om Søndagen? Det var der vist

mange, som gerne vilde. Der burde derfor over hele Landet oprettes »Svømmesteder«, hvor dygtige Lærere kunde indvie Egnens Folk i Svømmekunsten. Vi vilde derved faa en Mængde fortrinlige og smukke Svømmere og Svømmersker, og Landboerne vilde ikke i samme Grad som nu staa hjælpeløse overfor de mange sørgelige Ulykker i Mergelgrave og Moser. Thi som Forholdene nu er, maa det jo kaldes et sjældent heldigt Træf, hvis der findes et Menneske, som virkelig kan hjælpe, naar der er Fare paa Færde.

Det var heldigvis Tilfældet, da følgende Begivenhed fandt Sted:

I Maj 1893 var en Gaardejer tillige med sine to Karle beskæftiget med Tørvearbejde. Den ene Karl fiskede Tørvedyndet op i en Pram ude paa en stor Tørvegrav, medens Gaardejeren og den anden Karl ordnede Dyndet til Tørring inde paa Land. Under Arbejdet bemærkede Gaardejeren, at Karlen ude paa Prammen havde lastet denne saa stærkt, at der var Fare for, at den skulde synke. Gaardejeren raabte derfor ud til ham, at han skulde tage sig i Agt; men Karlen hørte det ikke, da han var noget døv, og han blev ved med at hive Tørvemudder op. Gaardejeren stagede da i en anden Pram ud imod Karlen, som var 15 Meter ude. Men inden han naaede derud, begyndte den overfyldte Pram at synke, og for ikke at gaa til Bunds med den sprang Karlen ud i Vandet henimod sin Husbonds Pram, som han troede at kunne naa. Men hans Beregning slog ikke til, og da han slet ikke kunde svømme, laa han derfor ganske hjælpeløs i Vandet, som paa det Sted var ca. 3 Meter dybt. Desuden var det koldt og fuldt af Grøde, Aakandeplanter og Dynd. Han fik snart Vand i Munden og Maven, sank et Par Gange under Overfladen, hvorfra han dog lige nogle Øjeblikke dukkede op igen, før derpaa i Løbet af faa Sekunder at gaa helt til Bunds.

Saasnart Gaardejeren havde bemærket Karlens farlige Stilling, havde han kastet sine Træsko, sin Trøje og Vest og var sprunget ud og svømmet hen imod ham. Men den forulykkede var gaaet til Bunds, inden Gaardejeren naaede ham. Da Vandet var blevet fuldstændig plumret af al Tørvemudderet fra

den kængtrede Pram, var det Gaardejeren umuligt at skimte det mindste af Karlen. Men han lagde Mærke til, at der paa et bestemt Sted steg nogle Luftblærer op, og han dykkede derpaa straks ned der. Han fik ogsaa fat i Karlens Skulder og fik ham trukket med op. Men Karlen klamrede sig nu i Vildelse krampagtigt til sin Redningsmand, idet han med den ene Haand greb fat i hans Seler, saa de gik i Stykker, og med den anden i hans Skjortelinning, hvorved han var lige ved at kvæle ham. De sank derfor begge til Bunds. Heldigvis var Gaardejeren en meget stærk Mand, og ved en voldsom Kraftanstrengelse — han vidste i Kampens Hede ikke selv, hvorledes han egentlig bar sig ad — fik han sig gjort fri og fik ikke alene sig selv, men ogsaa Karlen, som nu var blevet helt bevidstløs, bragt op til Overfladen.

Da Gaardejeren var sprunget ud fra Prammen, havde denne faaet et Skub og var kommet i Drift ind imod Land. Derved var det blevet muligt for den anden Karl, som heller ikke kunde svømme, at vade ud til den. Han stagede nu Prammen hen imod Gaardejeren, som kom svømmende med den bevidstløse. Ved fælles Hjælp blev denne derpaa halet op i Prammen, hvorefter Gaardejeren selv kravlede op. De kom straks efter i Land, hvor de øjeblikkelig begyndte at genoplive den forulykkede. Efter at have kastet en Del Vand op kom han lidt efter til Live igen. De kørte ham derpaa hjem, gik til Sengs, og efter nogle Timers Ophold der var Følgerne af den farlige Oplevelse nogenlunde overstaaet.

Lille Jens i Brønden.

Lille Jens var kun to Aar gammel, da han første Paaskedag 1881 sammen med sin 8-aarige Broder løb og legede uden for et Hus paa Landet. Her blev han snart optaget af noget, som vakte hans største Forbavselse.

Lemmen til Husets Brønd var den Dag ved en slem For-glemmelse ikke blevet lukket, og snart stirrede hans forundrede Øjne ned i det dybe, halvmørke Hul, hvor det blanke Vand skimtedes langt, langt nede. Mere og mere blev han tiltrukket

af denne ganske ukendte Underverden, saa han tilsidst fik Overbalance og styrtede i Dybet.

Efter en Luftrejse paa 7 Meter landede den lille Fyr nede i Vandet, som var 3 Meter dybt.

Hans Broder, som skulde have passet paa ham, løb bestyrtet ind i Huset og raabte, at Jens var faldet i Brønden.

I Huset befandt sig en ældre Kone med en voksen Søn og Datter, men ingen af dem dristede sig til at gaa ned i Brønden. Derimod løb de hen til Naboen efter Hjælp.

Her traf de tre Mænd, som straks løb med dem og snart efter naaede Brønden.

De kiggede derned og saa Barnet ligge ganske stille og kun med Ryggen over Vandskorpen.

Nogle af dem ansaa det allerede for haabløst og overflødig at gaa ned efter det, da de troede, at det var død.

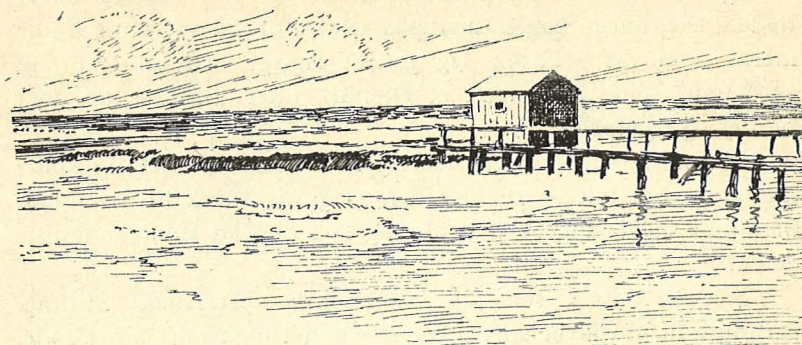
Men en af dem, en Husmand, syntes imidlertid, at han saa Barnet gøre en lille Bevægelse. Og uden Betænkning tog han fat i et Tov, som straks var skaffet til Veje, og lod sig fire ned i Brønden. Han gav sig end ikke Tid til at faa Tovet om Livet.

Snart var han nede ved Vandet og greb nu Barnet med den ene Haand, medens han vikled Rebet saa godt fast om den anden, at han endog flere Uger efter havde Mærker deraf. Opstigningen blev yderligere besværliggjort derved, at Stensætningen i Brønden var gammel og yderst skrøbelig, saa Stenene let kunde glide ned ved Berøring. Under Opfiringen var der da ogsaa en Sten foroven, som løsnede sig og styrtede ned, men den naaede heldigvis kun lige at strejfe ham og Barnet.

Omsider blev de begge trukket op. Men Barnet gav nu ikke det mindste Livstegn fra sig.

Skønt flere ansaa det for ganske haabløst, begyndte den kække og udholdende Redningsmand lige med det samme at arbejde paa at faa det kaldt til Live igen. Og hans Udholdenhed fik snart den største Belønning, idet Livet lidt efter lidt vendte tilbage, saa at lille Jens, da der var gaaet en Time, var saa vel, at han bad om at maatte faa et Stykke Sukker.

Og dette beskedne Ønske fik han straks med Glæde opfyldt.

Redningsbedrifter, udførte ved
Badeulykker.

To Skolekammerater.

En rask Dreng.

Ved alle vore mange Provinsbyer, hvor der er Adgang til Vandet, burde der røre sig et ganske anderledes Bade- og Svømmeliv end det endnu er Tilfældet. At træffe paa virkelig gode Svømmere er sjældent, og Børnene bader som oftest paa bedste Beskub uden Tilsyn og Vejledning. Og dog er der vel næsten intet, som alle de raske Dreng og Piger er mere glade for end at komme ud at svømme. Thi saasnart der blot er den mindste Lejlighed til at smutte i Vandet, skal de nok forsøge at gøre det. Men naar de saa ikke har lært at svømme ordentligt, er det jo, at det ofte gaar galt.

En Dag i August var der i Sæby en 14 Aars Dreng, Erik, som var gaaet ned til Havnen for at faa sig en Svømmetur. En Skolekammerat til ham, den 13-aarige Christian, var tilfældigvis ogsaa kommet derned for det sammes Skyld.

Erik var en flink Svømmer, og næppe var han kommet af Tøjet, før han sprang ud og svømmede tværs over til den modsatte Side af Havnen, hvor han gik op paa Land. Medens han stod her et Øjeblik og saa bort fra Havnen ind over Land, hørte han lige med eet angstfulde Nødraab. Han vendte sig

om og saa ud over Havnen, men kunde intet se i Vandets Overflade. Dog anede han naturligvis straks, at det var hans Kammerat, som var i Fare. Og ganske rigtigt. Nu saa han, at Christian, som var sunket et Øjeblik, atter dukkede op, forstumlet og hjælpeløs.

Christian, som var en daarlig Svømmer, var nemlig kommet for langt ud, og da der den Dag var stærk Strøm udad, blev han snart »taget« af denne og ført hen ad Havnemundingen til.

Saasart Erik saa sin Kammerats fortvivlede Stilling, sprang han ufortøvet ud og svømmede det hurtigste han kunde, over imod ham. Han saa, at han sank under Overfladen endnu en Gang. Men han kom dog atter op, og da var Erik naaet hen til ham.

Erik forsøgte nu at faa Tag i ham, men det var vanskeligt, thi Christian klamrede sin sanseløs og angst saa fast til ham, at han maatte bruge alle sine Kræfter for at gøre sig fri, da han jo ellers risikerede at blive trukket med ned i Dybet.

Da Christian omsider begyndte at blive træt og bevidstløs, lykkedes det Erik at faa ham fat under hans ene Arm, og idet han holdt ham godt oppe, bjergede han ham ind mod Land. Herunder benyttede han sig i nogen Grad klogeligt af Strømmens Retning, idet han søgte til Land lige ved Havnens Udløb. Endelig naaede han Bolværket, men var da yderst udmattet, hvad man ikke kan undre sig over. Her fik han nu Hjælp af en Mand, saa de snart begge kom paa det tørre.

Christian var bevidstløs, men kom til sig selv igen, lige efter at han var kommet op.

En Del voksne Personer overværede Begivenheden, men ingen af dem havde Mod til at springe ud og hjælpe Drengen.

Saa meget desto bedre var det da, at Erik var Mand for at kunne klare det Stykke Arbejde alene.

I Strømmen ved Hornbæk.

Strøm og Sø er to farlige Modstandere at binde an med selv for gode Svømmere. Og det har kostet mange Mennesker Livet, at de ikke, før de er gaaet i Vandet, har sørget for at faa at vide, om der gik Strøm eller ej, og i hvilken Retning den gik. De burde da, hvis der var Strøm, have taget et forsvarligt Tov om Livet, idet de naturligvis samtidig maatte være sikre paa, at Tovet blev solidt holdt fast inde paa Land.

I Juli 1904 vilde en Fabrikant, som laa paa Landet i Hornbæk, en Dag bade, skønt Vejret var ret strengt. Han ansaa sig imidlertid for at være en temmelig god Svømmer og kastede sig derfor dristigt forover ud fra Trappen ved Badehuset. Næppe var han dog kommet ud i Vandet, før den svære Søgang gjorde ham ængstelig, saa han uvilkaarligt straks vendte om for at komme ind til Trappen igen.

Men det var ham aldeles umuligt at komme blot det mindste Stykke frem i Vandet, hvor meget han end anstrengte sig.

Angstfuld kastede han sig nu om paa Ryggen og arbejdede ihærdigt videre for at komme det lille bitte Stykke frem, som han manglede i at naa ind til Trappen.

Men da han et Øjeblik efter saa ind mod denne, opdagede han til sin store Forskrækkelse, at han var drevet meget længere udad og snart var en 30—40 Meter fra Trappen. Og han drev stadig af Sted med Strømmen, medens Bølge paa Bølge slog hen over Hovedet paa ham. Han raabte nu om Hjælp, men »det flimrede allerede for hans Øjne, han blev omtaaget og havde Syner og var ikke mere sig selv mægtig«.

En Direktør, som sammen med sin Hustru og lille Søn laa i Klitterne, hørte Nødraabene. Skønt han ikke var nogen ret god Svømmer og desuden nylig havde gennemgaaet en Operation, løb han ud til Badehuset, klædte sig hastigt af og svømmede ud efter den druknende Fabrikant. Han naaede ham ogsaa og fik fat i ham, men i det samme slog en vældig Bølge hen over dem og skilte dem fra hinanden. For anden Gang fik han dog Tag i ham, men paa Grund af Bølgeslaget

maatte han igen give Slip, og det var kun med Nød og næppe, at han nu selv kunde holde sig oppe og faa Vejret.

De var da nu begge udsatte for at drukne i Løbet af faa Øjeblikke.

Efterhaanden var der imidlertid blevet Uro paa Strandkanten, hvor en Del Badegæster, som havde bemærket Ulykken, løb forvirrede rundt. Snak og gode Raad var der nok af, men det skortede paa Handledygtighed.

I Klitterne befandt sig paa den Tid ogsaa en Student, som bemærkede Uroen paa Strandkanten, og ved samtidig at se ud over Vandet fik han Øje paa de to Personer, som han syntes drev til Søs. Han havde lært baade Svømning og Bjergning og løb nu straks ned mod Vandet, idet han undervejs kastede saa meget af Tøjet som muligt og ogsaa skilte sig af med sine svære Hægtestøvler, før han gik ud.

Han vadede ud i Vandet, indtil det gik ham til Brystet, hvorefter han svømmede en 40 Meter. Og det gik i en Fart, thi han havde jo Strømmen med sig.

Han naaede snart Fabrikanten, som laa og flød paa Ryggen med Armene slapt hængende ned, Hovedet helt tilbage og tilsyneladende bevidstløs. Studenten greb ham og begyndte at bjerger ham mod Land. Og det gik helt godt fremad. Undervejs passerede han den anden druknende, Direktøren, som havde meget ondt ved at klare sig, men dog endnu var ved Bevidsthed. Snart var Redningsmanden naaet saa langt ind mod Land, at han kunde bunde. Her tog andre tilstedeværende sig nu af den druknende, bragte ham i Land og begyndte at genoplive ham.

Studenten svømmede hastigt udad igen for at redde Direktøren, som klagede sig højt og troede, at han skulde omkomme. Det blev en drøj Tur for anden Gang at bjerger en forulykket op imod den stærke Strøm, og der var et Øjeblik, hvor Redningsmanden tvivlede om, at han kunde udholde det. Men endelig mærkede han Bunden under Fodderne og kunde nu drage et Lettelsens Pust. Andre tog her imod den forulykkede, som nu var helt bevidstløs.

En Læge kom straks til Stede. Han fandt begge de forulykkede liggende bevidstløse paa Strandbredden. Deres Hjerteslag var meget uregelmæssigt, og alt tydede efter Lægens Mening paa, at de begge havde været saa nær ved at miste Livet, at det kun havde drejet sig om Sekunder.

Nu kom de snart ved passende Behandling til Liv og Helsen igen.

Den raske, dygtige Student staar som et lysende Eksempel til Efterfølgelse for vor akademiske Ungdom, som jo burde være den fremmeligste ogsaa i alle gode, legemlige Færdigheder. Men det er sikkert endnu kun en ganske ringe Part af vore Studenter, der er i Stand til at udføre en lignede Bedrift, som den her omtalte.

En modig Dame.

En Sommerdag i 1909 badede to Pigebørn paa henholdsvis 12 og 13 Aar tillige med deres lille Søster paa 4 Aar fra et Badehus ved Øresunds Kyst. Deres Bedstemoder samt en Tjenestepige var i Følge med dem.

Efter at den lille Søster havde faaet sin »Omgang«, muntrede begge Pigebørnene sig sammen med Tjenestepigen ude i Vandet.

Pigebørnene var noget øvet i Svømning, men dog langt fra i tilstrækkelig Grad, saaledes som det snart viste sig. De morede sig med at svømme ud til en Revle, som laa et Stykke ude fra Badehuset. Derude kunde de bunde, men mellem Badehuset og Revlen var der ligesom en Rende, hvor Vandet var saa dybt, at de ikke kunde naa Bunden.

Tjenestepigen, som var endnu mindre øvet i at svømme end de to Pigebørn, vovede sig ogsaa ud til Revlen. Men paa Tilbagevejen derfra blev hun imidlertid træt og utilpas, og da hun mærkede, at hun ikke kunde faa Fodfæste, blev hun naturligtvis angst og forfjamsket og kunde ikke klare sig.

Den ældste af Pigerne søgte straks modigt at hjælpe hende, men kom derved selv galt af Sted; thi Tjenestepigen klamrede

sig fast til hende og trak hende med sig ned under Vandets Overflade.

De dukkede dog snart op igen, og den anden Søster ilede nu til Hjælp. Men hun blev ligeledes omklamret af Pigen, og de to Søstre havde nu mere end Besvær nok med at kæmpe sig fri og redde sig bort fra den druknendes fortvivlede Greb.

De havde imidlertid alarmeret Bedstemoderen, som stod og tørrede deres lille Søster af inde i Badehuset.

Bedstemoderen raabte højt om Hjælp, og hendes Skrig blev hørt af en ung Dame, som laa inde paa Strandbredden, men som forøvrigt ikke straks tænkte nærmere derved, »idet det er noget, som saa ofte sker, at Børn og Damer skriger op, naar de bader.« Først da Bedstemoderen kom styrtende ud paa Broen til Badehuset og raabte ind mod Land: »Hjælp, Hjælp! Hun drukner!« var den unge Dame klar over, at der var Ulykke paa Færde. Hun skyndte sig nu, alt hvad hun kunde, ud til Badehuset, hvor hun saa Tjenestepigen ligge synkefærdig ude i Vandet.

Øjeblikkelig sprang hun ud med alle Klæderne paa. Straks kunde hun bunde, men maatte derefter svømme et Stykke, inden hun naaede Pigen. Denne var halvt bevidstløs og halvt vild »og skreg op paa en ret uhyggelig Maade«, men klamrede sig da heldigvis ikke til Damen, som nu greb hende og fik hende bjerget ind mod Badehuset, hvor der var til at bunde.

Andre Personer var imidlertid kommet til Stede og hjalp til med den forulykkede, som nu var blevet helt bevidstløs. Efter et Øjeblik's Behandling kom hun dog snart til sig selv igen.

Det var i yderste Øjeblik, hun var blevet reddet. Var hun først gaaet til Bunds, havde sagtens ingen af de tilstedeværende været i Stand til at gaa ned efter hende.

I et farligt Hul i Aaen.

Mange Steder ude paa Landet savner særlig alle de raske, unge Mennesker og Børn Steder, hvor de kan bade og svømme.

Hvor der kun findes Mergelgrave og Mosehuller, kan der jo ikke være Tale om at gaa i Vandet.

Hvor der derimod findes Aaløb, kan man godt flere Steder faa sig en rigtig god Dukkert og Svømmetur. Men forsigtig maa man være; thi der findes ofte stærk Strøm i saadanne Vandløb, og Bunden kan være farlig, idet der tit findes stejle, uanede Huller i den. Det viser følgende Hændelse:

En Søndag Eftermiddag 1912 var der ovre i Vestjylland en Møllersvend og to Karle, som følte Lyst til at røre deres unge kraftige Lemmer i Voldbjerg Mølleaa. De plejede ofte ligesom mange andre at bade her og vidste derfor ogsaa godt, at der ude i den 14 Meter brede Aa fandtes et omtrent 3 Meter dybt Hul med stejle Sider. Og de to Karle, som ikke kunde svømme, holdt sig naturligvis borte derfra og paa Steder, hvor de kunde bunde, medens Møllersvenden svømmede flinkt omkring.

Efter Badet klædte de sig paa, hvorefter de alle tre lagde sig i Græsset paa Bredden og soled sig i behageligt Velvære.

Medens de laa her, kom fire andre Karle til for ligeledes at gaa i Vandet. De klædte sig af og morede sig ude i Aaen, som de kunde bedst.

En af dem, som næsten ikke kunde svømme, men kun lige holde sig oppe og plaske lidt omkring, kom hen i betænkelig Nærhed af det omtalte Hul. Der blev raabt til ham, at han skulde tage sig i Agt, men han var allerede kommet saa langt ud, at han ikke kunde bunde. Derved blev han forfjamsket, arbejdede sig hurtigt træt og sank snart under Overfladen.

En af Kammeraterne, som opholdt sig tæt ved, svømmede straks hen for at redde ham. Han dykkede ned og fik ham ogsaa hævet op til Overfladen. Men han havde ikke faaet ham grebet bagfra, og den druknende havde derfor i sin Dødsangst med sin ene Haand klamret sig om hans Hals og med den anden om hans venstre Haandled. Og da han af al Kraft blev ved at holde fast, og da den anden ikke forstod at frigøre sig, gik de begge under.

Af de fem Personer, som med stigende Ængstelse var Vidner til, hvad der foregik, var der kun een, som var i Stand til at yde Hjælp. Og det var Møllersvenden. Han viste sig helt igennem som en Mand.

Saa snart han saa, at der var Fare for, at de to derude i Hullet begge skulde drukne, kastede han Tøjet, sprang ud og naaede snart det farlige Sted.

Her saa han begge de forulykkede staa paa Bunden med det meste af en Meter Vand over Hovederne og fast omklamrende hinanden.

Han dykkede ned og fik dem begge med op, hvorefter han fik dem trukket og skubbet bort fra Hullet og ind mod Bredde, hvor der var til at bunde.

Den af de druknende, som sidst var gaaet under, kom nu til sig selv igen. Og først nu fik han sig gjort fri af den andens Greb og kravlede derefter selv op paa Grønsværet.

Den først forulykkede blev hjulpet op og kom derefter lige straks til Bevidsthed, saa der ikke behøvedes at foretages Op-livningsforsøg.

Naar man bilder sig ind at kunne svømme.

Som jeg adskillige Gange har fortalt, findes der en Del enfoldige Mennesker, som mener og siger om sig selv, at de kan svømme, selv om de kun lige med Nød og næppe kan jappe tværs over et Svømmebassin. Hvad saadanne Mennesker kan finde paa at begaa af Dumheder og Letsindigheder grænser til det utrolige, og man maa ofte forbavses over, at selv voksne Personer kan vise sig i Besiddelse af saa liden Forstand og Omtanke. Der drukner jo hvert Aar adskillige af den Slags »Svømmere«, og naar det ikke gaar rent galt for mange flere af dem, er det, fordi de i Tide bliver hjulpet af Folk, som kan svømme ordentligt. Og af dem bliver der heldigvis flere og flere Aar for Aar.

Paa den gamle militære Badeanstalt var der en Dag en Badegæst, som, skønt han kun lige kunde ligge og pladske

lidt omkring, dog alligevel mente om sig selv, at han var Svømmer, og derfor var gaaet ud i det dybe Bassin. Her vilde han nu prøve at svømme »fra Trappe til Trappe« tværs over Bassinet, som var godt 25 Meter bredt og 3 Meter dybt. Da han var kommet et Stykke ud, fik han imidlertid lidt Vand over sig. Han blev bange, »gik fra Snøvsen«, som man siger, og i Løbet af et Øjeblik sank han under Vandet.

Ulykken var kun blevet bemærket af en Dreng, som straks løb udenfor paa Broen og raabte til en Sergeant, som kom gaaende: »Han drukner! han drukner!«

Sergenten løb hurtigt med Drengen og spurgte ham: »Hvor gik han ned?« »Der!« svarede Drengen og pegede i en bestemt Retning ud over Bassinet.

Sergenten spejdede et Sekund ud over Vandet og opdagede nu, at der kom nogle Luftbobler op paa det Sted, Drengen havde opgivet. Uden Betænkning sprang han derpaa fuldt paaklædt ud i Retning af Boblerne. Da han var kommet lidt ned i Vandet, fik han Øje paa et lyst Punkt og svømmede derned imod, da han naturligvis var klar over, at det var den forulykkede, han saaledes kunde skimte. Nu er det imidlertid ikke saa let at beregne Afstande nede i Vandet, og endnu inden han troede at være naaet det lyse Punkt, blev han pludselig omklamret af den forulykkede, som greb fat om hans Hals og venstre Arm. Sergenten forsøgte ved et mægtigt Spark at frigøre sig, hvilket ogsaa lykkedes ham. Men derved kom den druknende et Stykke bort fra ham. Dog kunde han stadig se ham og svømmede videre hen imod ham. Han fik nu endelig Held til bagfra at gribe ham om Livet, hvorefter han svømmede op til Overfladen med ham. Derpaa var det forholdsvis let at faa den forulykkede, som nu imidlertid var blevet helt bevidstløs, bjerget ind til nærmeste Trappe. Her var en anden Underofficer, som var kommet til, behjælpelig med at faa den druknende op.

Redningsmanden var naturligvis blevet en Del træt. Dykningen havde været meget langvarig, c. $\frac{3}{4}$ Minut, og desuden havde han jo maattet kæmpe en haard Kamp paa Liv og Død

dernede i Vandet. Men selvfølgelig begyndte han alligevel straks at genoplive den forulykkede. Denne kom da ogsaa til Bevidsthed efter en 5 Minuttes Forløb, og da der var gaaet en halv Time, var han »blevet sig selv« igen.

Redningsmanden bebrejdede nu den reddede, at han var gaaet ud i det dybe Bassin, skønt han ikke kunde svømme blot nogenlunde ordentligt. Den reddede tog dette meget ilde op. Inden han forlod Badeanstalten, lagde han dog »ædelmodigt« en Krone til sin Redningsmand. Men denne bemærkede, at han ikke havde sat sit Liv i Fare og reddet ham for at faa Betaling derfor, og spurgte ham tillige, om han virkelig ikke ansaa sit eget Liv for at være mere end en Krone værd.

Saa smaaligt endte den Redningsbegivenhed. For Retfærdigheds Skyld maa dog tilføjes, at den reddede senere indsaa det forkerte i sin Optræden og ydede sin dygtige og modige Redningsmand tilbørlig Tak og Paaskønnelse.

Naar en beruset Person gaar i Vandet.

Af berusede Personer begaas der som bekendt ikke blot utallige Dumheder, men ogsaa mange Forbrydelser og skæbnesvangre Letsindigheder. Hvert Aar er der mange fulde Folk, som falder i Vandet, og da det som oftest er midt om Natten, at den Slags Ulykker finder Sted, ender det tit med, at de paagældende Personer drukner.

En beruset Badegæst er et desværre ikke saa sjældent Syn. Stortalende og uhyre »modig« er han naturligvis, og dumdristig styrter han sig ud i Bølgerne. I heldigste Tilfælde bliver han derpaa et Øjeblik efter hjulpet i Land af velvillige Medmennesker, og ikke sjældent har Situationen været saa alvorlig for ham, at han endog næsten er blevet ædru af Skræk og Rædsel.

En Sommerdag i 1899 var der en noget beruset Person, som vilde bade i Kalkbrænderihavnen. Han mente om sig selv, at han var en ret god Svømmer, og stak derfor

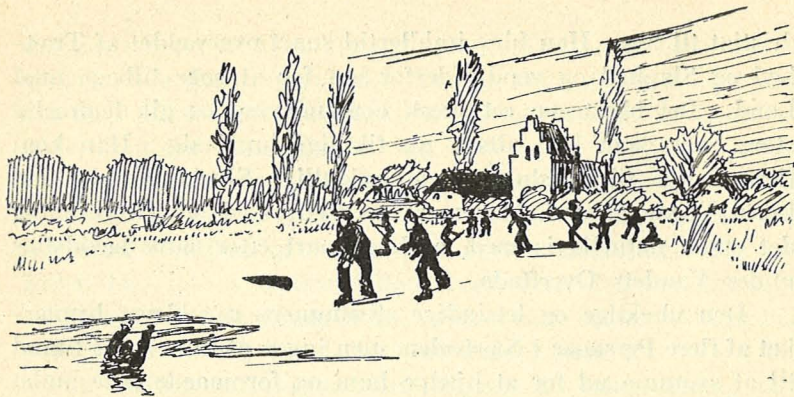
dristigt til Søs. Han blev imidlertid snart overvældet af Træthed og Slaphed og vendte derfor om for at søge tilbage mod Land. Det blæste en ret stærk Fralandsvind og gik temmelig store Søer, som han altsaa nu fik lige imod sig. Han kom flere Gange til at sluge nogle ordentlige Slurke Vand, kom ingen Vegne fremad, blev mere og mere »hed om Ørerne«, og det endte naturligvis med, at han snart efter sank bevidstløs under Vandets Overflade.

Den uheldige og letsindige »Svømmer« var blevet bemærket af flere Personer i Nærheden, men ingen af disse var i Stand til at svømme ud for at hjælpe ham og formaaede ikke andet end at raabe om Hjælp.

En Maskinist hørte Nødraabene, ilede til og saa den druknende ligge synkefærdig en 40 Meter fra Land. Han afførte sig hurtigt sit Tøj, idet han mente, at han da hurtigere kunde naa ud til den forulykkede. Denne sank imidlertid forinden. Men Redningsmanden havde nøje holdt Øje med ham og mærket sig Stedet, hvor han var sunket, og da han naaede derud, kunde han skimte ham gennem det klare Vand. Vandets Dybde var paa det Sted 3 Meter, men den druknende var endnu ikke sunket helt til Bunds. Redningsmanden dykkede derpaa ned og fik ogsaa fat i den forulykkede, som var blevet helt bevidstløs og derfor ikke ved Omklamringsforsøg eller urolige Bevægelser kunde vanskeliggøre Bjergningen. Han blev da snart bragt ind til Land. Her begyndte flere af de tilstedeværende straks at genoplive ham. Efter nogen Tids Forløb kom han ogsaa til Bevidsthed og blev efterhaanden ikke saa lidt mere ædru, end han havde været, da han var gaaet ud.

Berusede saavel som i det hele taget letsindige og i Svømning ukyndige Personer paatager sig et stort Ansvar ved at gaa i Vandet. De udsætter ikke alene sig selv for en Ulykke, men ogsaa de opofrende Mennesker, som muligvis iler dem til Hjælp.

Det burde saadanne Personer betænke.

Redningsbedrifter, udførte ved
Ulykker paa Isen.

Da Isen brast paa Mølle dammen.

En rask Dreng.

Ligesaa vel som Svømning saaledes er ogsaa Skøjteløb en herlig og smuk Sport. Men der udvises ofte herved stor Uforsigtighed, og »Isens Ofre« er sørgeligt talrige hvert Aar.

Ogsaa her gælder det, at det kan koste Livet ikke at kunne svømme.

I Januar Maaned 1913 var der en Dag nogle Dreng, som løb paa Skøjter ude paa den meget store Mølle dam i det smukke Anlæg ved Holstebro. Isen var solid undtagen i den ene Ende af Dammen, hvor der fandtes et Tilløb, som trods Frosten holdt Vandet aabent. Her flød ogsaa en Del løse Isflager omkring, og det er jo ofte en spændende og yndet »Sport« for Dreng at sejle paa saadanne »Isskibe« eller løbe hen over dem.

Henimod Aften var der da ogsaa en Dreng, som var dumdristig og uforsigtig nok til at prøve paa det. De andre Dreng strømmede naturligvis til for at se, hvorledes det vilde »spænde af«. Derved samledes snart en saa stor Klynge paa eet Sted, at Isen brast, og der faldt en tolv, fjorten Dreng i Vandet under høje Skrig og Raab om Hjælp.

Heldigvis faldt de fleste igennem, hvor de kunde bunde,

og hjalp sig op dels alene og dels ved Kammeraters Hjælp. Efterhaanden, som de kom op, benede de saa hjemad, det bedste de havde lært.

Men der var tre af dem, som var faldet igennem, hvor Vandet var 2 Meter dybt, og da de ikke kunde svømme og derved hjælpe sig ind til Iskanten og forsøge at kravle op eller i alt Fald holde sig fast, laa de nu og pladskede ynkeligt for at holde Hovedet oven Vande.

En 14-aarig Dreng, Johannes, som løb paa Skøjter paa en anden Del af Dammen, løb til, saasnart han hørte Kammeraternes bange Skrig. Han lagde sig nu først paa Maven og søgte at faa fat i den nærmeste af de tre ulykkelige Smaafyre. Men han kunde ikke naa ham. Da Johannes var klar over, at der ikke var nogen Tid at spille, sprang han derefter modigt lige ud i Hullet med Skøjter og Stortrøje paa. Han svømmede hen og greb den nærmeste Dreng og bjergede ham ind til Iskanten.

Heldigvis var der imidlertid kommet et voksent Menneske til Stede, som, liggende paa Maven, kunde hjælpe til med at faa den druknende Dreng op. Den lille tapre Redningsmand svømmede derpaa ud efter den anden Dreng, og da han ogsaa var kommen op, blev den tredje bjerget paa samme Maade. Til sidst blev Johannes saa selv hjulpet op.

De to af Drengene kunde selv gaa hjem. Men den tredje, som kom sidst op og flere Gange havde haft Hovedet under Vandet, maatte til Dels bæres hjem.

Johannes skyndte sig hjem i Seng og tog ingen Skade af »Turen«. Den modige og dygtige Dreng fik foruden Redningsmedaillen af Kongen tillige en Belønning paa flere Hundrede Kroner af »Carnegies Belønningsfond for Heltemod«.

Gennem Isen paa Limfjorden.

En Vinterdag i 1829, netop som Tusmørket var begyndt at sænke sig over det øde Landskab, var der en voksen Pige, som

vilde begive sig fra Jegindø til Thyholm, tværs over den isbelagte Fjord. Isen var ikke saa sikker, som hun formodentlig havde tænkt sig, thi midt ude paa Fjorden faldt hun igennem. Det lykkedes hende imidlertid at holde sin venstre Arm ovenpaa Isen, hvorved hun undgik straks at synke. Hendes skingrende Raab om Hjælp lød derpaa hen over den stille Fjord.

Tæt ved Fjorden laa et lille Hus, hvis Ejer med Slid og Slæb, men ærligt og redeligt, sørgede for Udkommet til sin Kone og deres seks Børn. Allerbedst som han den nævnte Dag i Skumringen staar inde i sin Lade, hører han ynkelige Raab om Hjælp. Han iler straks ud, ser med bange Anelser ud over Fjorden og opdager den ulykkelige Pige »tre Bøsseskud« fra Land.

Han raaber straks til Børnene og Konen inde i Huset, at de skal skynde sig at komme med et Stykke Tov. Selv tager han en Stage i Haanden og skynder sig ned til Fjorden, hvortil nu ogsaa en af hans Dreng kommer løbende med et Tov.

Med Stagen i den ene Haand og Tovet i den anden begiver han sig ud paa Isen. Da han er kommet et Stykke fra Land, falder han igennem to Gange lige efter hinanden, men arbejder sig igen op ved Hjælp af Stagen og iler ufortrødent videre. Da han er naaet ud i Nærheden af Pigen, falder han imidlertid igennem for tredje Gang og kan lige med Nød og næppe naa at holde Hovedet oven Vande. Han slider fortvivlet i det for atter at komme op, men Isen bliver tyndere og tyndere og gaar stadig i Stykker, og først efter meget Besvær lykkes det ham endnu en Gang at arbejde sig op ved Hjælp af Stagen.

Han lægger sig nu ned med Stagen under Brystet, og liggende saaledes kravler han saa nær hen til Pigen, at de kun er en tre, fire Alen fra hinanden. Han kaster derpaa den ene Ende af Tovet hen til hende. Hun er imidlertid saa udmattet, at hun ikke kan gribe fat i Tovet, og han maa nødvendigvis helt hen til hende for at kunne redde hende. Men han ser, at Isen bliver skrøbeligere og skrøbeligere, og desuden — inde paa Land staar hans Kone og seks Børn og raaber med graad-

fyldte Stemmer ud til ham, at han, deres eneste Forsørger, skal komme i Land, inden det bliver for sent.

Han siger da til Pigen, som endnu er ved Bevidsthed, at han ikke tør vove sig yderligere ud, og at hun maa »give sig Gud i Vold«.

Pigen svarer ham med en i et saadant Øjeblik sjælden Selvbeherskelse, at han først og fremmest maa tænke paa sin Kone og sine Børn og ikke paa hende, den fremmede. Men nu er hendes sidste Kræfter ved at svigte, og hun raaber fortvivlet: »Nu synker jeg!« Hendes frygtelige Stilling gaar ham saaledes til Hjerte, at han gør en sidste Anstrengelse og kommer hende saa nær, at han kan naa at kaste en Løkke af Tovet om hendes ene Haandled. Derefter kryber han forsigtigt saa langt væk fra hende, at han kan naa at stramme Tovet, og derpaa haler han til og faar hende ogsaa trukket op paa Isen. Ved nu fremdeles at kravle med Stagen under Brystet lykkes det ham at slæbe Pigen med til Land.

Hun var meget syg af Kulde og Skræk, men kom snart i en varm Seng og blev plejet saa godt, Huset formaaede det. Og næste Dag var hun helt vel igen.

Hendes udholdende Redningsmand fik sine Hænder slemme skaaret i Isen, men kom ellers ikke noget til. Hans Bedrift blev snart bekendt vidt og bredt omkring.

I Strøm og Is paa Fjorden.

Nytaarsdag 1883 var der i Randers en lille Dreng paa ni Aar, som havde taget Udgangsbillet for at gaa paa Eventyr paa egen Haand.

Maalet var naturligvis Havnen med Skibene, som altid øver en særlig Tiltrækning paa alle raske eventyrlystne Dreng. Og hvad mere var, i Havnen var der desuden Is. Dejlig Is til Glidebane. Det skulde rigtignok blive »spænd«. Han tog snart Tillob og fik sig en Glidetur. Om igen! Og i susende

Fart kurede han langt, langt ud. Men da begyndte Isen at knage mere og mere. Det var ham umuligt at standse, og snart efter styrtede han med et Skrig i en Vaage. Han forsøgte at kravle op, men Isen gik i mange Stykker. En stærk Strøm midt i Fjorden førte ham hastigt af Sted, udad, bort fra Havnen. Snart tabte han Bevidstheden — — — og huskede fra nu af intet, før han nogen Tid efter slog Øjnene op hjemme i sin Seng og mærkede, at hans Fader lagde nogle varme Stykker om hans Fødder.

Samme Dag var en ung Kommis tillige med mange andre ude at løbe paa Skøjter langs Fjordens Bred. Allerbedst som han løb, fik han Øje paa en stor Flok Mennesker et Stykke borte paa Isen. Han løb derhen og spurgte, hvad der var i Vejen og fik at vide, at nogle af dem havde opdaget, at en lille Dreng kom drivende med Strømmen midt ude i Fjorden. Drengen var da bleven ført henved 200 Meter bort fra Havnen.

Kommisen spurgte nu, om ingen havde i Sinde at redde Barnet, hvortil flere svarede, at det hverken turde eller kunde de.

Han tog da i en fart sine Klæder af og løb derpaa ganske nogen hen imod det aabne Vand, hvor Drengen laa.

Mellem det aabne Vand og den faste Is var der imidlertid et 4 Meter bredt Bælte af tynd Is, som brast under ham, og ved at falde igennem blev han noget forskaaet. Han svømmede nu ud mod Barnet, som da laa lidt under Vandets Overflade, ovenpaa hvilken dets Hue flød. Han dykkede efter det og fik det ogsaa op over Vandet, men følte sig nu saa udmattet, at han atter maatte slippe det. Straks derpaa blev han imidlertid efter eget Sigende »saa stærk«, dykkede paa ny og fik ogsaa fat i Drengen.

Men hvorhen skulde han svømme med ham?

Det omtalte tynde Isbælte vilde hindre ham i at vende samme Vej tilbage, som han var gaaet ud fra. Der var ikke andet at gøre end at forsøge at svømme mod Strømmen op mod Havnen. Og det begyndte han nu paa, hvor haabløst det end saa ud.

Paa samme Tid var en Fisker i sin Baad ude paa Fjorden

for at stange Aal. Han havde med Forbavselse set en nogen Person løbe hen over Isen, og han sluttede straks deraf, at der maatte være sket en Ulykke. Han skyndte sig derfor at ro til og opdagede ogsaa snart Redningsmanden med Barnet kæmpende i Strømmen. Det varede ikke saa længe, før han var tæt ved dem, og nu blev først Drengen og derpaa Redningsmanden hjulpet op i Baaden.

Saa vel Fiskeren som Kommisen troede, at Drengen var død, da han var ganske sortblaa og havde Fraade om Munden. De lagde ham paa Maven paa Toften og gned ham. Der løb derved Vand ud af Munden paa ham, og der høstes en uarticuleret Lyd.

Baaden brød derpaa gennem det tynde Isbælte og kom ind til den faste Is, hvor nogle af de tilstedeværende tog sig af Drengen og bragte ham hjem.

Redningsmanden tog hurtigt noget af sit Tøj om sig og ilede derpaa hjem i Seng. Han tog ingen Skade af den kolde Svømmetur.

Senere blev han fejret og hædret af hele Byen for sin Bedrift.

Inde under Isen paa en Mergelgrav.

Naar en Mo'r i den store By siger Farvel til sin lille Dreng eller Pige, naar de om Morgen skal i Skole, plejer hun vel som oftest at tilføje: »Og husk nu at passe paa Sporvognene og Bilerne!«

Ude paa Landet hedder det derimod: »Pas paa Mergelgravene og gaa langt uden om dem!« Jeg har da ogsaa paa Landet set Børn gaa i en stor Bue uden om et saadant fælt Vandhul, selv om den slagne Vej førte lige forbi det. Men saa forsigtige er desværre ikke alle Børn paa Landet.

En Dag i Vinteren 1911 havde fire Skoledrenge fra otte til ti Aar gamle af deres Lærer faaet Lov til i et Frikvarter at løbe hen at glide paa Isen paa en Mergelgrav, som laa nær ved Skolen. Isen var tyk og sikker nok, og Vandet var ikke

dybere, end at de sagtens kunde bunde. Men tæt ved laa imidlertid en anden større Mergelgrav, hvor der nylig var blevet iset, og en af Drengene, den 10-aarige Carl, kunde naturligvis ikke dy sig, men skulde ogsaa prøve Isen paa den. Han tog Tilløb til en ordentlig Glidetur, men da han derpaa kom kurende ud mod Midten, faldt han over en Revne i Isen, rutschede liggende lidt videre, indtil han lige med eet faldt igennem, idet han slog en Kolbøtte i Vandet. Han kom dog snart igen op med Hovedet og forsøgte nu at kravle op paa Isen, men den gik itu. Og han sank mere og mere, medens hans lille 8-aarige Broder stod grædende paa Bredden, kaldte paa ham og sagde, at han skulde komme op af Vandet.

De to andre Drengene styrtede straks hen til Skolen og fortalte, hvad der var sket.

Læreren og hans Hustru løb hurtigst muligt af Sted for at hjælpe. Da de kom til Mergelgraven, var Carl forsvundet fra Vandets Overflade.

Hustruen løb nu straks til nærmeste Gaard for at faa sendt Bud efter Lægen.

Læreren var en god Svømmer, men var nu en Mand paa henved 60 Aar og havde desuden et stift Ben. Han gik straks ud paa Isen, lod sig plumpe i Hullet, hvor igennem Carl var faldet, og tog for sig med Hænderne under Vandet og Isen. Men det var ham umuligt at opdage Drengen. Kun hans Hue fik han fat i. Læreren stod i Vand omtrent til Halsen og maatte derfor snart gaa op for at hvile sig et Øjeblik paa Kanten af Mergelgraven.

Saa hurtigt, som han kunde, gik han derefter atter ud, og nu opdagede han Carl inde under den temmelig blanke Is, idet han kunde skimte hans Ansigt igennem den. Drengen laa en Alen fra Hullet.

Læreren lagde sig nu paa Maven paa Isen, rakte sin Arm ind under den og fik ogsaa fat i Carls Arm. Han fik ham trukket ud, halet op og bragt hen til Kanten af Mergelgraven.

Drengen var fuldstændig som livløs og helt sortblaa i Ansigtet. Hans Fader, som boede tæt derved, og som havde set,

at der var noget paa Færde, kom netop nu til Stede. Ved at se sit Barns livløse Udtryk troede han straks, at det var ganske haabløst at forsøge paa at faa det kaldt til Live igen. Men Læreren, som var i Besiddelse af en sjælden Udholdenhed og Vilje, begyndte øjeblikkelig at foretage Oplivningsforsøg. Drengen havde da ligget en fem Minutter under Isen.

Snart strømmede Vandet ud af Næsen og Munden paa Carl, og da Læreren havde arbejdet med ham nogle Minutter, kom der gurglende Lyde, først nede fra Maven og senere fra Brystet og Halsen. Da han tilsidst hørte en klagende Lyd, bad han Drengens Fader om at bære ham hjem til Skolen. Faderen begyndte nu saa smaat at haabe paa at faa sin Dreng til Live igen. Da de var kommet til Skolen, fik Carl de vaade Klæder af og et varmt Tæppe om sig, og Læreren Hustru og en anden Dame gned ham med varme, uldne Stykker.

Først nu tænkte Læreren paa at klæde sig om efter den langvarige iskolde Tur.

Lægen kom snart efter til Stede. Han lod Damerne fortsætte med Gnidningen. Desuden fik Drengen noget varmt at drikke. Men først efter to Timers Forløb kom han nogenlunde til Bevidsthed.

Senere kunde han gaa hjem tillige med sin Moder. Hun har vist den Dag været endnu mere glad end sædvanlig for at holde sin lille Drengs Haand i sin.

Hvor let kunde han ikke ogsaa have været død, hvis ikke Læreren havde vist sig saa snarraadig og udholdende, idet han straks begyndte og stadig fortsatte med at genoplive den lille Carl.

En Moder sætter Livet til for sin Dreng.

I Januar Maaned 1911 fik en 12 Aars Dreng ude paa Landet paa Fyn af sin Moder Lov til at gaa ned paa Byens Gadekær for at prøve at løbe paa et Par nye Skøjter, som han lige havde faaet foræret.

Han var alene paa Isen og løb først lidt omkring, hvor

den var sikker. Men da han snart efter vovede sig længere ud, hvor der var dybt, begyndte Isen at knage. Han forsøgte ved en hurtig Drejning at komme bort fra det farlige Sted; men det lykkedes ikke. Han faldt igennem, raabte højt om Hjælp og forsøgte at kravle op paa Isen, som imidlertid stadig brast itu. Svømme kunde han slet ikke.

Hans Moder, som var alene hjemme, blev kort efter, at hendes Dreng glædestraalende var taget af Sted med sine Skøjter, opskræmmet ved, at en gammel Kone, der havde hørt Nødskrigene, kom løbende og raabte: »Drengen drukner!«

Næppe havde Moderen hørt dette, før hun styrtede ned mod Gadekæret og ud paa Isen mod sin Dreng, idet hun desværre aldeles glemte at tænke paa, hvorvidt hun kunde bunde, eller paa at tage en Stige, et Tov, en Lægte eller en Stage med sig. Hun faldt snart igennem Isen i Nærheden af sin Dreng, og hun maa omtrent med det samme have tabt Bevidstheden. Thi da en Mand i Landsbyen, en 50-aarig Skomager, som ligeledes havde hørt den gamle Kones Raab, straks derefter kom løbende til med en Stige, saa han Moderen ligge med Ansigtet over Vandet, men hun gav ikke den mindste Lyd fra sig og bevægede kun svagt den venstre Arm.

Drengen laa derimod endnu og pladskede.

Skomageren lagde sig nu paa Knæ paa Isen og skød efterhaanden Stigen, som kun var 2 à 3 Meter lang, foran sig ud mod Drengen, som laa nærmest ved Land. Men idet han tilsidst lagde sig helt forover for at skubbe Stigen hen til Drengen og derved trække ham til sig, brast Isen, og han faldt selv i Vandet. Han forsøgte at kravle op, men kunde ikke, da Isen stadig gik itu. Han maatte derfor holde sig oppe ved at træde Vande.

Drengen havde imidlertid lykkeligt naaet at faa grebet fat i Stigen og var kommet til at ligge paa Brystet paa langs af den.

Hullet i Isen var $3\frac{1}{2}$ Meter langt og 1 Meter bredt, og der laa de nu alle tre, først Skomageren, dernæst Drengen og endelig Moderen, der var gaaet ud fra den modsatte Bred af Gadekæret.

Da nu Skomageren saa, at Drengen laa i forholdsvis god Sikkerhed paa Stigen, tænkte han paa at faa fat i Moderen. Men det var ham umuligt at komme hen til hende uden at risikere at vælte Drengen af Stigen.

Mange andre af Landsbyens Folk kom omsider til Stede, og en større Stige blev skaffet til Veje. Ved Hjælp af den reddedes baade Skomageren og Drengen i Land.

Moderen, hvis Klæder stadig saas i Vandskorpen, blev nu ogsaa trukket op ved Hjælp af en lang Stang med et Som i Spidsen. Men hun gav intet Livstegn fra sig. De rullede hende og forsøgte at aabne hendes Læber for at hælde Hofmanns-draaber i hende. Men forgæves. Ingen af dem kendte desværre til at anstille rigtige Oplivningsforsøg. De bar hende til Hjemmet, og Lægen, som der straks var sendt Bud efter, kom snart. Men det var for sent.

Hendes Dreng var derimod blevet reddet ved den aldrende Skomagers opofrende Optræden.

Gennem Isen paa en dyb Dam.

Midt om Vinteren i 1878 var fem Arbejdsmænd beskæftiget med at ise paa en stor Dam ved den bekendte Herregaard Glorup paa Fyn.

Ved den Side af Dammen, hvorfra de havde begyndt Isningen, dannedes Bredden af en lodret Stensætning. Her stod to Mand og halede Isstykkerne i Land, efterhaanden som de blev hugget løse af en tredje Mand ude paa Dammen. De to andre læssede Isen paa en Vogn.

De havde iset et saa stort Stykke af Dammen, at der var 14 Meter aabent Vand mellem Stensætningen og det Sted paa Dammen, hvor Isen blev hugget løs. Pludselig og ganske uventet gik Isen nu i Stykker, og Manden, som stod derude, faldt igennem. Det lykkedes ham ikke engang at faa fat i Kanten af Isstykkerne, saa han derved muligvis havde kunnet holde sig oppe. Han kunde nemlig aldeles ikke svømme, og

da Dammen paa det Sted var 3 Meter dyb, og der var 1 Meter Dynd, saa det jo meget sort ud for ham.

Hertil kom, at heller ingen af hans fire Kammerater kunde svømme og derfor heller ikke hverken kunde eller turde vove sig ud efter ham, hvilket jo ogsaa blot vilde have gjort ondt værre. De løb forvirret rundt for at finde noget at række eller kaste ud til ham; men forgæves. Og alt imens raabte den ulykkelige derude ynkeligt om Hjælp og vilde naturligvis snart gaa til Bunds.

Imidlertid var hans Raab blevet hørt af en Husmand, som sad og huggede Sten et godt Stykke borte derfra. Han løb hastigt hen til Dammen, hvor han lige netop naaede at se den forulykkede synke under Vandskorpen.

Han kastede nu ufortøvet sin Frakke og sit Ur og gav sig end ikke Tid til at trække sine tunge Træskostøvler af. Derefter sprang han ud i det iskolde Vand og svømmede hen til det Sted, hvor den forulykkede var sunket. Det lykkedes ham at faa Tag i ham, og idet han med den ene Arm holdt hans Hoved over Vandet, svømmede han med ham ind mod Stensætningen.

Den druknende gav intet Livstegn fra sig. Redningsmanden var imidlertid blevet meget udmattet dels af Løbeturen og dels af Svømningen, og han maatte nu selv raabe om Hjælp.

Og heldigvis havde da endelig en af Arbejdsfolkene paa Land fundet en lang Lægte, som blev rakt ud til ham. Han greb fat i den og blev derpaa halet ind til Bredden med sin tunge Byrde. Her blev de saa begge trukket op.

Der blev øjeblikkelig gjort Forsøg paa at kalde den forulykkede tilbage til Livet, men det saa straks ud, som om det ikke skulde lykkes. Heldigvis opgav de ikke derfor Forsøget, men blev ved at arbejde med ham, saa godt som de kunde og forstod det. Og det traf sig saa heldigt, at de meget hurtigt fik fat i den nærmeste Læge. Til deres store Glæde kom deres Kammerat da ogsaa til Live igen. Dog varede det længe, inden han atter kom helt til Kræfter.

Den behjertede Redningsmand fik heldigvis ingen slemme Følger af den raske og livsfarlige Svømmetur.

Fejge Kammerater.

Et Par Lussinger.

Du kender vistnok af egen Erfaring den daarlige Kammerat, hvis største Fryd det er at faa andre i »Fedtefadet« eller føre dem paa »Glatiss«, medens han nok skal sørge for at hytte sit eget Skind, om ikke paa anden Maade saa ved at »stikke Halen mellem Benene« og rende sin Vej. Thi ligesaa stortalende han er, naar han ved, der ikke er noget at risikere, ligesaa fejg er han, naar der virkelig bliver Fare paa Færde.

Det skal jeg fortælle dig et Eksempel paa.

En Vinterdag var nogle Drengene truffet sammen i Østre Anlæg, og skønt det var store Drengene paa en 13—14 Aar, var nogle Stykker af dem saa dumme, at de vovede sig ud paa Isen paa Graven derinde, skønt den var meget skrøbelig.

»Kom bare herud! Er I bange!« raabte de nok saa vigtigt til de andre.

»Nej, vi har ikke Lyst til at falde igennem og drukne,« sagde et Par Stykker af de øvrige og gik deres Vej.

Men de tilbageblevne kunde nu ikke lade være med at vise, hvor »modige« de ogsaa turde være, og gik derfor ligeledes ud paa Isen. Straks efter faldt imidlertid en af dem, der først var gaaet ud, igennem. Og hvad gjorde nu alle de øvrige »modige« Kammerater? Ja, de søgte snarest muligt at liste helskindede i Land og derpaa løb de deres Vej, bort fra Anlægget. De forsøgte ikke engang saa meget som at raabe om Hjælp til den dumdristige, men nu ulykkeligt stillede Kammerat, som, ladet alene i Stikken, laa ude i Graven, 10 Meter fra Land, og skreg ynkeligt. Han kunde ikke bunde, da Vandet var $2\frac{1}{2}$ Meter dybt, men han holdt Hovedet oppe over Vandskorpen ved at hage sig fast til Iskanten.

En Officer i Uniform, som tilfældigvis kom gaaende gennem Anlægget, hørte Drengens Raab og løb til. Da han straks saa, at der maatte handles i en fart, kastede han ufortøvet sin Kappe og gik forøvrigt fuldt paaklædt ud paa Isen. Denne brast straks itu, saa at han maatte vade i Vand og Mudder det første Stykke. Isen blev nu tykkere, uden at den dog kunde bære;

han hævede sig op paa den og trykkede den itu med Brystet og arbejdede sig saaledes dels vadende og dels svømmende ud til Drengen. En Kæp, som han havde fundet paa Gravens Skraaning, havde han taget med sig, og den rakte han nu hen til Drengen, idet han raabte: »Tag fat, og hold fast!« Drengen greb ogsaa fat i Kæppen, hvorefter Officeren lagde sig paa Ryggen og svømmede i Land, idet han trak Drengen med sig. Han var flere Gange ved at blive stikkende fast i det dybe Mudder og de talrige sejge Plantetrevler, som fandtes der. Og hele hans fine Uniform blev naturligvis fuldstændig tilsolet.

Drengen var ved Bevidsthed og kunde staa og gaa, men var naturligvis noget benovet og forkommet efter den Omgang. Hans Redningsmand ærgrede sig med god Grund over, at en saa stor og gammel Dreng kunde finde paa saaledes at udsætte saavel sit eget som andres Liv for Fare. Han ruskede derfor Drengen lidt og gav ham et Par Lussinger.

»Uha!« tænkte Drengen, »nu bliver det sidste nok værre end det første,« og han blev nu spillevende og tog Benene paa Nakken, det bedste han havde lært. Han var sikkert blevet kureret for Lysten til en anden Gang at vise sig »modig« paa Isen.

Hvor mange Voksne er der mon ikke, som fortjente at faa saadan et Par Lussinger, fordi de ofte tankeløst udsætter sig selv og andre for en Ulykke?

En Sorgens Dag.

En Vintermorgen i 1915, da jeg endnu lidt halvsøvnig, tog Avisen for at se de sidste Efterretninger fra Krigen, fik jeg tilfældigvis Øje paa en lille Notits med Overskriften »Isens Ofre«. Den indeholdt kun et Par Linier, som fortalte, at en 7-aarig Dreng var faldet gennem Isen paa en Mose og druknet, medens hans 8-aarige Søster var blevet reddet i sidste Øjeblik. Men da jeg havde læst det, blev jeg med eet lysvaagen. Thi det gik op for mig, at jeg kendte begge Børnene. Det var jo mine to gode Bekendte fra sidste Sommerferie, som jeg havde tilbragt

paa den lille skønne Ø, hvorfra Ulykkesbudskabet meldtes. Jeg læste Efterretningen igennem en Gang til. Jo, derværre, der var ingen Tvivl mulig. Det var dem. Jeg lagde Avisen fra mig. Krigen og al Døgnets Kiv og Kævl var blevet mig ligegyldig. Mine Tanker var langt borte ude paa Landet i en lille Landsby nærvæd Stranden, dér, hvor de to Børns Hjem var. Den lille, muntre Dreng havde ofte i Ferien været i Vandet sammen med mig, og jeg havde bestemt lovet ham at komme igen til næste Sommer og lære ham rigtigt at svømme.

Jeg besluttede, at jeg vilde sige min lille Ven det sidste Farvel og med det samme faa at vide, hvorledes »det hele« var gaaet til. Jeg tog derfor bort fra den larmende By, og efter en flere Timers Jernbanefart gik jeg om Bord i den lille Damp, som førte mig til Øen.

Ankommen hertil naaede jeg snart mit Bestemmelsessted, Landsbyen med det lille Hus, hvor Sorgen havde holdt sit Indtog. De to Børns Forældre var fortvivlede. Faderen, en kraftig, stovt Skikkelse, lod sig ikke mærke saa meget dermed som Moderen, der grædende udbrød: »Han var jo vores eneste Dreng! Og saa rask og flink! — Gudskelov, at vi da beholdt vores lille Pige.«

Forældrene førte mig ind i den inderste Stue. Dér laa han, den lille, blonde Sømandsdreng, hvidklædt, smykket med Vinterens sparsomme Blomsterflor.

Sammen med nogle af Landsbyens Folk gik jeg siden efter ned til Mosen, som var ganske tæt ved. Her over Isen laa tre Stiger i Forlængelse af hverandre, saa de naaede omtrent 50 Meter ud til Midten af Mosen. Derude stod en lille Slæde fastfrosset i Isen. Paa Bredden laa en Brandhage. Jeg fik nu følgende at vide om Ulykken:

Povl og Ellen — saaledes hed Børnene — var tillige med en endnu mindre Pige, uden at Forældrene vidste af det, taget ned til Mosen. Povl havde sin Slæde med, og staaende paa den stagede han sig frem paa Isen, medens Ellen løb bagefter. Pludselig brast Isen, Povl faldt baglæns i Vandet og forsvandt med det samme. Ellen faldt ligeledes igennem; men det lyk-

kedes hende at holde sig fast i Iskanten med den ene Arm. Hun raabte til den anden Pige, som stod inde paa Land, at hun skulde skynde sig at løbe efter Hjælp. Den lille Pige løb ogsaa straks af Sted og fortalte baade til Forældrene og Naboerne, at Ellen var faldet igennem Isen. Derimod talte hun ikke noget om Povl.

De Voksne styrtede naturligvis af Sted ned til Mosen, og en Mand kastede nogle Stager ud til Ellen. Hun turde imidlertid ikke røre sig det mindste af Frygt for at slippe Taget i Iskanten, og det lykkedes hende ikke at faa fat i nogen af Stagerne. Faderen og en anden Mand kom nu til med de omtalte Stiger. En af Mændene gik ud paa dem, idet han havde en Brandhage med sig. Han naaede ogsaa helt ud til Ellen og fik fat i hende med Brandhagen; men han kunde ikke trække hende op, fordi hun tønnede mod Iskanten. Desuden slog Isen store Revner, og Stigerne sank under Vægten af den temmelig svære Mand, saa der kom til at staa Vand op omkring dem. For ikke at gaa helt under maatte han derfor skynde sig i Land.

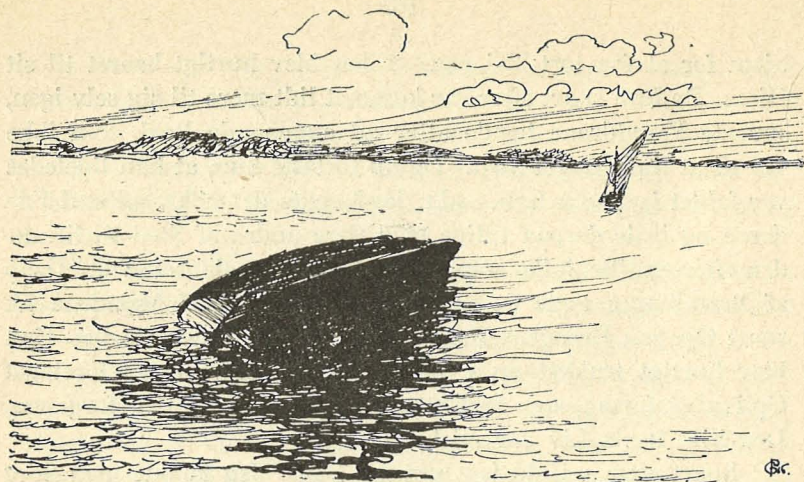
Heldigvis kom nu et ungt Menneske, en Sømand, til. Han vejede ikke saa meget og var desuden en god Svømmer. Han løb ud ad Stigerne og naaede snart ud til Hullet. Ellen laa imidlertid et Stykke ude og var lige ved at synke. Dristig sprang den unge Mand ud i Vaagen, hvor han ikke kunde bunde, svømmede hen og greb Pigen, og idet han holdt hende fast med den ene Haand, naaede han atter hen til Stigen, i hvis yderste Trin han tog fat. Han forsøgte at faa hende op paa Stigen, men formaaede det ikke. Liggende i Vand til Halsen holdt han nu i adskillige Minutter sig selv og Ellen oppe, indtil et Tov blev skaffet til Veje og kastet ud til ham. Det tog han om Livet, hvorefter de begge blev trukket op.

Mens han laa derude havde Børnenes Forældre, opfyldt af bange Anelser, flere Gange raabt ud baade til ham og Ellen, om Povl ikke ogsaa var faldet i. Men hertil svarede Ellen nej, forkommen og sanseløs som hun var. Og Redningsmanden kunde heller ikke se noget til Povl derude.

Efter at være kommet i Land skyndte Redningsmanden sig

hjem for at faa tørt Tøj paa. Ellen blev hurtigt baaret til sit Hjem. Da hun snart efter var kommet lidt mere til sig selv igen, spurgte Forældrene hende atter ud angaaende Povl, som ikke var til at finde noget Sted. Og nu fortalte hun, at han ligeledes var faldet igennem Isen. »Ja, jeg tænkte det nok,« udbød Faderen og ilede derpaa tillige med flere andre af Sted til Stranden efter en lille Jolle, som blev sat ud i Mosehullet. Ved Hjælp af Brandhager søgte de nu efter Povl, og en af Mændene fik snart Øje paa Drengens Haar nede i Vandet under Slæden. Han blev hurtigt trukket op i Jollen, og der blev straks foretaget Oplivningsforsøg, som fortsattes over en Time. Men forgæves. Den lille Povls Liv var udslukt.

Snart efter sejlede jeg bort fra Øen. Jeg tænkte med Sorg paa Dagens Oplevelse, som forekom mig endnu mere trist ved Tanken om alle de mange andre raske danske Børn, der mellem Aar og Dag frister samme Skæbne som den lille Povl.

*Redningsbedrifter, udførte ved
Sejladsumlykker.*

Under en kængret Baad paa Furesøen.

Furesøen! Ja, Navnet kender du vel. Om ikke andet Steds fra, saa i alt Fald fra Christian Winthers Digt: »Flyv, Fugl! flyv over Furesøens Vove!»

Maaske har du ogsaa været Gæst derude paa en sollys Sommerdag eller en frostklar Vinterdag. Men hvad enten du nu har været der om Vinteren eller om Vaaren, saa har du sikkert frydet dig over den herlige Natur og tænkt, at her findes i fuldt Maal Skønhed og Glæde, Fred og Ro og slet ingen Fare.

Dog, vogt dig! Om Vinteren lurer lumske Vaager paa den dumdristige Skøjteløber, og om Sommeren er de trefulde Kastevinde mange Lystsejleres Skræk. Og hvis Sejlsportsmanden ikke er kyndig i at styre sit Fartøj og dygtig til at svømme, kan det let hænde, at han kommer til at foretage sin sidste Sejlad paa Furesøen.

En Sommermorgen i 1902 sejlede en Fader tillige med sin 12-aarige Søn samt dennes jævnaldrende Kammerat ud paa

Furesøen for at drive Lystfiskeri. Op ad Formiddagen blev det noget skyet Vejr med ustadige Vinde, og det begyndte at trække op til Tordenbyger. De rebede derfor Sejlene og sejlede »for Slør« ad Hjemmet til. Da de befandt sig udfør »Næssepynten«, ca. 250 Meter fra Land, kom der imidlertid et pludseligt Vindstød i modsat Retning, af hvilken de sejlede. Baaden kængrede, slog helt om og vendte Kølen i Vejret, og de tre ombordværende slyngedes naturligvis ud i Vandet.

Faderen greb straks i den Retning, hvor han formodede, Drengene var. Han fik ogsaa fat i dem begge og holdt dem fast med den venstre Haand, medens han med den højre greb fat i Baaden. Han arbejdede nu af al Kraft paa at komme op paa Bunden af Baaden, men han formaaede det ikke, dels fordi han ikke turde slippe Taget i Drengene, og dels fordi han havde faaet et Tov, formodentlig Skødet til Sejlet, snoet om sit højre Ben. Liggende med Hovedet i Vandskorpen holdt han saaledes sig selv og begge Drengene oppe. Men kort efter drejede Baaden pludselig rundt, og han kom ind under den. Endnu et lille Øjeblik holdt han sin Søn i Haanden — men tabte saa Bevidstheden.

Ulykken var imidlertid blevet set fra en anden Baad, som befandt sig ca. 450 Meter borte, og ombord i hvilken befandt sig tre Herrer, som ligeledes var ude paa Lystfiskeri. De styrede nu skyndsomst hen imod Ulykkesstedet, medens en af dem, en Grosserer, som var en udmærket kyndig Svømmer, undervejs gjorde sig parat til at springe ud og blandt andet lagde sin Trøje og sit Ur fra sig.

Snart var de paa Siden af den kængrede Baad, ovenpaa hvilken de saa den ene af Drengene, Sønnens Kammerat, sidde. Det var nemlig lykkedes ham at redde sig derop, da Baaden drejede rundt. Han blev nu hurtigt bragt over i den anden Baad.

Grosserereren sprang nu ud og dykkede ned under den kængrede Baad for om muligt at finde de to andre forulykkede. Han fik ogsaa fat i den anden Dreng, Sønnen, som havde holdt sig fast i Bommen og sad i forholdsvis god Behold, og idet han

var ved fuld Bevidsthed, inde under Baaden, i hvis Bund der jo har været et luftfyldt Rum. Man tænke sig Drengens Forbavselse, da han lige med eet følte sig grebet af Redningsmandens stærke Arm. I Løbet af et Øjeblik blev han derpaa reddet op i Baaden.

Redningsmanden havde imidlertid, da han var nede under Baaden efter Drengen, mærket, at han med sin ene Fod havde rørt ved et Legeme. Han dykkede derfor straks igen ned, idet han formodede, at det var Faderen, som endnu laa dernede. Det blev en langvarig Dykning. Der gik ti Sekunder og ti til Hans to Ledsagere begyndte at blive ængstelige. »Han skulde da vel aldrig være blevet indfiltret i Baadens Tove eller have slaaet sig bevidstløs ved at støde mod et eller andet?« tænkte de. Men endelig dukkede han atter op, og han havde den bevidstløse Fader med sig. Denne havde imidlertid endnu det omtalte Tov om sit ene Ben og hang derved fast til Baaden. Medens nu de to andre Voksne holdt hans Hoved oven Vande, dykkede Redningsmanden ned for tredje Gang for at faa den forulykkedes Ben gjort fri, hvilket ogsaa lykkedes. Derefter var det jo forholdsvis let at faa ham op i Baaden.

Her tog de sig straks kyndigt af ham, og efter at han havde kastet en Del Vand op, begyndte han at gispe. De sejlede nu hjemad, hvilket imidlertid tog en tre Kvarters Tid. Skønt den ret urolige Sø i nogen Grad vanskeliggjorde Oplivningsforsøgene, kom Faderen temmelig snart til Bevidsthed i Baaden, og da de naaede Land, kunde han gaa, idet de andre støttede ham.

Redningsmanden blev hædret paa mangfoldig Vis. Han havde jo ogsaa vist et smukt Eksempel paa, hvor meget godt og nyttigt en dygtig Svømmer formaar at udrette. Han havde, som saa mange andre Redningshelte, holdt Ulykken og Sorgen borte fra et lykkeligt Hjem.

En skæbnesvanger Rotur.

En rask Dreng.

At komme ud at sejle og ro er en stor Fornøjelse for mange Dreng og Piger og unge Mennesker. Men der er ved en saadan

Lejlighed en Del vigtige Forsigtighedsregler at iagttage, saaledes som du kan læse det i Kapitlet »Badning fra Baad«. Først og fremmest maa man da kunne svømme. I modsat Fald kan det let komme til at koste en Livet. Det ser man desværre hvert Aar flere Eksempler paa, og følgende Tildragelse viser det samme:

Det var en herlig Søndag Aften ved Midsommertid, at et Selskab, bestaaende af en Dreng paa 13 Aar, en lille Pige paa 10 Aar samt en voksen Mand og to voksne Piger, vilde ro en Tur paa Aaen i en af vore Provinsbyer.

De roede glade op ad Aaen, som kun var en 8 à 9 Meter bred og 3 à 4 Meter dyb ude i Midten. De skulde skiftes til at ro, og da de derfor en Gang skulde bytte Plads i Baaden, rejste en af Pigerne sig op, lænede sig ud over Rælingen og lagde Hænderne paa den. Derved kom Baaden til at hælde stærkt, saa de alle gled over mod samme Side. Følgen blev naturligvis, at Baaden kæntrede, og at de alle fem faldt i Vandet.

De to voksne Piger samt den lille paa 10 Aar kunde ikke svømme. Den voksne Mand svømmede ganske elendigt, hvorimod Drengen var en ret flink Svømmer, trods det, at han var lille og spinkel.

De to Piger greb straks fat i Manden for at holde sig oppe. Han blev derved aldeles fortumlet, men slap dog fri af deres Greb og svømmede derpaa ind til Bredden for at redde sig selv.

Den ene Pige gik straks derefter til Bunds, medens den anden endnu holdt sig oppe et Stykke fra Baaden.

Hun blev her set af Drengen, som havde reddet sig ind til Baaden, og han forsøgte nu at skyde denne hen imod hende, for at hun kunde gribe fat i den. Men det mislykkedes, og hun sank straks efter til Bunds ligesom hendes Veninde.

Manden, som havde siddet og pustet lidt paa Bredden, svømmede nu atter ud til Baaden, som laa med Kølen i Vejret. Han og Drengen forsøgte ved fælles Hjælp at faa den paa ret Køl. Men den rullede en hel Omgang rundt, og Manden svømmede igen til Land.

Men hvad var det, som nu var kommet til Syne? Det var den lille Pige. Hun var nemlig ved Kæntringen blevet liggende paa Toften inde under Baaden og havde derinde i det lille luftfyldte Rum i Baadens Bund kunnet holde Hovedet oven Vande.

Drengen svømmede hen og greb hende, men hun klamrede sig fast til ham og trak ham med ned under Vandet. Han fik sig dog revet løs og kom op igen, og da den lille Pige ligeledes atter dukkede op, greb han hende omkring Armene, saa hun ikke kunde faa fat i ham, og slæbte hende hen til Baaden.

»Hold fast i Baaden!« raabte han til hende, og hun var saa fornuftig, at hun kunde skønne paa at gøre det. Han hjalp hende derpaa op paa Kølen, hvor hun laa forholdsvis sikkert. Han paalagde hende at ligge roligt et Øjeblik, medens han svømmede ind til Bredden for at hvile sig lidt.

Snart efter svømmede han atter ud til Baaden, som han nu skubbede saa nær ind til Bredden, at den voksne Mand kunde vade ud og tage imod den lille Pige, som saaledes var blevet reddet ved Drengens Ihærdighed.

De to voksne Piger kom først op senere ved andre Folks Hjælp, men Livet var da forlængst udslukket.

Hvor megen Sorg vilde ikke være undgaaet, hvis de havde kunnet svømme? Eller hvis Manden, som var med, havde kunnet bjerger dem de faa Meter ind til Bredden eller havde været i Stand til at dykke ned efter dem?

En god Kammerat.

En Søndag i August 1905 var tre unge Mennesker fra Fredericia taget ud paa en Sejltur i Lille Bælt.

I dette snævre Farvand gaar der som oftest en stærk Strøm snart i en og snart i en anden Retning.

Saaledes var det ogsaa Tilfældet den nævnte Dag. Og, hvad værre var for Sejladsen, det blæste tillige stærkt, Søen gik højt, og nu og da kom uberegnelige Kastevinde farende hid og did.

Det varede da heller ikke længe, førend en Braadsø slog ind over Baaden, saa den blev halvfylt med Vand. Samtidig kom en Kastevind hvirvlende. De unge Mennesker gav straks los paa Storsejlet, men lige efter kom der en ny Sø, som fuldstændig fyldte Baaden med Vand. De var nu klare over, at den vilde synke, og for saa ikke at blive indviklet i Sejlene eller Tovene sprang de alle tre over Bord for at redde Livet ved Svømning.

De var da en 5 à 600 Meter fra Land. Den ene af dem, som var en god Svømmer, var allerede kommet et godt Stykke mod Land, da han hørte Raab om Hjælp fra en af Kammeraterne, som næsten ikke kunde svømme, og derfor endnu befandt sig omtrent lige ved Ulykkesstedet, synkefærdig af Anstrengelse for at holde sig oppe.

Den gode Svømmer vendte nu straks om, idet han, som han senere sagde, »ikke kunde bringe det over sit Sind at forlade en Ven, som var i den yderste Nød«.

Da han naaede ud til den forulykkede Kammerat, fandt han ham bevidstløs og liggende med Hovedet under Vandets Overflade. Han greb fat i ham og holdt ham oppe ved at træde Vande.

Saa vel inde fra Land som fra nogle Baade havde man heldigvis iagttaget de unge Menneskers uheldige Sejlad, og flere Fartøjer var allerede paa Vej hen imod dem. En Motorbaad kom først til Hjælp, og den optog baade den druknende og hans Redningsmand. Denne var yderst træt, men havde dog trofast og udholdende holdt sig selv og sin Ven oppe, indtil Hjælpen kom. Men blot et Øjeblik til, og de vilde begge være gaaet til Bunds.

Saasnart de var kommet op i Baaden, blev der straks foretaget Oplivningsforsøg med den forulykkede, og efter at der var kommet Vand ud af Munden paa ham, kom han til Bevidsthed.

Den tredje Kammerat havde Besvær nok med at klare sig selv og blev optaget af en anden Baad.

Saaledes slap de alle tre fra det med Livet. Men hvor let

kunde det dog ikke være sket, at den ulykkelige Kammerat, som næsten ikke kunde svømme, ikke blot selv var druknet, men ogsaa var blevet Skyld i, at hans opofrende Ven havde sat Livet til?

Over Bord i det biscayiske Hav.

Den danske Marine har fra gammel Tid et godt Lov paa sig, og der er af danske Orlogsmænd udført mange Bedrifter, som viser, at hvor Dannebrog vajer fra Mastetoppen, der findes ogsaa som Regel djærve Mænd, som ikke kender til Frygt, selv om Stormen tuder, Havet brøler og Kanonerne tordner.

Blandt de danske »Mænd« findes ogsaa mange Redningshelte lige fra Matroser og helt op til Admiraler. Deres Liv og Færden fører jo med sig, at de maa være forberedt paa nu og da at faa at høre Raabet: »Mand over Bord!«

Sejrherrén fra Søslaget ved Helgoland, Orlogskaptajn E. Suenson, førte i Sommeren 1865 Fregatten »Niels Juel« paa et Togt til Middelhavet. Medens den stolte Fregat pløjede den biscayiske Havbugts som oftest urolige og af mange Søfarende frygtede Bølger, skete der en Dag det Uheld, at en Lærling styrtede over Bord, idet han faldt ned fra Fokkevantet. Han kunde ikke svømme, og det er jo ikke til at forstaa, at han var kommet med paa saadan en Tur uden først at have faaet det lært. Han kom selvfølgelig nu i en forfærdelig Fare, og Bevidstheden om, at der ogsaa findes Hajer i det nævnte Farvand, gjorde jo ikke Opholdet i Vandet hyggeligere.

En Officer, som opholdt sig paa Dækket, sprang heldigvis straks fuldt paaklædt ud fra en Højde af 16 Fod for at redde Lærlingen. Straks efter blev der kastet en Redningskrans ud, og Mandskabet begyndte at fire Bagbords Slup i Vandet. Det lykkedes Officeren at naa hen til Lærlingen, at gribe ham og at holde ham oppe. Imidlertid blev Redningsmanden efterhaanden noget udmattet, og en anden Officer sprang derfor ligeledes fra Dækket ud i Havet for at hjælpe til. Ved hans Bistand

fik de derpaa alle tre fat i Redningskransen. Her holdt de sig oppe, indtil Sluppen fra Fregatten kom til og fik dem bjerget.

Lægen paa Fregatten tog sig straks af Lærlingen, som efter at have kastet en Del Vand op snart forvandt Følgerne af den uventede Oplevelse.

I Storm og Strøm ved Sydfyn.

En saa smilende Natur som den, der findes ved Svendborg, Faaborg og paa de syd derfor beliggende Smaaøer, træffer man ikke let Magen til. Om Sommeren vimler det da ogsaa med Sejlere i Farvandet, og Badegæster og mange andre besøgende strejfer rundt i de herlige Omgivelser eller boltrer sig i Vandet.

Men ogsaa her hænder det ikke saa sjældent, at Stormen og Strømmen overrasker de intet anende eller uforsigtige Menneskebørn og fortæller dem, hvor let deres Liv kan komme til at »hænge i en Traad«, hvis de ikke passer paa at tage sig i Agt.

En Sommerdag vilde en Læge fra Faaborg sejle over til Avernakø for der at foretage Vaccination. Nogle af hans Bekendte tog med paa Turen, som foretoges i en mindre Skonnert. Det gik ogsaa godt lige, indtil de var tæt ved Øen. Saa løb Baaden nemlig paa Grund, blot et lille Stykke fra Landgangsbroen.

De ombordværende raabte nu til en Dreng paa 15 Aar, som stod inde paa Land, at han skulde stage en Pram ud til dem. Ved Hjælp af den vilde de saa prøve paa at komme i Land.

Drengen begyndte ogsaa at stage Prammen ud mod Lægens Baad; men da det den Dag blæste en stærk Fralandsstorm og gik en stærk Strøm, drev Prammen straks af Sted ud ad Havet til.

Drengen blev naturligvis bange, tabte Besindelsen og faldt over Bord med Stagen i Haanden ca. 200 Meter fra Land og 300 Meter fra den grundstødte Baad.

Det viste sig snart, at han ikke kunde svømme, og han blev af Strømmen ført længere og længere bort.

En Løjtnant, som var i Følge med Lægen, kastede nu Tøjet, og skønt flere fraraadede ham det, sprang han ud og

svømmede hen imod den stakkels Dreng, som kun havde Stagen at holde sig oppe ved og nu laa og kæmpede med Døden.

Efter en 10 Minutters Forløb naaede Løjtnanten ham og fik fat i ham. Han holdt ham nu oppe ved at træde Vande. Strømmen var saa stærk, at det var umuligt at bjerpe op imod den, og Løjtnanten maatte holde den forulykkede oppe et Kvarter. I Løbet af den Tid var Baaden kommet løs og var sejlet hen imod ham. Der blev derpaa kastet en Line ud til ham, og ved Hjælp af den kom nu baade Drengen og han selv om Bord.

Drengen var endnu nogen Tid efter uden Bevidsthed, men da der jo var kyndig Hjælp til Stede, kom han snart til sig selv igen.

Kaproernes Tur over Smaalandsbugten.

En Junimorgen 1907 sejlede tre Kaproningsbaade ud fra Næstved Havn for ad Susaaen over Karrebæksminde at sejle over Smaalandsbugten til Knudshoved (Spidsen af den lange, smalle Halvø, som skyder sig ud fra Vordingborg).

De to af Baadene naaede ogsaa velbeholdne over til Knudshoved nogen Tid efter hinanden, hvorimod den tredje Baad, hvis Besætning bestod af seks unge Mænd, endnu ikke var at se.

De allerede ankomne Roere befrygtede derfor, at der skulde være tilstødt deres Kammerater en Ulykke, hvorfor nogle af dem straks igen stak til Søs for at se efter den savnede Baad.

Efter nogen Tids Søgen vendte de imidlertid tilbage. De havde ikke set det mindste hverken til Baad eller Kammerater. Heller ikke ved at afsøge Strandbredden i saa stor Udstrækning som muligt fandt de Spor af de eftersøgte.

Imidlertid forekom det Opsynsmanden paa Knudshoved, at han hørte Raab om Hjælp ude fra Havet, hvilket han gjorde Roerne opmærksomme paa. Og ved at se i hans Kikkert op-

dagede de nu et Menneske, som svømmede derude i den temmelig stærke Bolgegang, vel en ca. 700 Meter fra Land. De tænkte straks, at det maatte være en af de savnede Kammerater og gjorde sig hurtigst muligt parate til at yde Hjælp.

Deres Baade laa imidlertid temmelig langt borte fra det Sted, hvor de i Øjeblikket befandt sig. Nogle af dem løb af Sted for at gøre en af Baadene klar til at gaa ud. Samtidig kastede en af dem, som var en særlig god Svømmer, sin Rodragt for at svømme ud til den forulykkede, idet han frygtede for, at det skulde vare for længe med Baaden.

Han vadede først et Stykke ud. Derefter maatte han svømme lidt, indtil han naaede en Revle, paa hvilken han fik Fodfæste. Her saa han sig omkring for at orientere sig, thi hans Foretagende var yderligere vanskeliggjort derved, at han ikke selv kunde se den forulykkede, men maatte vejledes i den rigtige Retning ved Tegn fra Opsynsmanden inde paa Land. Han svømmede ufortrødent videre, og endelig kom han den forulykkede saa nær, at han kunde se ham. Og ganske rigtigt! Det var den ene af de seks savnede Kammerater.

Han var meget medtaget og klagede sig, hvilket ikke var saa mærkeligt, da han havde været over to Timer i Vandet. »Han nærmest sad op i Vandet, med Benene trukket op under sig, Armene udstrakte frem for sig og Hovedet hvilende mod den ene Skulder.«

Redningsmanden raabte til ham, at han skulde forholde sig rolig, tog ham derefter bagfra, lagde ham i Bjergestilling og begyndte at svømme mod Land med ham. Den forulykkede var saa fornuftig, at han laa roligt og trak Vejret meget dybt, og efter en Stunds Forløb kunde han endog selv hjælpe lidt til med at komme frem.

Omsider naaede de den omtalte Revle, hvor de standsede. Den forulykkede kunde ikke staa, men maatte holdes oppe.

Medens de stod her og pustede lidt, kom den Baad til Stede, som var blevet gjort klar til Hjælp. De aftalte nu, at den skulde sejle videre udad for at søge efter de fem andre Kammerater.

Redningsmanden bjergede derpaa sin Kammerat det sidste Stykke, og da han kom til Fladstranden og kunde vade, bar han ham i Land og lagde ham i Græsset. Her var Opsynsmanden til Stede med noget tørt Tøj og Portvin, og den reddede begyndte lidt efter lidt at »blive Menneske« igen, ligesom ogsaa Redningsmanden snart overvandt Følgerne af Sindsbevægelsen og Anstrengelserne.

Snart efter vendte Roerne tilbage. De havde fundet den savnede Baad — men tom. Kun nogle Klædningsstykker og forskellige andre Genstande fandt de.

Den reddede Roer var nu kommet saa meget til sig selv igen, at han kunde fortælle følgende om sine fem Kammeraters Skæbne: Da de var kommet midtvejs paa Bugten, blev deres Baad paa Grund af den høje Sø til Dels fyldt med Vand. De besluttede derfor at ændre Kursen. Men herved kom en af Roerne til at »fange en Ugle«, og i samme Øjeblik slog en Bølge ind over Baaden, saa den kæntrade, og de faldt i Vandet alle seks. De gjorde flere Forsøg paa at komme op paa den kæntrade Baad, men det var forgæves. Derefter søgte de, idet de svømmede sammen to og to og havde Aarerne til Hjælp, at naa Land, medens de flere Gange raabte om Hjælp. De blev imidlertid snart mere eller mindre trætte og begyndte at synke, og efterhaanden druknede alle hans fem Kammerater.

Han alene var i Stand til endnu en Tid at fortsætte Svømningen, raabende om Hjælp, og blev jo endelig ogsaa reddet, efter at have svømmet omkring i to Timer.

Over Bord paa Ringkøbing Fjord.

En Aften i Juni 1900 sejlede to Fiskere ud paa Ringkøbing Fjord for at drive Aalefiskeri. En 11-aarig Dreng, en Søn af en af dem, var med i Baaden. De fiskede med Slæbevod, og efter at de havde fisket et Par Timer, og Klokken var blevet

henved ti, begyndte de at »spille« Voddet ind. Det foregik paa den Maade, at begge Fiskerne stod nede i Lasten og trak i Haandspillet, medens Drengen stod paa Agterdækket og halede i nogle Vodliner.

Men herunder faldt Drengen over Bord, idet han gled og fik Overbalance. Hans Fader var den første, som lagde Mærke til, at han var forsvundet fra Baaden, og saasnart han opdagede det, standsede han pludselig Spillet og sagde det til den anden Fisker. Denne var en flink og kraftig Svømmer, hvorimod hverken Faderen eller hans overbordfaldne Søn kunde svømme.

Der var ingen Tid at spilde, og iført Olietøj og Træskostøvler sprang Fiskeren straks i Vandet og svømmede hen imod Drengen, som laa et Stykke derfra og arbejdede fortvivlet for at holde Hovedet oven Vande.

Det lattede ordentligt for den lille Fyr, da han nu snart efter blev grebet og holdt oppe af Fiskerens stærke Arm.

Hans Fader i Baaden havde imidlertid tabt baade Næse og Mund og ikke engang haft saa megen Aandsnærværelse, at han havde kunnet skønne paa at kaste Ankeret ud for at standse Baaden, som derfor var drevet 100 Meter bort fra Drengen og hans Redningsmand. Denne raabte nu til Faderen: »Stop! Stop! Kast Ankeret ud!« og Baaden blev endelig ogsaa standset.

Redningsmanden begyndte nu at bjerge Drengen, idet han hele Tiden passede paa at holde hans Hoved godt oppe, for at han ikke skulde faa Vand i sig og tabe Bevidstheden, hvilket heller ikke skete.

Skønt der var temmelig stærk Søgang, lykkedes det ham at naa hen til Baaden, hvor de saa begge kom op.

At Redningsmanden var en Del udmattet, vil selv den bedste Svømmer kunne forstaa.

Voddet blev nu trukket op, og de sejlede derpaa skyndsomst hjemad, idet de sad og tænkte paa deres alvorlige Oplevelse.

Han blev dernede.

Den i forrige Fortælling nævnte Redningsmand var 14 Aar senere en tidlig Morgen først i April tillige med en Kammerat taget ud paa Stadil Fjord for at røgte Aalebundgarnene.

Det blæste en stiv Kuling, og de førte Sejl paa Baaden, en saakaldet »Syljolle«. Medens han nu selv sad ved Roret og styrede, sad hans Kammerat midt i Baaden. Undervejs skulde de passere en farlig Grund i Fjorden, hvor de maatte huske paa at forandre Retning. Da de havde sejlet en Stund, spurgte Fiskeren sin Kammerat, om de ikke snart var nær ved det Sted. Han kunde nemlig ikke selv se i den Retning, da Sejlene spærrede Udsigten.

Kammeraten rejste sig op, saa ud over Vandet og sagde, at de godt kunde »løbe et Stød« endnu. Men idet han atter vilde sætte sig ned, fik Baaden en »brat Overhaling« af en Sø og kom til at slingre stærkt.

Kammeraten, som havde fladbundede Træsko paa, kunde ikke staa fast paa den af Fiskesnavs slimede Bund, men gled og styrtede bag over ud i Vandet, som var $2\frac{1}{2}$ Meter dybt.

Raadsnar, som han var, strakte Fiskeren i Baaden hurtigt i Forbifarten Armen ud efter den anden for at gribe ham, men han naaede det ikke. Han skyndte sig derpaa at kaste en Baadshage ud til ham, for at han kunde holde sig oppe ved den, da han nemlig slet ikke kunde svømme. Ankeret blev nu i en Fart hevet ud, og Baaden blev standset en 40 Meter fra den forulykkede Kammerat, som laa og holdt sig oppe ved Hjælp af Baadshagen.

Fiskeren sprang derpaa fuldt paaklædt ud i Vandet, svømmede hen til den forulykkede og sagde til ham, at han endelig maatte lade være med at klamre sig fast til ham.

Men i Stedet for nu at gribe den druknende bagfra, greb Fiskeren med sin højre Haand fat i hans venstre Side under Armen for at »hale ham op«. Og den druknende var saa ufor-

nuftig, sanseløs og angst, at han i samme Øjeblik slyngede sin højre Arm op og greb Fiskeren i Ryggen, og da han desuden var en meget høj og svær Mand, trak han ham med sig til Bunds.

Fiskeren troede allerede, at hans sidste Stund var kommet, da det i yderste Øjeblik lykkedes ham at gøre en »omdrejende Bevægelse« nede paa Bunden, hvorved han kom fri af den forfærdelige Omklamring og derefter atter kom op og fik Luft.

Men han var nu saa udmattet af Svømningen, Kampen og Dukkerten i det iskolde Vand, at han tvivlede om, at han kunde frelse sig selv hen til Baaden. Med stort Besvær naaede han dog derhen.

Den ulykkelige Kammerat saa han ikke mere noget til. Han var blevet dernede.

Fiskeren skyndte sig nu at sejle hjem efter først at have taget »Landkending« af Ulykkesstedet for senere at kunne finde den døde.

Da han kom hjem, gik han til Sengs og maatte ligge nogen Tid, før han igen blev rask.

Som det desværre saa ofte sker, saaledes havde ogsaa her et Menneske maattet bøde med Livet, fordi han ikke kunde svømme.

Og en forøvrigt god Svømmer havde ikke alene maattet opgive at redde en forulykket, men havde endogsaa nær selv sat Livet til, fordi han hverken kendte til Frigørelsesgrebene eller til den vigtige Regel, at man altid skal søge at gribe en druknende bagfra.

En uhyggelig December-Aften ved Bornholm.

Der strander hvert Aar adskillige Skibe ved de danske Kyster, og vore Fiskere og Redningsmænd har udført utallige fare-

fulde Bedrifter, som har skaffet dem et godt Ry hos alle søfarende Nationer. Disse Bedrifter udføres imidlertid hovedsagelig fra Baad og vedrører altsaa strengt taget egentlig ikke Svømning. Men det er da indlysende, at det er i allerhøjeste Grad værdifuldt for saadanne Mænd at være gode Svømmere. Thi hvor let kan de ikke falde i Vandet, ved at Baaden kæntrer, og hvor ofte kan de ikke i det hele taget faa Brug for Svømmefærdighed?

Og nu skal du høre om en Daad, som to Fiskere vovede at udføre, netop fordi de kunde svømme godt.

Det var en December-Aften lige op ad Jul i 1867, at en Skipper fra Faaborg med sin Jagt, der var lastet med Hvide, grundstødte ved Bornholm ca. en Kabellængde (ca. 200 Meter) fra Land.

Det var et Herrens Vejr. Stormen og Havet rasede, og en klam Taage indhyllede alt i et ravende Mørke.

Skipperen og de to Mand, som han havde med sig, var ilde stedt paa deres dødsdømte Skude. Først forsøgte de at redde sig i Land i deres Jolle. Men den var jo kun at regne for en Nøddeskal, og den kæntrade straks og blev slaaet i Stykker. Kun med Nød og næppe kom de igen op paa Jagten, som utvivlsomt snart vilde blive sønderslaaet, idet den ene store Sø efter den anden skyllede hen over den.

Fortvivlede raabte de om Hjælp.

Inde paa Land havde nogle Fiskere imidlertid hørt deres »skærende Nødraab«. Men paa Grund af Mørket og Taagen var det umuligt at se det mindste af, hvad der foregik ude paa Skibet.

Der blev nu omsider fra det nærmeste Baadleje paa en Vogn bragt en lille Fiskerjolle til Strandingsstedet. Men det syntes halsløs Gerning at vove sig ud til Vraget i den. Ikke alene var Søen høj, men Klipper og store Sten laa spredt rundt omkring, og det var umuligt at se at tage sig i Agt for dem.

Omsider kom der dog to unge, raske Fiskere til Stede, som besluttede at vove sig ud, idet de i Nødstilfælde stolede paa, at de var gode Svømmere.

Baaden blev sat i Vandet, og de to Mænd forsvandt snart med den ud i Mørket.

De øvrige Fiskere paa Land ventede nu i Spænding paa, hvad der vilde ske. Intet kunde de se, men uophørligt lød Nødraabene ude fra Vraget.

Men da hørte Skrigene op lige med eet. Kun Stormens Hylen og Havets Brusen høstes. Hvad var sket? Var de ulykkelige paa Skibet mon blevet opslugt af Bølgerne, eller var de to tapre Fiskere naaet ud til dem?

Efter et Kvarters Forløb kom Svaret. Baaden dukkede atter frem af Søen og Mørket, og der var nu fem Personer i den.

De tre skibbrudne var meget forkomne, men Fiskerne tog sig af dem paa bedste Maade.

Ved Midnatstid var Skibet ikke mere til. Stormen og Søen havde i Forening gjort det af med den gamle Skude fra Faaborg. Og næste Dags Morgen var der ingen, som kunde se, hvor Vraget havde staaet.

Det var saaledes i sidste Øjeblik, at de tre skibbrudne var blevet reddet af de to modige Fiskere.

I Brændingen ved Bovbjerg en Oktober-Aften.

Da Skonnerten »Mathilde« af Holbæk i Oktober 1881 var for hjemgaaende efter en Tur til Frankrig, blev den udfor Jyllands Vestkyst overfaldet af svære Storme. »Alt ovenstaaende blev slaaet bort. Støtterne knækkede, Skandækket skørnede, og Skibet blev meget læk.«

For at redde Livet besluttede Skipperen i Samraad med Besætningen, som bestod af fire Mand, at sætte Skibet paa Land, og en Aften løb det da ogsaa paa Grund ved Bovbjerg, hvor det blev staaende indenfor Revlerne. Snart efter væltede det udefter, og de ombordværende maatte redde sig op i Rigningen.

Men da Stormen rasede vildt, og de høje Søer uophørligt slog hen over dem og Skibet, vilde de snart være fortabte.

Inde fra Land søgte Beboerne at hjælpe de skibbrudne, saa godt de kunde. En Raket blev afskudt, men paa Grund af Mørket kunde Linen ikke findes paa Skibet.

At tage ud i Baad vilde være haabløst.

Der var nu en Mand, som fik et Tov om Livet og derefter forsøgte at naa ud til Vraget. Men han kunde næsten ikke svømme, og da Vandet snart blev dybt, og Søerne gik højt, kunde han ikke klare sig, hvorfor han skyndsomst maatte vende om for i alt Fald at redde sig selv. Havet var desuden fuldt af store Vragstumper, som det vilde være højst farligt at støde sammen med, hvilket let kunde ske, da det var meget mørkt.

Tre af de skibbrudne saa nu tilsidst ingen anden Udvej til at redde Livet end at forsøge at svømme i Land. De kastede sig derfor fra Skibet ud i den oprørte Brænding, og de svømmede alle tre godt. Folkene paa Land tog hurtigt hverandre i Hænderne og dannede Kæde ud i Vandet, og det lykkedes dem efterhaanden at faa fat i de tre Søfolk og faa dem halet i Land.

Men de to tilbageblevne paa Skibet, hvoraf den ene var en Dreng, turde ikke kaste sig i Bølgerne, da de ikke var ret dygtige til at svømme. De klamrede sig nu med deres sidste Kræfter til Rigningen, hvorfra de kunde skylle bort, hvad Øjeblik det skulde være.

Da kom Fyrmesteren fra Bovbjerg imidlertid til. Uden lang Betænkning tog han et Tov om Livet og kastede sig derefter ud i de kæmpehøje Bølger. Det lykkedes ham at naa ud til Skibet og faa fat i den ene af de ulykkelige. Velbeholdne naaede de snart begge i Land. Der var ikke Tid til lang Pusten. For anden Gang kastede Redningsmanden sig i Brændingen. Og ved hans mageløse Udholdenhed blev snart efter den sidste skibbrudne reddet.

Saaledes reddede Fyrmesteren to Menneskers Liv, fordi han baade var en dygtig Svømmer og en modig Mand.

Paa Hesteryg i Brændingen.

Du kender maaske St. St. Blichers smukke Digt om Redningshelten Søren Kanne, som begynder saaledes:

Der blæste en Storm udi Kattegat,
de Bølger de ginge saa høje.
Saa mangan stolt Sømand den samme Nat
for sidste Gang lukked' sit Øje.

Følgende Redningshistorie minder om Søren Kannes.

Det var i Juni 1885, at der en hel Nat igennem og næste Dags Formiddag med rasede en orkanagtig Storm over Kattegat. Hen over Sejerøbugten stod Vinden ret ind mod Kysten, og Beboerne derinde fik ikke megen Søvn den Nat. Blæsten krængede Straatagene, saa de nøgne Lægter flere Steder stak frem, Ladeportene væltede, Skorstenene ramlede ned, og af og til lød Brag af nedstyrtende Grene eller af gamle Træer, som væltede om og dermed endte deres hundredaarige Liv.

Det var ret en uhyggelig Nat.

Men alligevel — nu og da hørte Beboerne en mere drønende Larm, og naar de hørte den, ja, saa syntes de, at de lige frem havde det rart. Det var Larmen ude fra Havets voldsomme Brændinger. Naar den Lyd naaede deres Øren, kunde de ikke lade være med at tænke paa de ulykkelige Sømand, som muligvis nu i den samme Nat kæmpede den sidste Kamp for Livet, ja, maaske allerede for sidste Gang havde lukket deres Øjne.

Saasnart Dagen gryede, ilede nogle af Beboerne ned til Stranden for at se efter, om der maaske i Løbet af Natten skulde være sket Ulykker i Bugten. Og deres bange Anelser viste sig at slaa til, idet de fik Øje paa et Skib, en svensk Jagt, som øjensynlig ikke kunde klare sig. Paa Grund af Stormen kunde det ikke føre Sejl, og det havde kun Fokken oppe. Det styrede

lige ind mod Kysten og løb snart paa Grund, c. 250 Alen fra Land. Her væltede det om paa Styrbords Side, som vendte ind mod Land.

Beboerne søgte straks, som de raske og medfølede Folk de var, at hjælpe Skibets Besætning, der bestod af to Mand, Skipperen og Styrmanden. Særlig var der en Gaardejer og nogle Husmænd, som viste sig i Besiddelse af stort Mod og Udholdenhed. De prøvede først at vade ud for om muligt derved at faa Forbindelse med de skibbrudne. Men efter flere forgæves Forsøg maatte de opgive det, da Vandet den Dag stod en Alen højere end ellers, og da der gik nogle forfærdelige Bølger.

Gaardejeren sendte da nogle Folk af Sted til Gaarden efter et Par Heste. Den ene af disse kom snart. Den var temmelig gammel og mager, men den viste sig at være en rigtig trofast og haardfør »Sjællænder«. Gaardejeren sprang trøstig op paa Ryggen af den; de to havde ofte før taget en Tørn sammen, omend ikke i Havet.

Han red nu ud i Brændingen. Et langt Stykke kunde Hesten vade, og da den ikke mere kunde bunde, svømmede den. Saaledes naaede Rytteren saa langt ud, at han kun var 30 Alen fra de skibbrudne. Nærmere kunde han ikke komme, dels fordi de mægtige Søer slog over ham og Hesten, og dels fordi der laa en stor Bjælke og »huggede« i Vandet mellem ham og Skibet.

Han raabte nu til de to Sømænd, at de skulde gøre den ene Ende af et Tov fast i Vantet og kaste den anden Ende ud til ham. Det var nemlig hans Mening derved at faa Forbindelse mellem Skibet og Land.

Der blev ogsaa kastet en Tovende ud til ham, men i Stedet for at gøre den anden Ende fast i Vantet, gjorde Søfolkene den, ved en Misforstaaelse, fast til Skibsjollen, idet de troede, Gaardejeren vilde hale dem i Land i den. De gik derfor ned i Jollen og satte fra Borde, men i det samme slog en mægtig Styrtesø hen over Skibet, saa Jollen fyldtes med Vand og sank.

Gaardejeren forsøgte først at hale Jollen til sig, men han blev nødt til at slippe Tovet for ikke tillige med Hesten at blive trukket længere udad og nedad. Umiddelbart efter kom Jollen atter op med Bunden i Vejret, og idet den af den tilbagevigende Bølge var blevet ført længere ud. De to skibbrudne holdt sig endnu fast ved den.

Men nu slap den ene af dem sit Tag, idet han vilde forsøge ved Svømning at naa hen til Rytteren. Og han svømmede saa godt, at han virkelig ogsaa et Øjeblik efter kunde naa at gribe fat i Gaardejeren ene Ben. Gaardejeren fik Tag i ham, vendte derpaa Hesten og fik den skibbrudne slæbt nærmere mod Land. Her blev de modtaget af nogle Husmænd, som var vadet saa langt ud, at Vandet gik dem til Halsen. De bragte den forkomne Sømænd, som var Styrmanden, i Land og tog sig godt af ham.

Gaardejeren vendte derefter Hesten omkring for at komme ud og muligvis ogsaa faa reddet Skipperen.

Men i det samme saa han, at Jollen var drevet 50 Alen længere udad. Endnu klamrede Skipperen sig til den. Dog kun et Øjeblik. Saa vendte den sig en Omgang rundt, trak Skipperen med sig, og han kom ikke op mere. Han havde tillige med sit Skib gjort sin sidste Rejse.

Da Gaardejeren efter flere Timers Forløb kom hjem, træt og foraset, modtog hans Kone ham med de Ord: »Gud velsigne dig, du har gjort en god Gerning i Dag.«

Og det var sandt. Ikke blot en god, men ogsaa en modig Gerning havde han udført.

Under den store Verdenskrig.

Fra de forskellige Krigsskuepladser har man nu og da kunnet se Billeder, der viser os, at Svømning, selv midt under

Krigens Rasen, trives og dyrkes, naar Lejlighed gives. Snart ser man f. Eks. Soldater tage til Takke med at svømme i et stort vandfyldt Hul, frembragt ved en af de store Granaters Sprængning, og snart ser man dem spille Polo mellem Krigsskibene.

Ikke faa Bedrifter og farefulde Foretagender skal være udført af enkelte Soldater i Kraft af deres glimrende Svømmefærdighed.

Og tænk saa paa alle de store og smaa Skibe, som er skudt i Sænk, baade Krigsskibe, Passager- og Fragtdampere. Der er sikkert Tusinder af Mennesker, som har reddet Livet ene og alene, fordi de har kunnet svømme og derved været i Stand til at redde sig op i Baade eller at holde sig oppe, til der er kommet Hjælp.

Jeg skal nævne et Par Eksempler herpaa.

En dansk Maskinmester, som var om Bord paa den store Dampner »Persia«, der blev torpederet den 30. December 1915, hvorved flere Hundrede Mennesker omkom, fortæller blandt andet, hvorledes han, da Skibet sank, fik en Jernlænke om Livet og derved blev trukket med ned. Han beretter nu videre saaledes: »Det var det frygteligste Øjeblik, og hvorledes jeg blev klar af Lænken og kom op igen er mig en Gaade. Men da jeg kom op, saa jeg et Virvar af væltede Baade, Tømmere og Menneskehoveder imellem hinanden. Mange Gange blev jeg trukket ned af andre, der greb fat i mig, og jeg begyndte saa smaat at fortryde, at jeg ikke havde taget Redningsbælte paa. Det havde været det klogeste, selv om man svømmer godt. Jeg kom dog omsider op i en Baad«

En Sønderjyde, som gjorde Tjeneste paa en tysk Krydser, der blev skudt i Sænk af Englænderne, skriver i et Brev til sine Forældre følgende: »Kort før Skibets Undergang sprang vi over Bord. Jeg klædte mig forinden helt af, da jeg var haardt saaret og havde Søstøvler og svært Tøj paa. Saa sprang jeg over Bord. Hvor godt det var, at jeg kunde svømme, har

jeg nu erfaret. Vi svømmede omkring en halv Time, saa reddede Englænderne os meget net og godt«

En Dag i August 1915 naaede en Dønning fra den store Verdenskrig ogsaa vore Strande. En engelsk Undervandsbaad, »E. 13«, strandede paa Øen Saltholm, beliggende nær ved København. Skønt Baaden altsaa befandt sig paa dansk Omraade, blev den alligevel beskudt af en tysk Torpedobaad, som havde faaet Kig paa den. Da nogle danske Krigsskibe imidlertid næsten øjeblikkelig kom til, afbrød Tyskerne Skydningen, trak sig bort og gjorde senere Undskyldning for det passerede.

Men de tyske Kugler havde dog allerede naaet at dræbe mange af de ganske værgeløse Englændere. Andre af disse var straks sprunget over Bord for derved at slippe bort fra Kugleregnen, og de svømmede derpaa omkring i forskellige Retninger.

De danske Skibe satte skyndsomst Baade i Vandet for at faa dem reddet, hvilket ogsaa lykkedes. Herunder var der en Jolle, hvis Besætning, bestaaende af en Overmatros og nogle Matroser, fik Ordre til at ro hen og hjælpe nogle af de omkringsvømmende Englændere, hvoraf der særlig var een, som var blevet meget udmattet og havde svært ved at klare sig. Da Jollen var 100 Meter fra ham, saa Danskerne, at han slog ud med Armene, hvorefter han sank og ikke mere kom op.

De danske Søfolk brugte Aarerne af alle Livsens Kræfter og naaede straks efter Ulykkesstedet. Her kunde de skimte Englænderen liggende paa Bunden, 4 Meter nede.

Jollens Fører, Overmatrosen, sprang straks ud, iført Olietøj og store Støvler. At dykke ned til Bunden stod ikke længe paa. Men den forulykkede Engelskmand laa indfiltret i store Vandplanter og var ikke let at faa løs. Redningsmanden maatte derfor snart svømme op til Overfladen for at trække Vejret. Dog kun et Øjeblik. Saa dykkede han atter ned, og da han næste Gang kom op, havde han Englænderen med sig. Denne var bevidstløs og fuldstændig som livløs. Saasnart han var blevet trukket op af Vandet, blev der øjeblikkelig paabe-

gyndt Oplivningsforsøg. Efter kort Tids Forløb begyndte den forulykkede at aande ganske svagt, og i Løbet af en halv Time kom han atter til sig selv.

Saaledes blev han langt borte fra sit Hjem og Fædreland af en rask dansk Sømand frelst fra Døden i Bølgerne efter lige i Forvejen at være undsluppet Fjendens dræbende Kugler.
